

Ordin nr. 31 din 31.01.2018

privind aprobarea Regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare și a Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea, completarea și abrogarea unor dispoziții din sectorul energiei electrice

Având în vedere prevederile art. 21, ale art. 28 lit. b) și e), ale art. 36 alin. (2), alin. (4) și alin. (7) lit. j), k), r), ale art. 62 alin. (1) lit. g) și i), ale art. 65, ale art. 70 lit. a) și ale art. 75 alin. (2) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c), ale art. 8 și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1 - Se aprobă Regulamentul de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare, prevăzut în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2 - Se aprobă Regulamentul de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea, prevăzut în anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3 - La data intrării în vigoare a Regulamentelor prevăzute la art. 1 și la art. 2, se abrogă:

1. Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2001 pentru aprobarea Regulamentului privind aranjamentele comerciale aferente schimburilor neplanificate de energie electrică cu alte sisteme electroenergetice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 523 din 31 august 2001, cu modificările ulterioare;
2. Prevederile cap. 6, 7, 10, 12 și 14 din Codul comercial al pieței angro de energie electrică, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 25/2004 publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 989 din 27 octombrie 2004, cu modificările ulterioare;

3. Punctele 2 - 9, punctul 11 alineatele (1) - (3) și punctul 12 din anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 30/2005 privind cadrul de funcționare al pieței angro de energie electrică, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 552 din 28 iunie 2005, cu modificările ulterioare;
4. Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 61/2005 privind cadrul de funcționare a pieței angro de energie electrică, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 18 ianuarie 2006, cu modificările ulterioare;
5. Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 35/2010 privind stabilirea unor reguli referitoare la piața de echilibrare de energie electrică, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 815 din 7 decembrie 2010, cu modificările ulterioare;
6. Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 60/2013 privind aprobarea instituirii unor reguli pe piața de echilibrare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 20 august 2013, cu modificările și completările ulterioare;
7. Articolul 2, articolul 2¹, articolul 4 alineatul (1) lit. f) - k), alineatele (2) - (4) și articolele 5 – 10 din Regulile privind decontarea lunară a obligațiilor de plată în piața de echilibrare și a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 115/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 821 din 11 noiembrie 2014.

Art. 4 - În Regulile privind decontarea lunară a obligațiilor de plată în piața de echilibrare și a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 115/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 821 din 11 noiembrie 2014, cu completările ulterioare, la articolul 3 alineatul (2), după litera d) se introduce o nouă literă, litera e), cu următorul cuprins:

“e) penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare”.

Art. 5 – Regulamentul de programare a unităților de producție și a consumatorilor dispecerizabili, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 32/2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 320 din 3 iunie 2013, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4, punctul 21 se modifică și va avea următorul cuprins:

„21. Notificare fizică - Informație transmisă formalizat de o parte responsabilă cu echilibrarea, care cuprinde programul privind producția netă, schimburile bloc și consumul de energie electrică, precum și importurile, exporturile și tranzitele aferente participanților la piață pentru care PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării; în mod convențional, consumul asigurat de către furnizorul care nu-și asumă responsabilitatea echilibrării pentru un loc de consum aflat în portofoliul mai multor furnizori este considerat de valoare zero.”

2. La articolul 4, punctul 31 se modifică și va avea următorul cuprins:

„31. Schimb bloc - Schimb de energie electrică între două PRE-uri, rezultat din agregarea pe vânzare, respectiv pe cumpărare a tuturor tranzacțiilor dintre participanții din cele două PRE-uri într-un interval de dispecerizare; în mod convențional, cantitatea de energie electrică corespunzătoare consumului asigurat de către furnizorul care nu-și asumă responsabilitatea echilibrării pentru un loc de consum aflat în portofoliul mai multor furnizori se consideră și se notifică drept schimb bloc între PRE din care face parte acesta și PRE a furnizorului principal.”

3. Articolul 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 12 (1) Declarația de disponibilitate conține cel puțin următoarele informații:

- a) puterea disponibilă orară a fiecărei unități de producție dispecerizabile, separat pentru fiecare interval de dispecerizare din fiecare zi de livrare;
- b) consumul minim și maxim orar al fiecărei unități de consum dispecerizabile, separat pentru fiecare interval de dispecerizare din fiecare zi de livrare;
- c) motivații și detalii (inclusiv numărul cererii aprobate de dispecer) privind reducerile orare de disponibilitate ale fiecărui grup dispecerizabil/consumator dispecerizabil, ca urmare a: oricărei opriri accidentale anterioare sau opriri planificate pentru mentenanță, redării în exploatare înainte de termenul aprobat, programului de funcționare convenit cu Administrația Națională Apele Române etc..

(2) UD care produc energie electrică din energie eoliană, respectiv UD care produc energie electrică din energie solară sunt exceptate de la furnizarea motivațiilor prevăzute la alin.

(1) lit. c) în cazul modificării declarațiilor lor de disponibilitate.”

Art. 6 – Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 7 - Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „Opcom” SA și Compania Națională de Transport al Energiei Electrice “Transelectrica” SA elaborează, în termen de 4 luni de la data publicării, procedurile operaționale proprii pentru punerea în aplicare a prevederilor prezentului ordin și le înaintează Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei în vederea avizării.

Art. 8 - Entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 9 - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și intră în vigoare la data publicării cu excepția Regulamentelor prevăzute la art. 1 și art. 2, care intră în vigoare în prima zi a lunii calendaristice care urmează unei perioade de 6 luni de la data publicării.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

Dumitru CHIRIȚĂ

Regulament de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare

CAPITOLUL 1. Dispoziții generale

Art. 1 - Prezentul regulament are drept scop stabilirea regulilor pentru procurarea și utilizarea energiei electrice necesare pentru echilibrarea SEN în timp real în ordinea de prioritate economică, prin mecanisme concurențiale, transparente, publice și nediscriminatorii, precum și pentru decontarea și plata tranzacțiilor corespunzătoare.

Art. 2 - Prezentul regulament se aplică producătorilor de energie electrică titulari de licență, operatorului de transport și de sistem, operatorului pieței de energie electrică și consumatorilor dispecerizabili.

Art. 3 - Abrevierile utilizate în cadrul prezentului regulament au următoarele semnificații:

- a) ANRE - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;
- b) CD - consumator dispecerizabil;
- c) Codul RET – Codul Tehnic al Rețelei Electrice de Transport;
- d) ENTSO-E – Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem pentru electricitate;
- e) ID – interval de dispecerizare
- f) ODPE – operatorul de decontare al pieței de echilibrare;
- g) OTS – operatorul de transport și de sistem;
- h) PE - piața de echilibrare;
- i) PI – piața intrazilnică;
- j) PIP - prețul de închidere al pieței pentru ziua următoare în zona națională de ofertare;
- k) PPE – participant la piața de echilibrare;
- l) PRE - parte responsabilă cu echilibrarea;

- m) PZU - piața pentru ziua următoare;
- n) RPUPCD – Regulamentul de programare a unităților de producție și a consumatorilor dispecerizabili, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;
- o) Regulament PRE – Regulamentul de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;
- p) Regulile de măsurare – Regulile privind măsurarea energiei electrice și utilizarea informațiilor aferente în scopuri comerciale, aprobate prin ordin al președintelui ANRE;
- q) SB – schimb bloc;
- r) SEN - sistemul electroenergetic național;
- s) STS – servicii tehnologice de sistem;
- t) UD - unitate dispecerizabilă de producere energie electrică;
- u) UD - EE - unitate dispecerizabilă care produce energie electrică din energie eoliană;
- v) UD - EF - unitate dispecerizabilă care produce energie electrică din energie solară;
- w) UE – Uniunea Europeană

Art. 4 - (1) În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) Bancă de decontare - Bancă la care un PPE/OTS și-a deschis contul din/în care se achită obligațiile de plată/drepturile de încasare înscrise în notele de informare pentru decontare emise de ODPE
- b) Banda disponibilă – Domeniul de putere corespunzătoare reglajului secundar în care o UD poate răspunde la dispozițiile OTS atât pentru creștere, cât și pentru reducere de putere, pe durata unui ID
- c) Cod de identificare pe PE – Cod alfanumeric alocat fiecărui PPE de către OTS
- d) Fișă de decontare pentru echilibrare – Situație întocmită și actualizată de OTS pentru fiecare PPE, pentru urmărirea drepturilor de încasare/obligațiilor de plată și a

încasărilor/plăților corespunzătoare acestora, aferente tranzacțiilor definitive încheiate pe PE

- e) Fișă de decontare a penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare - Situație întocmită și actualizată de OTS pentru fiecare PPE, pentru urmărirea obligațiilor de plată ale acestuia și a încasărilor corespunzătoare, aferente penalităților aplicate pentru livrarea incompletă a energiei electrice angajate pe PE
- f) Fișă de decontare pentru dezechilibrele de la notificare – Situație întocmită și actualizată de OTS pentru fiecare PPE responsabil pentru UD/CD, pentru urmărirea obligațiilor de plată ale acestuia și a încasărilor corespunzătoare, aferente penalizărilor aplicate pentru dezechilibrele de la notificare ale UD/CD
- g) Cont de echilibrare – cont bancar deschis de un PPE/OTS la o bancă de decontare în scopul utilizării sale exclusive pentru plățile și încasările corespunzătoare tranzacțiilor încheiate pe PE, penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare și penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare
- h) Consum net - Energia pe care un consumator de energie electrică o preia din rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN
- i) Convenție de participare la PE - Convenție standardizată elaborată de OTS în urma unui proces de consultare publică, în care sunt prevăzute drepturile și responsabilitățile reciproce dintre OTS și un PPE conform prevederilor prezentului regulament
- j) Creștere de putere – Livrarea energiei de echilibrare pentru acoperirea unui deficit de producție/excedent de consum în SEN prin creșterea producției unei UD sau reducerea consumului unui CD
- k) Dezechilibru de la notificare - O valoare care cuantifică diferența dintre producția realizată și cea planificată de o anumită UD/un anumit CD
- l) Energie disponibilă pentru echilibrare - Cantitatea de energie de echilibrare ce poate fi pusă la dispoziția OTS de o UD sau de un CD într-un ID
- m) Luna de livrare - Luna în care are loc livrarea efectivă/consumul energiei de echilibrare
- n) Marca de timp – Informație în formă electronică atașată în mod unic unei oferte, care certifică faptul că aceasta a fost primită de către OTS la un moment de timp bine determinat

- o) Notă de informare pentru decontarea lunară – Notă de informare întocmită de ODPE, în care sunt prezentate toate obligațiile de plată, respectiv drepturile de încasare ce trebuie plătite, respectiv încasate prin intermediul conturilor bancare deschise de fiecare PPE și de OTS
- p) Notă lunară de regularizare pe PE - Notă de regularizare lunară întocmită de OTS, pentru fiecare PPE, care sintetizează tranzacțiile angajate și tranzacțiile definitive de energie de echilibrare ale PPE pe PE în fiecare lună calendaristică și respectiv dezechilibrele de la notificare corespunzătoare fiecărei UD/CD/grup de UD/CD ale unui PPE
- q) Ofertă – Angajament ferm transmis de un PPE de creștere de putere și/sau de reducere de putere pe PE și/sau de pornire a unei UD/unui CD, în condițiile acceptării de către OTS cel puțin/cel mult a prețului solicitat
- r) Ofertă fixă – Ofertă transmisă de un PPE pentru o UD termo sau CD care a fost calificat pentru reglaj terțiar lent în concordanță cu Codul RET, în care sunt prevăzute sumele fixe corespunzătoare fiecărei unități de putere disponibilă în schimbul cărora acesta este dispus să pornească acea UD termo sau să oprească total consumul unui CD
- s) Ofertă zilnică – Ofertă pentru creștere de putere și/sau pentru reducere de putere a unei UD/CD pentru fiecare ID, specificând prețul minim solicitat de către PPE pentru creșterea puterii într-un domeniu specificat, respectiv prețul maxim oferit pentru reducerea puterii într-un domeniu specificat
- t) Operator de decontare – Entitate organizatorică din cadrul operatorului pieței de energie electrică care stabilește obligațiile de plată și drepturile de încasare ale participanților la piața de echilibrare și ale operatorului de transport și de sistem, precum și dezechilibrele cantitative și valorice ale PRE
- u) Ordine de merit - Ordonarea după preț a perechilor preț-cantitate din ofertele zilnice validate, stabilită și utilizată de OTS pentru determinarea perechilor preț-cantitate care vor fi acceptate pentru furnizarea energiei de echilibrare
- v) Pereche preț-cantitate – O combinație între un preț și o cantitate, indicând prețul minim la care un PPE intenționează să vândă, în cazul ofertelor pentru creștere de putere sau prețul maxim la care este dispus să cumpere, în cazul ofertelor pentru reducere de putere, o cantitate de energie electrică ce nu va depăși cantitatea specificată

- w) Pornire suplimentară – O pornire a unei UD realizată ulterior unei dispoziții de dispecer pe PE de reducere până la oprire a acestei UD, în scopul ca aceasta să-și asigure conformitatea cu notificarea fizică aprobată în fiecare ID. Costurile aferente pornirii suplimentare sunt recunoscute de OTS prin acceptarea, pe lângă oferta de preț de reducere de putere, și a ofertei fixe de preț de pornire
- x) Producție netă - Energia electrică care este livrată de o unitate de producție în rețelele electrice de transport sau distribuție ale SEN
- y) Punct de racordare - Punctul fizic în care un utilizator este racordat la SEN sau în care s-a convenit formal delimitarea sa, printr-un punct de măsurare
- z) Reducere de putere – Livrarea energiei de echilibrare pentru compensarea unui excedent de producție/deficit de consum în SEN prin reducerea producției unei UD sau creșterea consumului unui CD
- aa) Regim de pompare – Regimul de funcționare a unei centrale hidroelectrice cu acumulare prin pompare, caracterizat de acumularea de energie primară hidro prin ridicarea apei din bazinul inferior în bazinul superior, cu consum de energie electrică
- bb) Reglaj necesar - Cantitatea de energie de echilibrare pe care OTS are nevoie să o selecteze într-un anumit moment conform prevederilor prezentului regulament
- cc) Reglaj terțiar rapid – Reglajul puterilor active ale unor UD/CD care sunt calificate în condițiile prevăzute de Codul RET, în scopul refacerii rezervei de reglaj secundar
- dd) Reglaj terțiar lent – Reglajul puterilor active ale unor UD/CD care sunt calificate în condițiile prevăzute de Codul RET, în scopul refacerii rezervei de reglaj terțiar rapid
- ee) Regulator central – Echipament destinat reglării automate a frecvenței în SEN prin generarea, ca mărime de execuție, a semnalelor de repartiție pe centralele/grupurile reglante selectate, a variației de putere activă necesară
- ff) Responsabilitatea echilibrării - Responsabilitatea fiecărui titular de licență față de OTS pentru menținerea echilibrului între valorile realizate și contractate ale producției, consumului și schimburilor de energie electrică proprii, după caz și pentru suportarea financiară a eventualelor dezechilibre
- gg) Restricție de rețea -Sinonim cu termenul de congestie

- hh) Rezerve – Disponibilitatea pentru reglajul secundar și terțiar, la nivelul garantat în cazul în care OTS a contractat în avans servicii tehnologice de sistem cu UD/CD conform reglementărilor referitoare la achiziția acestora sau la nivelul rezultat în urma notificărilor fizice ale UD/CD
  - ii) Scala de preț - Domeniul între cel mai mic și cel mai mare preț, în care trebuie să se situeze prețul unei oferte transmise pe PE
  - jj) Titular de licență - persoană fizică sau juridică, deținătoare a unei licențe acordate de ANRE
  - kk) Tranzacție – Convenție încheiată între două părți pentru transferul comercial de energie electrică, în concordanță cu prezentul regulament
  - ll) Unitate de producție - Un singur ansamblu de mașini destinat să transforme energia de altă formă în energie electrică
  - mm) Unitate dispecerizabilă termică – Unitate dispecerizabilă formată din grupuri turbogeneratoare care funcționează pe baza energiei termice provenită din combustibili fosili sau din biomasă, precum și din combustibil nuclear
  - nn) Ziua de livrare – Ziua în care are loc livrarea efectivă/consumul energiei de echilibrare
- (2) În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile folosite au semnificațiile definite în Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în Codul Tehnic al Rețelei Electrice de Transport, în Regulamentul de programare a unităților de producție și a consumatorilor dispecerizabili, în Regulamentul de organizare și funcționare a pieței pentru ziua următoare de energie electrică cu respectarea mecanismului de cuplare prin preț a piețelor și în Regulile privind măsurarea energiei electrice și utilizarea informațiilor aferente în scopuri comerciale.

CAPITOLUL II. Regulile pieței centralizate de echilibrare

Secțiunea 1-a. Principii generale de funcționare a pieței de echilibrare

Art. 5 - Regulile PE creează cadrul legal pentru vânzarea și cumpărarea de către OTS a energiei de echilibrare, necesare pentru:

- a) asigurarea flexibilității și stabilității SEN și

b) rezolvarea restricțiilor de rețea din SEN.

Art. 6 - Pentru fiecare participant la PE este obligatorie ofertarea pe PE a tuturor UD care sunt disponibile după realizarea programării conform prevederilor RPUPCD, dar nu mai puțin decât nivelul obligațiilor de asigurare a rezervelor contractate de acesta conform prevederilor reglementărilor referitoare la asigurarea serviciilor tehnologice de sistem.

Art. 7 - (1) În vederea realizării unei ierarhizări în selectarea de către OTS a ofertelor cu același preț, se stabilesc următoarele categorii:

a) UD care beneficiază de dispecerizare cu prioritate conform legii și/sau de acces garantat la rețelele electrice:

i. UD - EE;

ii. UD - EF;

iii. UD de producere a energiei electrice în cogenerare, inclusiv pe bază de surse regenerabile, pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, în limita capacității electrice de înaltă eficiență calificate de ANRE;

iv. UD de producere a energiei electrice din surse hidro declarate cu hidraulicitate ridicată. Se consideră situație de hidraulicitate ridicată situația în care, pentru UD respectivă, există pericol de deversare;

v. UD de producere a energiei electrice pe bază de cărbune care beneficiază de prevederile legale privind adoptarea unor măsuri pentru siguranța alimentării cu energie electrică, corespunzător capacităților și duratei prevăzute în actul normativ respectiv.

b) UD care produc energie electrică din surse regenerabile de energie, altele decât cele prevăzute la lit. a).

c) UD/CD altele decât cele prevăzute la lit. a) și b).

(2) OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, și aplică proceduri, avizate de ANRE, de verificare a:

a) energiei electrice ce se încadrează în prevederile alin. (1) lit. a) pct. iii., corespunzător listelor actualizate ale capacităților de producere energie electrică și termică în cogenerare, cu acreditare finală și/sau preliminară, aprobate de ANRE;

b) situațiilor de hidraulicitate ridicată și a energiei electrice aferente, conform prevederilor alin. (1) lit. a) pct. iv.;

c) energiei electrice ce se încadrează în prevederile alin. (1) lit. a) pct. v., corespunzător prevederilor legale aplicabile.

(3) PPE transmite la OTS încadrarea fiecărei UD pentru care este responsabil într-una din categoriile prevăzute la alin. (1) conform prevederilor procedurilor prevăzute la alin. (2) și actualizează aceste informații ori de câte ori acestea suferă modificări.

(4) OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, o procedură care să detalieze modul de aplicare a dispecerizării cu prioritate și a accesului garantat la rețelele electrice pe baza ierarhizării prevăzută la alin. (1) cu respectarea condițiilor pentru asigurarea funcționării în siguranță a SEN. OTS supune procedura avizării de către ANRE și o publică pe pagina proprie de internet.

Art. 8 - Pe PE se tranzacționează energia de echilibrare corespunzătoare:

- a) Reglajului secundar
- b) Reglajului terțiar rapid
- c) Reglajului terțiar lent

Art. 9 - În cazul în care nu sunt disponibile suficiente rezerve sau energie de echilibrare, OTS întreprinde acțiuni specifice în conformitate cu prevederile Codului RET.

Art. 10 - OTS este responsabil pentru înregistrarea participanților la PE, colectarea și verificarea ofertelor, precum și pentru realizarea calculelor de cantități necesare decontării tranzacțiilor aferente PE.

Art. 11 - PE începe după aprobarea notificărilor fizice pentru ziua de livrare și se termină la sfârșitul zilei de livrare.

Art. 12 - Tranzacțiile pe PE sunt încheiate prin acceptarea parțială sau totală a ofertelor de către OTS. În situația în care o tranzacție încheiată pe PE prin acceptarea parțială sau totală a ofertelor de către OTS ar pune în pericol siguranța și stabilitatea funcționării SEN, se aplică prevederile privind rezolvarea restricțiilor de rețea din prezentul regulament.

Art. 13 - Tranzacțiile încheiate pe PE stabilesc obligația respectivului PPE de a furniza serviciul corespunzător către OTS, în conformitate cu specificațiile din ofertă și dispozițiile de dispecer emise de OTS. Tranzacțiile sunt specifice unui anumit ID.

Art. 14 - Stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare în cazul tranzacțiilor încheiate pe PE se face pe baza:

- a) celei mai mici cantități dintre cantitatea acceptată de OTS și cantitatea efectiv livrată de PPE și
- b) prețului marginal, în cazul energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar, respectiv prețului din oferta acceptată, în toate celelalte cazuri.

Art. 15 -OTS este partea contractantă pentru fiecare PPE, în toate tranzacțiile încheiate pe PE.

Art. 16 -Energia de echilibrare poate fi folosită pentru:

- a) creșterea de putere, care poate fi furnizată prin creșterea producției unei UD sau prin reducerea consumului unui CD;
- b) reducerea de putere, care poate fi furnizată prin reducerea producției unei UD sau creșterea consumului unui CD.

Art. 17 -Centralele cu acumulare prin pompare sunt considerate CD atunci când sunt exploatate în regim de pompare.

Art. 18 -Energia de echilibrare tranzacționată pe PE se livrează fizic în ziua de livrare:

- a) în punctele de racordare unde o UD sau un CD, după caz, este racordat la SEN;
- b) în momentele pentru care au fost emise dispozițiile de dispecer de către OTS, acestea trebuind să fie situate în ID specificat în oferta acceptată.

Art. 19 - OTS poate, în colaborare cu OTS din celelalte țări, să elaboreze proceduri pentru a permite folosirea reciprocă a energiei procurate pe PE sau prin intermediul unor mecanisme asemănătoare existente în alte țări. Aceste proceduri se elaborează în conformitate cu prevederile din codul de rețea referitor la echilibrare realizat de către ENTSO-E și aprobat la nivel UE, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003.

Secțiunea a 2-a. Participarea la piața de echilibrare

Art. 20 - Titularii de licență care exploatează UD sunt obligați să se înregistreze ca PPE.

Art. 21 - (1) PPE trebuie să califice toate UD pentru care este responsabil pentru furnizarea energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent, terțiar rapid și/sau reglajului secundar, după caz, în conformitate cu prevederile din Codul RET;

(2) Consumatorul care dorește să se înregistreze ca PPE trebuie să califice CD cu care dorește să participe la PE.

- Art. 22** - Un PPE înregistrat poate să delege drepturile și responsabilitățile care îi revin în această calitate, altui/altor PPE, prin includerea uneia sau a mai multora dintre UD/grupurile generatoare pe care le exploatează în una sau mai multe UD exploatare de acel/acei PPE, respectiv prin includerea CD pe care îl exploatează în CD exploatat de acel/acei PPE, în conformitate cu prevederile RPUPCD.
- Art. 23** - Prevederile care urmează din cadrul prezentului regulament se aplică PPE care nu și-au delegat responsabilitățile pentru toate UD/CD pe care le exploatează și celor care și-au asumat explicit responsabilitățile referitoare la UD/CD formate conform Art. 22 -. Prin CD/UD proprie, în prezentul document se va înțelege atât CD/UD pe care PPE o exploatează, cât și CD, respectiv UD formată prin includerea unor CD, respectiv UD/grupuri generatoare exploatare de alți PPE.
- Art. 24** - În cazul în care cel puțin una din părți denunță convenția de delegare a drepturilor și responsabilităților ca PPE pentru anumite CD/UD/grupuri generatoare, prevăzută în RPUPCD, aceasta transmite o informare către OTS, iar toate responsabilitățile și drepturile ca PPE se reatribuie fiecăreia dintre părți pentru fiecare CD/UD pe care o exploatează.
- Art. 25** - Dacă OTS revocă acordul său pentru agregarea într-o singură UD a mai multor UD/grupuri generatoare exploatare de titulari de licență diferiți, acesta comunică părților decizia sa și motivele acesteia, caz în care toate responsabilitățile și drepturile se reatribuie PPE pentru fiecare UD pe care o exploatează; condițiile în care OTS poate revoca acordul său sunt cuprinse în procedura referitoare la condițiile de agregare, elaborată de OTS în conformitate cu prevederile RPUPCD.
- Art. 26** - Dacă un titular de licență care exploatează UD nu se înregistrează ca PPE, sau dacă înregistrarea sa ca PPE este revocată, acesta menține toate responsabilitățile și obligațiile de PPE, dar drepturile de încasare pentru energia electrică livrată pe PE îi sunt anulate. Sumele aferente acestor drepturi sunt contabilizate distinct de către OTS în baza notelor de informare pentru decontarea lunară transmise de ODPE.
- Art. 27** - Titularii de licență care trebuie să se înregistreze ca PPE conform prevederilor Art. 20 - sau consumatorii cu CD care doresc să se înregistreze ca PPE fac o cerere scrisă către OTS. Cererea include un formular completat corespunzător, este însoțită de toată documentația suport relevantă și trebuie să fie semnată de un reprezentant autorizat al titularului de licență/CD.

Art. 28 - Conținutul și formatul formularului care se completează de părți, precum și procedura de transmitere, verificare, acceptare sau respingere a acestora sunt elaborate de OTS și avizate de ANRE. OTS publică aceste informații pe pagina proprie de internet.

Art. 29 - OTS stabilește, în urma unui proces de consultare publică, conținutul cadru al convenției de participare la PE, care cuprinde drepturile și responsabilitățile reciproce ale OTS și ale fiecărui PPE. După avizarea de către ANRE, conținutul cadru al convenției de participare la PE este publicat de OTS pe pagina proprie de internet.

Art. 30 - Înregistrarea unui nou PPE devine efectivă începând cu data intrării în vigoare a convenției de participare la PE.

Art. 31 - Un PPE se poate retrage din proprie inițiativă de la PE, printr-o înștiințare scrisă, semnată de un reprezentant autorizat al PPE, numai în cazul în care respectiva parte nu mai exploatează nicio UD sau oricând, în cazul consumatorului cu CD. Această înștiințare trebuie transmisă cu cel puțin o lună înaintea datei la care înregistrarea PPE trebuie să fie anulată. După primirea unei astfel de înștiințări, OTS informează imediat ODPE și ANRE.

Art. 32 - OTS poate revoca înregistrarea unui PPE în oricare din următoarele cazuri:

- a) dacă PPE nu mai îndeplinește la un moment dat una sau mai multe din condițiile necesare pentru înregistrarea ca PPE;
- b) dacă PPE nu respectă prevederile convenției de participare la PE;
- c) dacă PPE este găsit în mod repetat vinovat de nerespectarea regulilor aplicabile pentru PE, inclusiv a celor de decontare.

Art. 33 - Înregistrarea unui PPE este revocată automat cu efect imediat, dacă licența respectivului PPE a fost retrasă de ANRE.

Art. 34 - Dacă un PPE se retrage de pe PE conform Art. 31 - sau dacă înregistrarea unui PPE este revocată de OTS conform prevederilor Art. 32 - sau ale Art. 33 -:

- a) PPE efectuează toate plățile datorate OTS în conformitate cu prevederile referitoare la decontarea pe PE;
- b) OTS efectuează toate plățile către PPE datorate pentru perioada anterioară retragerii/revocării PPE, perioadă pentru care nu se aplică prevederile Art. 26 -;
- c) după efectuarea tuturor plăților datorate de respectivul PPE, OTS anulează înregistrarea acestuia în registrul PE, informând PPE respectiv, ODPE și ANRE în legătură cu această anulare.

Art. 35 - Participanții la PE care au fost acceptați de OTS sunt înregistrați în registrul PE, care este întocmit și actualizat de către OTS.

Art. 36 - Registrul PE conține, pentru fiecare PPE, cel puțin următoarele informații:

- a) numele complet, sediul social și datele de contact ale titularului de licență/consumatorului cu CD calificat care a fost înregistrat ca PPE;
- b) data și numărul convenției de participare la PE corespunzătoare;
- c) codul de identificare pe PE al PPE;
- d) numele și datele de contact ale tuturor persoanelor autorizate să acționeze în numele titularului de licență/consumatorului cu CD calificat;
- e) numele, codul de identificare al PRE și datele de contact pentru fiecare PRE care și-a asumat responsabilitatea echilibrării pentru respectivul PPE; în cazul PPE cu CD, PRE care își asumă responsabilitatea echilibrării pentru respectivul PPE este PRE din care face parte furnizorul care și-a asumat responsabilitatea echilibrării pentru locul de consum respectiv;
- f) lista cu toate UD/CD care sunt exploatate de respectivul PPE.

Art. 37 - Fiecare PPE are dreptul să consulte informațiile din registrul PE care îl privesc și să solicite corectarea oricărei inexactități constatate.

Art. 38 - Informațiile cuprinse în registrul PE sunt puse de către OTS la dispoziția ODPE și ANRE.

Secțiunea a 3-a. Ofertarea pe piața de echilibrare

Art. 39 - PPE sunt obligați să transmită oferte zilnice pentru fiecare ID al fiecărei zile de livrare și pentru:

- a) fiecare UD pentru care este responsabil
- b) fiecare CD propriu

Art. 40 - Pentru fiecare UD de care este responsabil, PPE transmite o ofertă care corespunde puterii instalate, aceasta fiind considerată efectivă doar până la nivelul capacității de producție disponibile incluse în declarația de disponibilitate realizată conform prevederilor RPUPCD.

Art. 41 - Pentru fiecare centrală cu acumulare prin pompă proprie, care este considerată CD, PPE trebuie să ofere întregul consum disponibil. În cazul CD alții decât centralele cu

acumulare prin pompare, pot fi transmise oferte zilnice și cu o cantitate totală egală cu zero.

Art. 42 - PPE transmit oferte zilnice unice pe fiecare UD/CD pentru cantitatea de energie de echilibrare pe care o pot face disponibilă pentru:

- a) creștere de putere
- b) reducere de putere.

Art. 43 - Fiecare ofertă zilnică poate conține cel mult 10 (zece) perechi preț-cantitate.

Art. 44 - În cazul unei UD:

- a) toate perechile preț-cantitate din oferta zilnică ce însumează o cantitate totală egală cu producția programată a UD, în concordanță cu notificarea fizică aprobată și având cele mai mici prețuri, sunt considerate perechi preț-cantitate pentru reducere de putere și
- b) toate celelalte perechi preț-cantitate din oferta zilnică sunt considerate perechi preț-cantitate pentru creștere de putere.

Art. 45 - În cazul unui CD:

- a) prima valoare cuprinsă în oferta zilnică reprezintă consumul minim pe care PPE dorește să-l mențină și pe care nu vrea să-l facă disponibil ca energie de echilibrare;
- b) dintre toate perechile preț-cantitate din oferta zilnică, cele cu prețurile cele mai mici și care însumează o cantitate totală egală cu diferența dintre consumul programat al CD în concordanță cu notificarea fizică aprobată și cantitatea prevăzută la lit. a), sunt considerate perechi preț-cantitate pentru creștere de putere;
- c) toate celelalte perechi preț-cantitate din oferta zilnică sunt considerate perechi preț-cantitate pentru reducere de putere.

Art. 46 - Fiecare pereche preț-cantitate pentru creștere de putere definește valoarea cea mai mică a prețului unitar pentru energia de echilibrare, la care PPE dorește să realizeze creștere de putere, pentru o cantitate care nu depășește cantitatea prevăzută în perechea preț-cantitate respectivă.

Art. 47 - Fiecare pereche preț-cantitate pentru reducere de putere definește valoarea cea mai mare a prețului unitar pentru energia de echilibrare, pe care PPE este dispus să îl plătească atunci când realizează reducere de putere, pentru o cantitate care nu depășește cantitatea prevăzută în perechea preț-cantitate respectivă.

Art. 48 - După aprobarea notificărilor fizice conform prevederilor RPUPCD, OTS calculează energia disponibilă pentru echilibrare, care reprezintă cantitatea totală de energie de

echilibrare ce poate fi pusă la dispoziție de o UD sau de un CD pentru următoarea zi de livrare, separat pentru:

- a) fiecare UD sau CD, după caz;
- b) fiecare ID al zilei de livrare respective;
- c) fiecare tip de energie de echilibrare conform prevederilor Art. 8 -;
- d) creștere de putere sau reducere de putere.

Art. 49 -OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedura de determinare a energiei disponibile pentru echilibrare. După avizarea de către ANRE, OTS publică procedura pe pagina proprie de internet.

Art. 50 -Atunci când determină energia disponibilă pentru echilibrare, OTS are în vedere:

- a) în cazul unei UD, capacitatea de producție disponibilă, notificată conform prevederilor RPUPCD, cu luarea în considerare a tuturor reducerilor de capacitate;
- b) notificarea fizică aprobată pentru respectiva UD sau CD, după caz;
- c) caracteristicile tehnice ale respectivei UD sau CD, după caz;
- d) în cazul reglajului terțiar rapid, energia care a fost deja considerată ca parte a energiei disponibile pentru echilibrare corespunzătoare reglajului secundar;
- e) în cazul reglajului terțiar lent, energia care a fost deja considerată ca parte a energiei disponibile pentru echilibrare corespunzătoare reglajului secundar și reglajului terțiar rapid;

Art. 51 -Atunci când determină energia disponibilă pentru echilibrare, OTS trebuie să maximizeze energia disponibilă pentru echilibrare corespunzătoare reglajului secundar. Pentru energia rămasă, OTS trebuie să maximizeze energia disponibilă pentru echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid.

Art. 52 -Fiecare PPE transmite oferte zilnice pentru ziua de livrare la OTS înainte de ora de închidere a PE, respectiv până la ora 17:00 a zilei calendaristice care precede ziua de livrare. Transmiterea ofertelor zilnice se realizează cu maxim o săptămână înainte de ziua de livrare în cauză.

Art. 53 -Ofertele zilnice sunt transmise în format electronic, prin mijloacele de comunicație prevăzute de OTS.

Art. 54 -Oferta zilnică se consideră transmisă oficial la momentul intrării în sistemul PE. Ora transmiterii este exprimată prin marca de timp.

- Art. 55** - Imediat ce o nouă ofertă zilnică a intrat în sistemul PE, OTS confirmă respectivului PPE primirea acesteia. Această confirmare conține numărul de înregistrare și ora la care această ofertă zilnică a intrat în sistemul PE.
- Art. 56** - Înainte de ora de închidere a PE, ofertele zilnice pot fi oricând modificate sau anulate. Toate modificările sunt marcate temporal și înregistrate în sistemul PE. Orice modificare stabilește o nouă ofertă zilnică, anulând automat oferta zilnică care a fost validată anterior pentru același ID și aceeași UD sau CD, după caz.
- Art. 57** - Dacă un PPE nu primește de la OTS, într-un interval de 15 (cincisprezece) minute de la transmiterea unei noi oferte zilnice, confirmarea de primire a respectivei oferte zilnice, PPE trebuie să contacteze imediat OTS.
- Art. 58** - Formatul și conținutul – cadru pentru ofertele zilnice sunt stabilite de către OTS în urma unui proces de consultare publică și avizate de ANRE. OTS publică aceste informații, precum și scala de preț pentru ofertele zilnice, pe pagina proprie de internet.
- Art. 59** - Scala de preț pentru ofertele zilnice are ca limite un preț minim și un preț maxim între care trebuie să se încadreze prețul oricărei perechi preț-cantitate dintr-o ofertă zilnică.
- Art. 60** - Limita minimă de preț a ofertei preț-cantitate pe PE este de 0,1 lei/MWh, pentru toate categoriile de UD și pentru toate CD.
- Art. 61** - Pentru fiecare UD/CD, prețurile din ofertele zilnice pe PE se corelează cu PIP al PZU astfel: prețul ofertelor zilnice pe piața de echilibrare pentru un ID trebuie să fie mai mic sau egal cu suma dintre PIP pentru același interval orar și valoarea de 450 lei/MWh; în intervalele orare în care PIP are valoare negativă, pentru determinarea limitei de mai sus, acesta se consideră zero.
- Art. 62** - Pentru fiecare UD/CD, ofertele zilnice pe PE trebuie să îndeplinească următoarea condiție referitoare la prima pereche preț-cantitate:
- a) în cazul unei UD, aceasta trebuie să conțină o cantitate cel puțin egală cu puterea minimă tehnic a UD, și anume cu valoarea celei mai mici puteri minime tehnic dintre cele ale grupurilor din componența sa, cu asigurarea reglajului primar în măsura în care are această obligație, iar
  - b) în cazul unui CD, cantitatea primei perechi trebuie să reflecte consumul minim pe care PPE dorește să-l mențină și pe care nu vrea să-l facă disponibil ca energie de echilibrare.

Art. 63 -Ofertele zilnice conțin cel puțin următoarele informații:

- a) codul de identificare pe PE al PPE;
- b) codul de identificare pe PE al UD sau al CD pentru care se face oferta zilnică;
- c) ziua de livrare pentru care este valabilă oferta zilnică;
- d) ID pentru care este valabilă oferta zilnică;
- e) cel puțin una, dar nu mai mult de 10 (zece) perechi preț-cantitate consecutive.

Art. 64 -Prețurile din ofertele zilnice sunt exprimate în lei/MWh și trebuie să se încadreze între limita minimă și limita maximă publicată zilnic de OTS pentru fiecare ID. Prețurile cuprinse în perechile preț-cantitate consecutive trebuie să fie constant crescătoare.

Art. 65 -OTS elaborează procedura de validare a ofertelor zilnice, în conformitate cu prevederile prezentului regulament. După avizarea de către ANRE, OTS publică procedura pe pagina proprie de internet.

Art. 66 -Imediat după ora de închidere a PE, OTS verifică toate ofertele zilnice intrate în sistemul PE.

Art. 67 -OTS verifică, pentru fiecare PPE, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) PPE a transmis oferte zilnice pentru toate UD pentru care este responsabil, în conformitate cu prevederile Art. 40 -;
- b) PPE a transmis oferte zilnice pentru toate CD proprii, în conformitate cu prevederile Art. 41 -.

Art. 68 -Dacă o ofertă zilnică pentru o UD sau un CD nu respectă condițiile prevăzute la Art. 40 - sau Art. 41 -, după caz, aceasta este invalidată, fiind considerată ca netransmisă de respectivul PPE.

Art. 69 -Dacă OTS constată că un PPE responsabil de UD nu a transmis toate ofertele zilnice corespunzătoare, OTS notifică acest lucru PPE, nu mai târziu de 15 (cincisprezece) minute după ora de închidere a PE. Notificarea conține, de asemenea, ofertele zilnice care lipsesc precum și motivațiile pentru cazurile prevăzute la Art. 68 -.

Art. 70 -După primirea notificării de la OTS prevăzute la Art. 69 -, respectivul PPE trebuie să transmită imediat ofertele zilnice care lipsesc, nu mai târziu de 15 (cincisprezece) minute după ora la care OTS a trimis notificarea.

Art. 71 -În cazul în care un PPE nu transmite ofertele zilnice într-un interval de 15 (cincisprezece) minute de la transmiterea notificării prevăzute la Art. 69 -, OTS stabilește ofertele zilnice

care lipsesc pe baza caracteristicilor tehnice, declarațiilor de disponibilitate și a notificărilor fizice aprobate pentru UD respectiv. Prețurile pentru toate perechile preț-cantitate din astfel de oferte zilnice vor fi egale cu PIP pentru ziua de livrare și ID în cauză; în cazul în care PIP are valoare mai mică decât limita minimă de preț a ofertei preț-cantitate pe piața de echilibrare prevăzută la Art. 60 -, în loc de PIP se consideră valoarea limitei minime de preț a ofertei pe PE.

Art. 72 -OTS confirmă PPE validarea unei oferte zilnice pe care acesta a transmis-o, nu mai târziu de ora 17:45 în ziua anterioară celei de livrare. Confirmarea conține, de asemenea, numărul de înregistrare pentru respectiva ofertă zilnică și ora la care aceasta a fost validată. Dacă oferta zilnică validată a fost stabilită de OTS conform prevederilor Art. 71 -, OTS transmite părții implicate, spre informare, respectiva ofertă.

Art. 73 -Dacă un PPE nu a primit de la OTS, până la ora 17:45, confirmarea de validare a ofertelor zilnice transmise, acesta trebuie să contacteze imediat OTS pentru clarificare.

Art. 74 -După validarea tuturor ofertelor zilnice, dar nu mai târziu de ora 18:00, OTS transmite ofertele zilnice validate la ODPE.

Art. 75 -Ofertele zilnice validate reprezintă angajamente ferme pentru respectivul PPE.

Art. 76 -Dacă după validarea ofertelor zilnice, OTS constată din declarația de disponibilitate a unui PPE, o reducere a capacității disponibile de producție față de puterea instalată, OTS reduce oferta zilnică validată pentru UD a respectivului PPE până la puterea disponibilă.

Art. 77 -În condițiile prevăzute la Art. 76 -, pentru fiecare ID relevant, OTS reduce cantitatea uneia sau mai multor perechi preț-cantitate din oferta zilnică validată, începând cu perechea preț-cantitate cu cel mai mare preț, până când cantitatea agregată a respectivei oferte zilnice validate devine egală cu capacitatea disponibilă de producție.

Art. 78 -PPE transmite oferte fixe pentru:

- a) fiecare dintre UD termo pentru care este responsabil calificate pentru reglaj terțiar lent, în conformitate cu Codul RET;
- b) fiecare dintre CD proprii, calificate.

Art. 79 -Fiecare ofertă fixă transmisă de un PPE conține oferta fixă pentru pornirea unei UD termo sau pentru oprirea consumului unui CD.

Art. 80 -Fiecare ofertă fixă pentru pornire definește prețul unitar, exprimat în lei/MW disponibil, pentru care un PPE este dispus:

- a) să pornească o UD termo care nu este sincronizată cu SEN sau
- b) să inițieze oprirea consumului unui CD.

Art. 81 -Oferta fixă este aceeași pentru toate ID din ziua de livrare pentru care este transmisă respectiva ofertă fixă.

Art. 82 -PPE trebuie să transmită oferte fixe separate pentru fiecare UDtermo sau CD, după caz.

Art. 83 -PPE pot transmite oferte fixe la OTS cel mai târziu cu o săptămână înainte de prima zi de livrare pentru care se aplică respectivele oferte fixe.

Art. 84 -Ofertele fixe se transmit în format electronic, prin mijloacele de comunicație prevăzute de OTS.

Art. 85 -Oferta fixă se consideră transmisă oficial la momentul intrării în sistemul PE. Ora transmiterii este exprimată prin marca de timp.

Art. 86 -Imediat ce o nouă ofertă fixă a intrat în sistemul PE, OTS confirmă respectivului PPE primirea acesteia. Această confirmare trebuie să conțină numărul unic de înregistrare și ora la care această ofertă fixă a intrat în sistemul PE.

Art. 87 -Oferta fixă poate fi modificată sau anulată până la termenul limită prevăzut la Art. 83 -.

Art. 88 -Dacă un PPE nu primește de la OTS confirmarea de primire a unei noi oferte fixe într-un interval de 15 (cincisprezece) minute de la transmiterea respectivei oferte fixe, PPE trebuie să contacteze imediat OTS pentru clarificare.

Art. 89 -Formatul și conținutul-cadru pentru ofertele fixe sunt stabilite de OTS și avizate de ANRE. OTS publică aceste informații pe pagina proprie de internet.

Art. 90 -Prețurile din ofertele fixe sunt exprimate în lei/MW și trebuie să se încadreze în scala de preț corespunzătoare pentru oferte fixe.

Art. 91 -Scala de preț pentru ofertele fixe au limitele zero și prețul unitar maxim prevăzut pentru o astfel de ofertă.

Art. 92 -(1) Prețul unitar din ofertele fixe pentru pornire pe PE pentru fiecare UD/CD calificată pentru reglaj terțiar lent nu poate fi mai mare decât 1.000 lei/MW disponibil. Prețul total de pornire se determină ca produs între capacitatea disponibilă conform declarației de disponibilitate a UD/CD, în MW, și prețul unitar de pornire.

(2) Valoarea energiei electrice livrate pe PE de la sincronizare până la atingerea minimumului tehnic în cazul unei dispoziții de pornire sau a unei porniri suplimentare va

rezulta ca produs între energia livrată în limita graficului de încărcare ofertat de PPE și prețul primei perechi preț-cantitate din oferta zilnică pentru UD respectivă.

(3) Procedurile pentru aplicarea prevederilor alin. (1) și (2) sunt stabilite de OTS și avizate de ANRE. OTS publică aceste informații pe pagina proprie de internet.

Art. 93 - Ofertele fixe conțin cel puțin următoarele informații:

- a) codul de identificare pe PE al PPE;
- b) codul de identificare pe PE al UD termo sau al CD la care se referă oferta fixă;
- c) prima zi de livrare pentru care se aplică respectiva ofertă fixă;
- d) prețul unitar pentru pornire, în cazul UD termo, respectiv prețul pentru oprirea CD.

Art. 94 - Procedura de validare a ofertelor fixe este elaborată de OTS și avizată de ANRE. OTS publică această procedură pe pagina proprie de internet.

Art. 95 - Imediat ce o nouă ofertă fixă a intrat în sistemul PE, OTS demarează procesul de verificare a acesteia în conformitate cu procedura prevăzută la Art. 94 -.

Art. 96 - OTS confirmă PPE validarea unei oferte fixe pe care acesta a transmis-o, în maxim 15 (cincisprezece) minute de la transmiterea oficială a respectivei oferte fixe.

Art. 97 - Dacă un PPE nu a primit de la OTS confirmarea de validare a ofertelor fixe transmise, într-un interval de 15 (cincisprezece) de minute de la transmiterea oficială a respectivelor oferte fixe, acesta trebuie să contacteze imediat OTS pentru clarificare.

Art. 98 - În fiecare zi calendaristică, imediat după ora de închidere a PE, OTS verifică existența ofertelor fixe validate pentru toate UD termo și CD și pentru toate zilele de livrare, pentru care respectiva zi calendaristică este ultima zi în care un PPE poate transmite o ofertă fixă conform prevederilor Art. 83 -.

Art. 99 - În absența unor oferte fixe validate, OTS stabilește ofertele fixe care lipsesc pentru UD termo, considerând prețul unitar pentru pornire ca fiind zero. Orice ofertă fixă stabilită astfel devine oferta fixă validată pentru respectivul PPE și este transmisă acestuia pentru informare, de către OTS.

Art. 100 - După validarea tuturor ofertelor fixe, dar nu mai târziu de ora 19:00, OTS transmite ofertele fixe validate la ODPE.

Art. 101 - Ofertele fixe validate reprezintă angajamente ferme pentru PPE corespunzători.

Secțiunea a 4-a. Reguli de selectare a ofertelor pe piața de echilibrare

Art. 102 - Procedurile de selectare a energiei de echilibrare sunt elaborate de OTS în urma unui proces de consultare publică, în conformitate cu prevederile prezentului regulament și avizate de ANRE. OTS publică aceste proceduri pe pagina proprie de internet.

Art. 103 - Imediat după validarea ofertelor fixe și a ofertelor zilnice, OTS poate utiliza ofertele validate pentru managementul restricțiilor de rețea în etapa de programare, conform prevederilor referitoare la managementul restricțiilor de rețea din prezentul regulament. Pentru echilibrarea SEN în etapa de dispecerizare, OTS utilizează de asemenea ofertele validate.

Art. 104 - (1) Dacă după aprobarea notificărilor fizice și validarea ofertelor zilnice și a ofertelor fixe pe PE, OTS constată un dezechilibru între producția notificată și prognoza de consum plus schimburile externe, dezechilibru care depășește rezervele uzuale necesare operării în siguranță a SEN, atunci OTS programează în ziua anterioară celei de livrare compensarea acestor dezechilibre prin utilizarea ofertelor validate pentru pornire ale UD/CD pentru care este necesară o durată mai mare de o oră pentru mobilizare, cu luarea în considerare a criteriului costurilor minime, pe baza unei proceduri elaborate în urma unui proces de consultare publică și avizate de ANRE.

(2) OTS comunică PPE în cel mai scurt timp, dar nu mai târziu de ora 21:00 a zilei anterioare zilei de livrare, dispozițiile de dispecer rezultate din aplicarea mecanismului prevăzut la alin. (1);

(3) UD/CD care primesc astfel de dispoziții nu tranzacționează pe PI energia aferentă pe ID respectiv, iar OTS nu anulează dispozițiile și nu selectează ofertele corespunzătoare ale UD/CD în sens contrar în ID respectiv.

Art. 105 - Atunci când selectează și utilizează energia de echilibrare, conform procedurilor de selecție prevăzute la Art. 102 -, OTS se asigură permanent că utilizarea energiei de echilibrare este fezabilă din punct de vedere tehnic și se încadrează în limitele caracteristicilor tehnice, declarației de disponibilitate și notificării fizice pentru toate UD sau CD corespunzătoare, după caz.

Art. 106 - Înainte de ora 19:00 a zilei anterioare zilei de livrare, OTS stabilește rezerva necesară, aceasta fiind cantitatea de energie de echilibrare care trebuie să fie disponibilă în decursul zilei de livrare, separat pentru reglaj secundar, pentru reglaj terțiar rapid de creștere de putere și pentru reglaj terțiar rapid de reducere de putere și verifică existența acesteia.

Dacă este necesar, OTS poate stabili diferite rezerve necesare pentru diverse ID și pentru diferite părți ale SEN.

Art. 107 - Dacă este necesar, OTS poate modifica oricând valoarea stabilită pentru rezerva necesară, înainte sau în timpul zilei de livrare.

Art. 108 - Rezerva necesară poate depăși cantitatea de rezerve pe care OTS a contractat-o corespunzătoare tipului respectiv de energie de echilibrare.

Art. 109 - De fiecare dată când este necesar, OTS calculează banda disponibilă de reglaj secundar pentru un anumit ID.

Art. 110 - La calculul benzii disponibile de reglaj secundar, OTS ia în considerare cel puțin următorii factori:

- a) limitele definite prin caracteristicile tehnice pentru CD/ UD respectiv(ă);
- b) nivelul de producție al UD/de consum al CD, în concordanță cu notificarea fizică aprobată pentru aceasta;
- c) orice limitare a producției unei UD care a fost încadrată într-una din categoriile de UD care beneficiază de dispecerizare cu prioritate și/sau acces garantat;
- d) orice limitare a producției unei unități hidroenergetice dispecerizabile, datorată debitului afluent înregistrat și restricțiilor hidrologice, inclusiv modificarea maxim permisă a nivelului unui lac de acumulare.

Art. 111 - Pentru determinarea cantității de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere sau de reducere de putere, după caz, care poate fi făcută disponibilă de o UD sau de un CD, pe parcursul unui ID, OTS ia în considerare cel puțin următorii factori:

- a) limitele definite prin caracteristicile tehnice ale CD/UD respectiv(ă);
- b) nivelul de producție al UD sau nivelul de consum al CD, în concordanță cu notificările fizice aprobate pentru acestea;
- c) orice limitare a producției unei UD care a fost încadrată într-una din categoriile de UD care beneficiază de acces garantat la rețelele electrice și/sau de dispecerizare cu prioritate;
- d) orice limitare a producției unei unități hidroenergetice dispecerizabile datorată debitului afluent înregistrat și restricțiilor hidrologice, inclusiv modificarea maxim permisă a nivelului unui lac de acumulare.

Secțiunea a 5-a. Selectarea ofertelor pentru reglaj secundar

Art. 112 - Pentru fiecare ID, OTS determină ordinea de merit pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar, prin combinarea într-o singură ofertă a tuturor perechilor preț-cantitate echivalente ale fiecărei UD conform prevederilor Art. 113 -, sortate în ordinea crescătoare a prețurilor, începând cu perechea preț-cantitate cu cel mai mic preț și continuând până la perechea preț-cantitate cu cel mai mare preț cerut.

Art. 113 - Perechile preț-cantitate echivalente ale unei UD realizate în vederea selectării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar se determină astfel:

- a) se determină minimumul dintre cantitatea perechii preț-cantitate la creștere cea mai apropiată de puterea notificată și cantitatea perechii preț-cantitate la reducere cea mai apropiată de puterea notificată;
- b) cantitățile determinate conform prevederilor lit. a) i se asociază ca preț, diferența dintre prețul perechii preț-cantitate la creștere avută în vedere la lit. a) și prețul perechii preț-cantitate la reducere avută în vedere la lit. a), reținându-se această pereche ca prima pereche preț-cantitate echivalentă a UD necesară selectării energiei de echilibrare pentru reglaj secundar;
- c) se elimină provizoriu perechea preț-cantitate echivalentă determinată conform lit. b) și se identifică în mod similar următoarea pereche preț-cantitate echivalentă;
- d) procesul de mai sus se încheie cu perechea preț-cantitate echivalentă cu cantitate nenulă.

Art. 114 - La stabilirea ordinii de merit pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar, OTS se asigură că:

- a) ordinea de merit conține numai perechi preț-cantitate echivalente pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar provenite din ofertele zilnice validate care se aplică pentru ID în cauză;
- b) ordinea de merit conține numai perechi preț-cantitate echivalente aferente UD care au fost calificate pentru reglaj secundar, în conformitate cu Codul RET și care sunt sincronizate cu SEN;
- c) pentru fiecare UD, cantitatea agregată din toate perechile preț-cantitate echivalente intrate în ordinea de merit nu depășește jumătate din valoarea benzii disponibile determinate pentru respectiva UD; dacă este necesar, perechea preț-cantitate

echivalentă cu prețul cel mai mare dintre toate perechile preț-cantitate echivalente aferente respectivei UD care fac parte din ordinea de merit, este considerată numai cu o parte din cantitate, astfel încât această condiție să fie îndeplinită.

Art. 115 - Pe baza valorilor stabilite pentru rezerva necesară de reglaj secundar, OTS acceptă perechi preț-cantitate echivalente din ordinea de merit pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar în conformitate cu următoarele condiții:

- a) OTS poate accepta mai mult de o singură pereche preț-cantitate;
- b) cantitatea agregată a tuturor perechilor preț-cantitate echivalente acceptate din ordinea de merit pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar este egală cu jumătate din valoarea rezervei necesare corespunzătoare reglajului secundar;
- c) perechile preț-cantitate echivalente pot fi acceptate doar cu o parte din cantitatea oferită;
- d) atunci când acceptă perechile preț-cantitate, OTS urmărește să minimizeze costurile achiziționării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar, în conformitate cu prevederile Art. 116 -.

Art. 116 - După acceptarea perechilor preț-cantitate echivalente conform Art. 115 -, OTS identifică cele două perechi preț-cantitate oferite pentru fiecare UD a fiecărui PPE corespunzătoare unei perechi preț-cantitate echivalente acceptate integral sau parțial și le desemnează pe acestea ca acceptate integral sau parțial.

Art. 117 - Cel mai mare preț al unei perechi preț-cantitate pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar de creștere de putere, acceptată parțial sau total conform prevederilor Art. 116 -, determină prețul marginal pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar de creștere de putere. Cel mai mic preț al unei perechi preț-cantitate pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar de reducere de putere, acceptată parțial sau total conform prevederilor Art. 116 -, determină prețul marginal pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar de reducere de putere.

Art. 118 - Perechile preț-cantitate pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar, acceptate total sau parțial în conformitate cu prevederile Art. 116 -, stabilesc o obligație fermă a PPE care a transmis respectiva ofertă zilnică, de a pune la dispoziția OTS cantitatea corespunzătoare de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar în ID considerat.

Art. 119 - OTS informează fiecare PPE asupra cantității agregate de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar care a fost acceptată conform prevederilor Art. 116 - , separat pentru fiecare din UD pentru care este responsabil respectivul PPE. Atunci când primește o solicitare în acest sens de la OTS, PPE trebuie să seteze în consecință banda de reglaj aferentă fiecărei UD calificate pentru reglaj secundar, în ID corespunzător.

Art. 120 - UD cărora li se solicită să pună la dispoziție o anumită bandă de reglaj pentru reglajul secundar în conformitate cu prevederile Art. 119 - furnizează energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar, răspunzând semnalelor proporționale cu banda selectată a fiecăreia, primite de la regulatorul central al OTS în timp real.

Art. 121 - Fiecare semnal pe care o UD îl primește de la regulatorul central al OTS într-un anumit ID stabilește o tranzacție între OTS, pe de o parte, și PPE care este responsabil pentru respectiva UD, pe de altă parte, pentru furnizarea energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar; caracteristicile acestei tranzacții sunt determinate de semnalul primit de la regulatorul central al OTS, proporțional cu banda de reglaj setată pentru respectiva UD conform prevederilor Art. 119 - și de prețul marginal pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar de creștere de putere sau pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar de reducere de putere, după caz, stabilit conform prevederilor Art. 117 -.

Art. 122 - Perechile preț-cantitate pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar, acceptate parțial sau total în conformitate cu prevederile Art. 116 -, sunt înregistrate în sistemul PE. OTS înregistrează cel puțin următoarele informații:

- a) numărul de înregistrare al ofertei zilnice validate și perechea preț-cantitate acceptată;
- b) cantitatea acceptată;
- c) prețul marginal pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar de creștere de putere, stabilit conform prevederilor Art. 117 -;
- d) prețul marginal pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar de reducere de putere, stabilit conform prevederilor Art. 117 -.

Art. 123 - Tranzacțiile stabilite conform prevederilor Art. 121 - determină o ajustare a notificării fizice pentru respectiva UD în concordanță cu prevederile din RPUPCD, dar numai pentru ID respectiv.

Art. 124 - OTS poate decide înlocuirea utilizării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar cu energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar de creștere de putere dacă se estimează un deficit continuu de producție în SEN pe o perioadă de timp mai lungă și dacă această înlocuire ar conduce la costuri mai mici pe PE.

Art. 125 - OTS poate decide înlocuirea utilizării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar cu energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar de reducere de putere, dacă se estimează un excedent continuu de producție în SEN pe o perioadă de timp mai lungă și dacă această înlocuire ar conduce la costuri mai mici pe PE.

Art. 126 - OTS finalizează selecția și acceptarea perechilor preț-cantitate pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar înainte de începutul ID corespunzător.

Secțiunea a 6-a. Selectarea ofertelor pentru reglaj terțiar rapid de creștere

Art. 127 - OTS utilizează energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere în cazul în care estimează o nevoie continuă de creștere de putere sau în cazul în care consideră necesară înlocuirea utilizării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar prin energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar de creștere de putere.

Art. 128 - Dacă OTS a identificat necesitatea utilizării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere, în conformitate cu prevederile Art. 127 -, acesta stabilește:

a) intervalul de timp pe durata căruia va fi necesară utilizarea energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere, care trebuie:

i. să înceapă cel mai târziu după 15 minute din momentul în care este emisă dispoziția de dispecer și

ii. să se încheie nu mai târziu de sfârșitul ID curent sau al celui imediat următor;

b) cantitatea necesară de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere, referită în acest context ca reglaj necesar.

Art. 129 - Intervalul de timp prevăzut la Art. 128 - lit. a) este referit în acest context ca intervalul solicitat. Dacă OTS identifică necesitatea utilizării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere, atât în ID curent, cât și în cel imediat următor,

OTS precizează necesarul de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere conform prevederilor Art. 128 -, separat pe cele două ID.

Art. 130 - OTS stabilește ordinea de merit pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere, pentru intervalul solicitat, prin combinarea într-o singură ofertă a tuturor perechilor preț-cantitate care sunt încă disponibile pe parcursul intervalului solicitat, sortate în ordinea crescătoare a prețurilor, începând cu perechea preț-cantitate cu cel mai mic preț și continuând până la perechea preț-cantitate cu cel mai mare preț cerut.

Art. 131 - Atunci când stabilește ordinea de merit pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere, OTS se asigură că:

- a) ordinea de merit conține numai perechile preț-cantitate pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar sau terțiar rapid de creștere de putere din ofertele zilnice validate, care sunt încă disponibile în intervalul solicitat;
- b) ordinea de merit conține numai perechi preț-cantitate corespunzătoare:
  - i. UD sau CD care au fost calificate pentru reglaj secundar sau terțiar rapid în concordanță cu Codul RET sau
  - ii. altor UD care sunt sincronizate cu SEN și au disponibil pentru creștere de putere;
- c) pentru fiecare UD sau CD, cantitatea agregată a tuturor perechilor preț-cantitate intrate în ordinea de merit nu depășește cantitatea de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere care poate fi făcută disponibilă la începutul intervalului solicitat, determinată conform prevederilor Art. 111 -. Dacă este necesar, perechea preț-cantitate cu cel mai mare preț dintre toate perechile preț-cantitate, aferente respectivei UD sau CD, care fac parte din ordinea de merit, este luată în considerare numai cu o parte din cantitate, astfel încât această condiție să fie îndeplinită.

Art. 132 - După determinarea reglajului necesar conform prevederilor Art. 128 - și a ordinii de merit pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere conform prevederilor Art. 130 - și Art. 131 -, OTS acceptă perechi preț-cantitate din ordinea de merit pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere, cu respectarea următoarelor condiții:

- a) OTS poate accepta mai mult de o pereche preț-cantitate;
- b) prețul oricărei perechi preț-cantitate acceptate este mai mic decât prețul oricărei perechi preț-cantitate care face parte din ordinea de merit și care nu a fost acceptată;

- c) cantitatea agregată a tuturor perechilor preț-cantitate acceptate este egală cu reglajul necesar;
- d) perechile preț-cantitate aferente CD, altele decât centralele cu acumulare prin pompare, pot fi acceptate numai cu întreaga cantitate ofertată;
- e) cu condiția respectării prevederilor lit. g) - i), toate perechile preț-cantitate cu un preț mai mic decât cel mai mare preț al unei perechi preț-cantitate acceptate, sunt acceptate cu întreaga cantitate ofertată;
- f) în cazul selectării energiei de echilibrare aferente creșterii de putere ofertată la același preț, se aplică prevederile procedurii prevăzute la Art. 7 - alin. (4);
- g) cu condiția respectării prevederilor lit. d), f), h) și i), pentru toate perechile preț-cantitate aferente UD sau centralelor cu acumulare prin pompare calificate drept CD, cu un preț egal cu cel mai mare preț al unei perechi preț-cantitate acceptate, numai o cotă S ($0 < S \leq 1$) din cantitatea ofertată va fi acceptată, astfel încât să fie respectată relația:

$$Reg_{nec} = \sum_i Q_{\text{întreg},i} + S \cdot \sum_j Q_{\text{ultim},j}$$

unde:

Reg_{nec} reprezintă reglajul necesar,

$Q_{\text{întreg},i}$ este cantitatea ofertată corespunzătoare perechii preț-cantitate i , care are un preț mai mic decât cel mai mare preț al unei perechi preț-cantitate acceptate,

$Q_{\text{ultim},j}$ este cantitatea ofertată corespunzătoare perechii preț-cantitate j , care are un preț egal cu cel mai mare preț al unei perechi preț-cantitate acceptate;

- h) în situația în care aplicarea relației prevăzute la lit. g) conduce la cantități mai mici de 1 MWh/h pentru o UD/CD, selecția energiei de echilibrare se face dând întâietate cantităților mai mari de 1 MWh/h;
- i) ulterior acceptării perechilor preț-cantitate, în conformitate cu prevederile Art. 132 -, banda de reglaj secundar disponibilă agregată a tuturor UD, pentru care au fost transmise oferte zilnice validate cu perechi preț-cantitate pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar, nu trebuie să scadă sub valoarea rezervei necesare pentru reglaj secundar în următoarele ID.

Art. 133 - Dacă nu poate fi îndeplinită condiția prevăzută la Art. 132 - lit. i), OTS elimină temporar, în întregime sau parțial, după caz, o pereche preț-cantitate din ordinea de merit pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere, înainte de a accepta perechi preț-cantitate conform prevederilor Art. 132 -, dar numai în situația în care cantitatea respectivei perechi preț-cantitate poate fi compensată de o altă pereche

preț-cantitate care face parte din ordinea de merit pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere. Perechea preț-cantitate eliminată temporar este perechea preț-cantitate pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar care corespunde perechii preț-cantitate echivalente cu cel mai mare preț, care ar fi fost acceptată în conformitate cu prevederile Art. 132 - lit. a) – h).

Art. 134 - OTS repetă procesul prevăzut la Art. 133 - până la obținerea unei soluții fezabile în conformitate cu prevederile Art. 132 - sau până când nu mai există nici o pereche preț-cantitate rămasă în ordinea de merit pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere care să poată fi eliminată. În acest ultim caz, perechile preț-cantitate din ordinea de merit pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere, redusă în conformitate cu prevederile Art. 133 -, sunt acceptate fără a se ține seama de condiția prevăzută la Art. 132 - lit. i). Ulterior acceptării perechilor preț-cantitate, OTS reintroduce în ordinea de merit pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere toate perechile preț-cantitate care au fost temporar eliminate.

Art. 135 - Dacă OTS nu a reușit să accepte perechi preț-cantitate pentru o cantitate suficientă de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere sau dacă acceptarea perechilor preț-cantitate conform prevederilor Art. 132 - - Art. 134 - determină o încălcare a condiției prevăzute la Art. 132 - lit. i), OTS poate lua măsurile pe care le consideră necesare, în conformitate cu prevederile Codului RET, pentru a asigura refacerea unei cantități rezonabile de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar.

Art. 136 - Perechile preț-cantitate acceptate conform prevederilor Art. 132 - - Art. 134 - stabilesc o tranzacție angajată între OTS, pe de o parte, și PPE care a transmis respectiva ofertă zilnică, pe de altă parte, pentru furnizarea energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere, la prețul specificat în perechea preț-cantitate acceptată și pentru cantitatea acceptată conform prevederilor Art. 132 - - Art. 134 -.

Art. 137 - Tranzacțiile angajate stabilite conform prevederilor Art. 136 - sunt înregistrate în sistemul PE. OTS înregistrează cel puțin următoarele informații:

- a) numărul unic de înregistrare al ofertei zilnice validate și perechea preț-cantitate care a fost acceptată;
- b) intervalul solicitat;

- c) cantitatea acceptată;
- d) momentul la care a fost acceptată respectiva pereche preț-cantitate.

Art. 138 - Cantitățile de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere angajate conform prevederilor Art. 137 - vor fi confirmate/ajustate în conformitate cu prevederile referitoare la decontarea tranzacțiilor definitive pe PE.

Art. 139 - Perechile preț-cantitate acceptate conform prevederilor Art. 132 - determină o modificare a notificării fizice corespunzătoare UD sau CD respectiv, în conformitate cu prevederile din RPUPCD, dar numai pentru intervalul/intervalele solicitat/solicitate.

Art. 140 - Dacă o tranzacție încheiată conform prevederilor Art. 136 - determină apariția unei restricții de rețea, adică dacă utilizarea perechii preț-cantitate acceptate poate pune în pericol siguranța și stabilitatea funcționării SEN, OTS trebuie să rezolve restricția de rețea în conformitate cu prevederile prezentului regulament referitoare la rezolvarea restricțiilor de rețea înainte de a dispune livrarea energiei de echilibrare.

Art. 141 - OTS poate decide înlocuirea utilizării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere prin energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de creștere de putere, în măsura în care acest lucru este posibil, dacă se estimează un deficit continuu de producție în SEN pentru o perioadă de timp mai lungă și dacă această înlocuire ar conduce la costuri mai mici pe PE.

Secțiunea a 7-a. Selectarea ofertelor pentru reglaj terțiar rapid de reducere

Art. 142 - OTS utilizează energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere în cazul în care estimează o nevoie continuă de reducere de putere sau în cazul în care consideră necesară înlocuirea utilizării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar prin energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar de reducere de putere.

Art. 143 - Dacă OTS a identificat necesitatea utilizării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere, în conformitate cu prevederile Art. 142 -, acesta stabilește:

- a) intervalul de timp pe durata căruia va fi necesară utilizarea energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere, care trebuie:

- i. să înceapă cel mai târziu după 15 (cincisprezece) minute din momentul în care este emisă dispoziția de dispecer
  - ii. să se încheie nu mai târziu de sfârșitul ID curent sau al celui imediat următor;
- b) cantitatea de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere necesară, referită în acest context ca reglaj necesar.

Art. 144 - Intervalul de timp prevăzut la Art. 143 - lit. a) este referit în acest context ca intervalul solicitat. Dacă OTS identifică necesitatea utilizării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere atât în ID curent, cât și în cel imediat următor, OTS precizează necesarul de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere conform prevederilor Art. 143 -, separat pe cele două ID.

Art. 145 - OTS stabilește ordinea de merit pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere, pentru intervalul solicitat, prin combinarea într-o singură ofertă a tuturor perechilor preț-cantitate care sunt încă disponibile pe parcursul intervalului solicitat, sortate în ordinea descrescătoare a prețurilor, începând cu perechea preț-cantitate cu cel mai mare preț și continuând până la perechea preț-cantitate cu cel mai mic preț cerut.

Art. 146 - Atunci când stabilește ordinea de merit pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere, OTS se asigură că:

- a) ordinea de merit conține numai perechile preț-cantitate pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar sau terțiar rapid de reducere de putere din ofertele zilnice validate, care sunt încă disponibile în intervalul solicitat;
- b) ordinea de merit conține numai perechi preț-cantitate corespunzătoare:
  - i. UD sau CD care au fost calificate pentru reglaj secundar sau terțiar rapid în concordanță cu Codul RET;
  - ii. altor UD care sunt sincronizate cu SEN și au disponibil de reducere de putere;
- c) pentru fiecare UD sau CD, cantitatea agregată a tuturor perechilor preț-cantitate intrate în ordinea de merit nu depășește cantitatea de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere care poate fi făcută disponibilă la începutul intervalului solicitat, determinată conform prevederilor Art. 111 -. Dacă este necesar, perechea preț-cantitate cu cel mai mic preț dintre toate perechile preț-cantitate aferente respectivei UD, care fac parte din ordinea de merit, va fi luată în considerare numai cu o parte din cantitate, astfel încât această condiție să fie îndeplinită.

Art. 147 - După determinarea reglajului necesar conform prevederilor Art. 143 - și a ordinii de merit pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere conform prevederilor Art. 145 - și Art. 146 -, OTS acceptă perechi preț-cantitate din ordinea de merit pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere, cu respectarea următoarelor condiții:

- a) OTS poate accepta mai mult de o pereche preț-cantitate;
- b) prețul oricărei perechi preț-cantitate acceptate este mai mare decât prețul oricărei perechi preț-cantitate care face parte din ordinea de merit și care nu a fost acceptată;
- c) cantitatea agregată a tuturor perechilor preț-cantitate acceptate este egală cu reglajul necesar;
- d) perechile preț-cantitate aferente CD, altele decât centralele cu acumulare prin pompare, pot fi acceptate numai cu întreaga cantitate ofertată;
- e) cu condiția respectării prevederilor lit. f)-j), toate perechile preț-cantitate cu un preț mai mare decât cel mai mic preț al unei perechi preț-cantitate acceptate, sunt acceptate cu întreaga cantitate ofertată;
- f) în cazul selectării energiei de echilibrare aferentă reducerii de putere ofertată la același preț, se aplică prevederile procedurii prevăzute la Art. 7 - alin. (4);
- g) reducerea de putere pentru UD-EE și pentru UD-EF trebuie realizată astfel încât nicio valoare a puterii produse de UD în ID respectiv să nu fie mai mare decât puterea rezultată din dispoziția de dispecer. OTS urmărește modul în care producătorii respectă această prevedere.
- h) cu condiția respectării prevederilor lit. f), g), i) și j), pentru toate perechile preț-cantitate aferente UD sau centralelor cu acumulare prin pompare calificate drept CD, cu un preț egal cu cel mai mic preț al unei perechi preț-cantitate acceptate, numai o cotă S ($0 < S \leq 1$) din cantitatea ofertată va fi acceptată, astfel încât să fie respectată relația:

$$Reg_{nec} = \sum_i Q_{intreg,i} + S \cdot \sum_j Q_{ultim,j}$$

unde

Reg_{nec} reprezintă reglajul necesar,

$Q_{intreg,i}$ este cantitatea ofertată corespunzătoare perechii preț-cantitate i , care are un preț mai mare decât cel mai mic preț al unei perechi preț-cantitate acceptate, și

$Q_{ultim,j}$ este cantitatea ofertată corespunzătoare perechii preț-cantitate j , care are un preț egal cu cel mai mic preț al unei perechi preț-cantitate acceptate,

i) în situația în care aplicarea relației prevăzute la lit. h) conduce la cantități mai mici de 1 MWh/h pentru o UD/CD, selecția energiei de echilibrare se face dând întâietate cantităților mai mari de 1 MWh/h.

j) ulterior acceptării perechilor preț-cantitate în conformitate cu prevederile Art. 147 -, banda disponibilă agregată a tuturor UD, pentru care au fost transmise oferte zilnice validate cu perechi preț-cantitate pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar, nu trebuie să scadă sub valoarea rezervei necesare pentru reglaj secundar în următoarele ID.

k) OTS publică pe pagina proprie de internet o informare referitoare la motivele reducerilor de putere pe PE pentru UD-urile prevăzute la Art. 7 - alin. (1) lit. a). Această informare cuprinde motivul fiecărei reduceri, puterea redusă, numele producătorului și locația UD respective.

Art. 148 - Dacă nu poate fi îndeplinită condiția prevăzută la Art. 147 - lit. j), OTS elimină temporar, în întregime sau parțial, după caz, o pereche preț-cantitate din ordinea de merit pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere înainte de a accepta perechi preț-cantitate conform prevederilor Art. 147 -, dar numai în situația în care cantitatea respectivei perechi preț-cantitate poate fi compensată de o altă pereche preț-cantitate care face parte din ordinea de merit pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere. Perechea preț-cantitate eliminată temporar este perechea preț-cantitate pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar care corespunde perechii preț-cantitate echivalente cu cel mai mic preț, care ar fi fost acceptată în conformitate cu prevederile Art. 147 - lit. a) – i).

Art. 149 - OTS repetă procesul prevăzut la Art. 148 - până la obținerea unei soluții fezabile în conformitate cu prevederile Art. 147 -, sau până când nu mai există nici o pereche preț-cantitate rămasă în ordinea de merit pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere care să poată fi eliminată. În acest ultim caz, perechile preț-cantitate din ordinea de merit pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere redusă în conformitate cu prevederile Art. 148 -, sunt acceptate fără a se ține seama de condiția prevăzută la Art. 147 - lit. j). Ulterior acceptării perechilor preț-cantitate, OTS reintroduce în ordinea de merit pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere toate perechile preț-cantitate care au fost temporar eliminate.

Art. 150 - Dacă OTS nu a reușit să accepte perechi preț-cantitate pentru o cantitate suficientă de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere sau dacă acceptarea perechilor preț-cantitate conform prevederilor Art. 147 - - Art. 149 - determină o încălcare a condiției prevăzute la Art. 147 - lit. j), OTS poate lua măsurile pe care le consideră necesare, în conformitate cu prevederile Codului RET, pentru a asigura refacerea unei cantități rezonabile de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar.

Art. 151 - Perechile preț-cantitate acceptate conform prevederilor Art. 147 - stabilesc o tranzacție angajată între OTS, pe de o parte, și PPE care a transmis respectiva ofertă zilnică, pe de altă parte, pentru furnizarea energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere, la prețul prevăzut în perechea preț-cantitate acceptată și pentru cantitatea acceptată conform prevederilor Art. 147 -;

Art. 152 - Tranzacțiile angajate stabilite conform prevederilor Art. 151 - sunt înregistrate în sistemul PE. OTS înregistrează cel puțin următoarele informații:

- a) numărul unic de înregistrare al ofertei zilnice validate și perechea preț-cantitate care a fost acceptată;
- b) intervalul solicitat;
- c) cantitatea acceptată;
- d) momentul la care a fost acceptată perechea preț-cantitate.

Art. 153 - Cantitățile de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere angajate conform Art. 152 - vor fi confirmate/ajustate în conformitate cu prevederile referitoare la decontarea tranzacțiilor definitive pe PE.

Art. 154 - Perechile preț-cantitate acceptate conform prevederilor Art. 147 - determină o modificare a notificării fizice corespunzătoare UD sau CD respectiv, în conformitate cu prevederile din RPUPCD, dar numai pentru intervalul solicitat.

Art. 155 - Dacă o tranzacție încheiată conform prevederilor Art. 151 - determină apariția unei restricții de rețea, adică dacă utilizarea perechii preț-cantitate acceptate poate pune în pericol siguranța și stabilitatea funcționării SEN, OTS trebuie să rezolve restricția de rețea în conformitate cu prevederile prezentului regulament referitoare la rezolvarea restricțiilor de rețea înainte de a dispune livrarea energiei de echilibrare.

Art. 156 - OTS poate decide înlocuirea utilizării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere prin energie de echilibrare corespunzătoare reglajului

terțiar lent de reducere de putere, în măsura în care acest lucru este posibil, dacă se estimează un deficit continuu de producție în SEN pentru o perioadă de timp mai lungă și dacă această înlocuire ar conduce la costuri mai mici pe PE.

Secțiunea a 8-a. Selectarea ofertelor pentru reglaj terțiar lent de creștere

Art. 157 - OTS utilizează energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de creștere de putere în cazul în care estimează o nevoie continuă de creștere de putere pe durata unuia sau mai multor ID, începând nu mai devreme de o oră după încheierea ID curent.

Art. 158 - Dacă OTS a identificat necesitatea utilizării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de creștere de putere în conformitate cu prevederile Art. 157 -, acesta precizează:

- a) intervalul (intervalele) de dispecerizare, pe durata cărora va fi necesară utilizarea energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de creștere de putere;
- b) cantitatea de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de creștere de putere necesară, referită în acest context ca reglaj necesar.

Art. 159 - După determinarea necesarului de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de creștere de putere conform prevederilor Art. 158 -, OTS acceptă perechi preț-cantitate pentru creștere de putere din ofertele zilnice validate, precum și ofertele fixe validate corespunzătoare, dacă este cazul, cu respectarea următoarelor condiții:

- a) OTS ia în considerare numai perechile preț-cantitate din ofertele zilnice validate aplicabile pentru unul sau mai multe dintre ID prevăzute la Art. 158 - lit. a);
- b) OTS poate accepta mai mult de o pereche preț-cantitate;
- c) alegerea perechilor preț-cantitate trebuie:
  - i. să determine costuri minime pe PE, în măsura în care este posibil, cu respectarea prevederilor Art. 161 -- Art. 163 -;
  - ii. să fie fezabilă din punct de vedere tehnic, încadrându-se în:
    - limitele caracteristicilor tehnice pentru UD sau CD respectiv;
    - orice limitare a producției unei UD care este încadrată într-una din categoriile de UD care beneficiază de acces garantat la rețelele electrice și/sau de dispecerizare cu prioritate;

- orice limitare a producției unei unități hidroenergetice dispecerizabile datorată debitului afluent înregistrat și restricțiilor hidrologice, inclusiv modificarea maxim permisă a nivelului unui lac de acumulare.

- d) cantitatea agregată a tuturor perechilor preț-cantitate acceptate trebuie să fie egală cu reglajul necesar pentru fiecare ID prevăzut la Art. 158 -;
- e) perechile preț-cantitate aferente CD, altele decât centralele cu acumulare prin pompare, pot fi acceptate numai cu întreaga cantitate ofertată;
- f) perechile preț-cantitate aferente UD sau centralelor cu acumulare prin pompare calificate drept CD pot fi acceptate numai cu o parte din cantitatea ofertată;
- g) în cazul selectării energiei de echilibrare aferente creșterii de putere ofertată la același preț, se aplică prevederile procedurii prevăzute la Art. 7 - alin. (4);
- h) ulterior acceptării perechilor preț-cantitate în conformitate cu prevederile Art. 159 -:
  - i. banda disponibilă agregată pentru toate UD pentru care au fost transmise oferte zilnice validate cu perechi preț-cantitate pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar nu va fi redusă sub valoarea rezervei necesare pentru reglaj secundar pe parcursul tuturor ID rămase din ziua de livrare;
  - ii. cantitatea rămasă de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere nu va fi redusă sub valoarea rezervei necesare pentru reglaj terțiar rapid de creștere de putere pe parcursul tuturor ID rămase din ziua de livrare.

Art. 160 - Dacă OTS nu poate stabili o variantă de alegere a perechilor preț-cantitate care să satisfacă ambele condiții prevăzute la Art. 159 - lit. h), într-o primă fază se va considera numai respectarea condiției prevăzute la Art. 159 - lit. h) pct. i. Dacă nici astfel nu reușește să determine o variantă de alegere a perechilor preț-cantitate conform prevederilor Art. 159 -, se va considera că nici una dintre condițiile prevăzute la Art. 159 - lit. h) nu se aplică. Dacă nici acest lucru nu îi permite să accepte perechi preț-cantitate pentru o cantitate suficientă de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de creștere de putere, OTS va accepta numai cantitatea maxim disponibilă de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de creștere de putere.

Art. 161 - Dacă OTS nu a reușit să accepte perechi preț-cantitate pentru o cantitate suficientă de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de creștere de putere, sau dacă acceptarea perechilor preț-cantitate determină o încălcare a condițiilor prevăzute la Art. 159 - lit. h), acesta poate:

a) să exploreze posibilitățile de creștere a cantității de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar și/sau terțiar rapid de creștere de putere prin transmiterea de solicitări către PPE pentru disponibilizarea unor UD/CD suplimentare pentru PE și/sau

b) să ia măsurile pe care le consideră necesare, în conformitate cu prevederile Codului RET, pentru a asigura refacerea unei cantități rezonabile de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar și/sau terțiar rapid de creștere de putere.

Art. 162 - Dacă utilizarea uneia sau mai multor perechi preț-cantitate acceptate conform prevederilor Art. 159 - determină apariția unei restricții de rețea, adică dacă utilizarea respectivei perechi preț-cantitate pune în pericol siguranța și stabilitatea funcționării SEN, OTS rezolvă această restricție de rețea în conformitate cu prevederile prezentului regulament referitoare la rezolvarea restricțiilor de rețea.

Art. 163 - Perechile preț-cantitate acceptate conform prevederilor Art. 159 - stabilesc o tranzacție angajată între OTS, pe de o parte, și PPE care a transmis respectiva ofertă zilnică, pe de altă parte, pentru furnizarea energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de creștere de putere, pe durata intervalului (intervalelor) de dispecerizare solicitate conform prevederilor Art. 158 -, la prețul specificat în perechea preț-cantitate acceptată și pentru cantitatea acceptată conform prevederilor Art. 159 -.

Art. 164 - (1) Ofertele fixe pentru pornire care sunt acceptate de OTS ca urmare a prevederilor Art. 159 - sunt cele care determină o pornire a UD termo sau oprirea CD corespunzător, după caz, și stabilesc o tranzacție între OTS, pe de o parte, și PPE care a transmis respectiva ofertă fixă, pe de altă parte, pentru pornirea UD termo sau oprirea CD, după caz, la momentul indicat de OTS și pentru prețul unitar solicitat prin oferta fixă pentru pornire aplicat puterii disponibile.

(2) În cazul în care din notificările fizice transmise referitoare la respectiva UD/CD rezultă că aceasta ar fi urmat să fie pornită/oprit de către PPE pentru îndeplinirea obligațiilor contractuale, devansarea pornirii, dispusă de OTS, nu stabilește o tranzacție conform prevederilor alin. (1).

Art. 165 - Tranzacțiile angajate stabilite conform prevederilor Art. 163 - și Art. 164 - sunt înregistrate în sistemul PE. OTS înregistrează cel puțin următoarele informații:

- a) numărul unic de înregistrare al ofertei validate respective;
- b) în cazul unei oferte zilnice:

- i. perechea preț-cantitate care a fost acceptată;
- ii. toate specificațiile tranzacției angajate conform prevederilor Art. 163 -.
- c) în cazul unei oferte fixe pentru pornire, toate specificațiile tranzacției, conform prevederilor Art. 164 -;
- d) momentul la care a fost acceptată perechea preț-cantitate.

Art. 166 - Cantitățile de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de creștere de putere angajate conform prevederilor Art. 165 - vor fi confirmate/ajustate în conformitate cu prevederile referitoare la decontarea tranzacțiilor definitive pe PE.

Art. 167 - Perechile preț-cantitate acceptate conform prevederilor Art. 159 - determină o modificare a notificării fizice corespunzătoare UD sau CD respectiv, în conformitate cu prevederile din RPUPCD, dar numai pentru intervalul/intervalele de dispecerizare solicitat/solicitate.

Secțiunea a 9-a. Selectarea ofertelor pentru reglaj terțiar lent de reducere

Art. 168 - OTS utilizează energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de reducere de putere în cazul în care estimează o nevoie continuă de reducere de putere pe durata unuia sau mai multor ID, începând nu mai devreme de o oră după încheierea ID curent.

Art. 169 - Dacă OTS a identificat necesitatea utilizării energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de reducere de putere în conformitate cu prevederile Art. 168 -, acesta precizează:

- a) intervalul (intervalele) de dispecerizare pe durata căroră va fi necesară utilizarea energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de reducere de putere;
- b) cantitatea de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de reducere de putere necesară, referită în acest context ca reglaj necesar.

Art. 170 - După determinarea necesarului de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de reducere de putere conform prevederilor Art. 169 -, OTS acceptă perechi preț-cantitate pentru reducere de putere din ofertele zilnice validate, precum și ofertele fixe validate corespunzătoare, dacă este cazul unei porniri suplimentare, cu respectarea următoarelor condiții:

- a) OTS ia în considerare numai perechile preț-cantitate din ofertele zilnice validate aplicabile pentru unul sau mai multe dintre ID prevăzute la Art. 169 - lit. a);
- b) OTS poate accepta mai mult de o pereche preț-cantitate;
- c) alegerea perechilor preț-cantitate trebuie:
- i. să determine costuri minime pe PE, în măsura în care este posibil, cu respectarea prevederilor Art. 172 - - Art. 175 -;
  - ii. să fie fezabilă din punct de vedere tehnic, încadrându-se în:
    - limitele caracteristicilor tehnice pentru UD sau CD respectiv;
    - orice limitare a producției unei UD care este încadrată într-una din categoriile de UD care beneficiază de acces garantat la rețelele electrice și/sau de dispecerizare cu prioritate;
    - orice limitare a producției unei unități hidroenergetice dispecerizabile datorată debitului afluent înregistrat și restricțiilor hidrologice, inclusiv modificarea maxim permisă a nivelului unui lac de acumulare.
- d) cantitatea agregată a tuturor perechilor preț-cantitate acceptate este egală cu reglajul necesar pentru fiecare ID prevăzut la Art. 169 -;
- e) perechile preț-cantitate aferente CD, altele decât centralele cu acumulare prin pompare, sunt acceptate numai cu întreaga cantitate ofertată;
- f) perechile preț-cantitate aferente UD sau centralelor cu acumulare prin pompare calificate drept CD pot fi acceptate numai cu o parte din cantitatea ofertată, dacă aceasta nu determină funcționarea sub minimul tehnic;
- g) în cazul selectării energiei de echilibrare aferentă reducerii de putere ofertată la același preț, se aplică prevederile procedurii prevăzute la Art. 7 - alin. (4);
- h) ulterior acceptării perechilor preț-cantitate în conformitate cu prevederile Art. 170 -:
- i. banda disponibilă agregată pentru toate UD, pentru care au fost transmise oferte zilnice validate cu perechi preț-cantitate pentru energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar, nu va fi redusă sub valoarea rezervei necesare pentru reglaj secundar pe parcursul tuturor ID rămase din ziua de livrare;
  - ii. cantitatea rămasă de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere nu va fi redusă sub valoarea rezervei necesare pentru reglaj terțiar rapid de reducere de putere, pe parcursul tuturor ID rămase din ziua de livrare.
- i) OTS publică pe pagina proprie de internet o informare referitoare la motivele reducerilor de putere pe PE pentru UD-urile prevăzute la Art. 7 - alin. (1) lit. a). Această

informare cuprinde motivul fiecărei reduceri, puterea redusă, numele producătorului și locația UD respective.

Art. 171 - Dacă OTS nu poate stabili o variantă de alegere a perechilor preț-cantitate care să satisfacă ambele condiții prevăzute la Art. 170 - lit. h), într-o primă etapă se va lua în considerare numai respectarea condiției prevăzute la Art. 170 - lit. h) pct. i. Dacă nici astfel nu reușește să determine o variantă de alegere a perechilor preț-cantitate conform prevederilor Art. 170 -, se va considera că nici una dintre condițiile prevăzute la Art. 170 - lit. h) nu se aplică. Dacă nici acest lucru nu îi permite să accepte perechi preț-cantitate pentru o cantitate suficientă de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de reducere de putere, OTS acceptă numai cantitatea maxim disponibilă de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de reducere de putere.

Art. 172 - Dacă OTS nu a reușit să accepte perechi preț-cantitate pentru o cantitate suficientă de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de reducere, sau dacă acceptarea perechilor preț-cantitate determină o încălcare a condițiilor prevăzute la Art. 170 - lit. h), OTS poate să ia măsurile pe care le consideră necesare, în conformitate cu prevederile Codului RET, pentru a asigura refacerea unei cantități rezonabile de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar și/sau terțiar rapid de reducere de putere.

Art. 173 - Orice oprire dispusă de OTS care se termină înaintea ultimului interval orar pentru care a primit oferte zilnice și valoare nenulă a producției notificate trebuie să conțină o dispoziție de dispecer pentru pornire, considerată pornire suplimentară și încărcarea la sarcina notificată în primul interval orar după perioada de oprire. Valoarea tuturor acestor dispoziții se ia în considerare în ordinea de merit pentru oprire.

Art. 174 - Dacă utilizarea uneia sau mai multor perechi preț-cantitate acceptate conform prevederilor Art. 170 - determină apariția unei restricții de rețea, adică dacă utilizarea respectivei perechi preț-cantitate pune în pericol siguranța și stabilitatea funcționării SEN, OTS rezolvă această restricție de rețea în conformitate cu prevederile prezentului regulament referitoare la rezolvarea restricțiilor de rețea.

Art. 175 - Perechile preț-cantitate acceptate conform prevederilor Art. 170 - stabilesc o tranzacție angajată între OTS, pe de o parte, și PPE care a transmis respectiva ofertă zilnică, pe de altă parte, pentru furnizarea energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent

de reducere de putere, la prețul specificat în perechea preț-cantitate acceptată și pentru cantitatea acceptată conform prevederilor Art. 170 -;

Art. 176 - Ofertele fixe pentru pornire care sunt acceptate de OTS ca urmare a aplicării prevederilor Art. 170 - sunt cele care determină o pornire suplimentară a UD termo sau o oprire suplimentară a CD corespunzător, după caz și stabilesc o tranzacție între OTS, pe de o parte, și PPE care a transmis respectiva ofertă fixă, pe de altă parte, pentru pornirea UD termo sau oprirea CD, după caz, la momentul indicat de OTS și pentru prețul unitar cerut prin oferta fixă pentru pornire aplicat la puterea disponibilă.

Art. 177 - Tranzacțiile stabilite conform prevederilor Art. 175 - - Art. 176 - sunt înregistrate în sistemul PE. OTS înregistrează cel puțin următoarele informații:

- a) numărul unic de înregistrare al ofertei validate respective;
- b) în cazul unei oferte zilnice:
  - i) perechea preț-cantitate care a fost acceptată;
  - ii) toate specificațiile tranzacției angajate conform prevederilor Art. 175 -;
- c) în cazul unei oferte fixe pentru pornire, toate specificațiile tranzacției conform prevederilor Art. 176 -;
- d) momentul la care a fost acceptată perechea preț-cantitate.

Art. 178 - Cantitățile de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de reducere de putere angajate conform Art. 177 - vor fi confirmate/ajustate în conformitate cu prevederile referitoare la decontarea tranzacțiilor definitive pe PE.

Art. 179 - Perechile preț-cantitate acceptate conform prevederilor Art. 170 - determină o modificare a notificării fizice corespunzătoare UD sau CD, dar numai pentru intervalul/intervalele de dispecerizare solicitat/solicitate.

Art. 180 - În orice interval orar în care la nivel SEN există echilibru, iar în ordinea de merit la creștere există ofertă la preț mai mic decât prețul din ordinea de merit la scădere, OTS are dreptul să accepte aceste oferte de sens contrar, în cantități cumulate egale și în limita impusă de respectivele oferte.

Secțiunea a 10-a. Reguli privind managementul restricțiilor de rețea

Art. 181 - În cazul în care OTS constată că o tranzacție angajată în vederea echilibrării sistemului, stabilită în conformitate cu prevederile referitoare la selectarea ofertelor pentru reglaj secundar, terțiar rapid sau lent, determină apariția unei restricții de rețea care pune în pericol siguranța și stabilitatea funcționării SEN, acesta trebuie:

- a) să anuleze tranzacția angajată corespunzătoare, marcând-o în sistemul PE ca anulată datorită unei restricții de rețea;
- b) să înlocuiască energia de echilibrare pierdută datorită anulării respectivei tranzacții angajate prin acceptarea unei (unor) alte perechi preț-cantitate cu aceeași cantitate de energie de echilibrare, în conformitate cu prevederile referitoare la selectarea ofertelor pentru reglaj secundar și terțiar rapid, cu condiția ca energia de echilibrare acceptată astfel să nu determine apariția nici unei restricții de rețea.

Art. 182 - În cazul în care OTS constată, din analiza notificărilor fizice transmise de PPE corelate cu disponibilitatea elementelor de rețea, că într-un ID va apărea o restricție de rețea care pune în pericol siguranța și stabilitatea funcționării SEN și observă că aceasta ar putea fi evitată prin utilizarea uneia sau mai multor perechi preț-cantitate care însă nu ar fi primele acceptate, indiferent de sens, în ordinea de merit conform prevederilor referitoare la selectarea ofertelor pentru reglaj secundar, terțiar rapid sau lent, acesta acceptă integral sau parțial, după caz, perechea/perechile preț-cantitate respective și stabilește, conform acestora, tranzacții angajate cu PPE corespunzători, pe care le marchează în sistemul PE ca fiind utilizate pentru rezolvarea restricțiilor de rețea.

Art. 183 - Atunci când trebuie să rezolve o restricție de rețea, OTS precizează:

- a) momentul la care este de așteptat ca restricția de rețea să apară și durata prognozată a acesteia;
- b) reducerea necesară a circulației de puteri între două părți ale rețelei pentru a se asigura siguranța și stabilitatea în funcționare a SEN;
- c) partea din SEN în care va fi necesară utilizarea energiei de echilibrare pentru rezolvarea restricției de rețea sau, după caz,
- d) partea din SEN în care va fi necesară evitarea energiei de echilibrare care ar fi urmat în ordinea de merit, dar ar fi condus la apariția unei restricții de rețea.

Art. 184 - În măsura în care este posibil, OTS rezolvă orice restricție de rețea constatată după aprobarea notificărilor fizice, în primul rând prin utilizarea energiei de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent. În cazul în care acest lucru nu este posibil, OTS

rezolvă pe cât posibil restricțiile de rețea utilizând energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid.

Secțiunea a 11-a. Tranzacții angajate pe piața de echilibrare

Art. 185 - Tranzacțiile angajate pe PE care sunt încheiate în conformitate cu prevederile referitoare la selectarea ofertelor pe PE sau la managementul restricțiilor de rețea și care nu sunt anulate conform prevederilor prezentului regulament referitoare la rezolvarea restricțiilor de rețea, sunt executate de OTS prin emiterea dispozițiilor de dispecer corespunzătoare către respectivul PPE în conformitate cu prevederile Codului RET.

Art. 186 - Conformarea cu dispozițiile de dispecer emise de OTS este obligatorie pentru participanții la PE în cauză.

Art. 187 - În prima zi lucrătoare care urmează zilei de livrare în cauză, OTS pregătește confirmările de tranzacție angajată pentru toate tranzacțiile angajate de furnizare a energiei de echilibrare care au fost încheiate pe PE. Pentru fiecare zi de livrare și pentru fiecare UD sau CD, după caz, acesta transmite confirmări de tranzacție angajată separate către PPE corespunzător.

Art. 188 - Fiecare confirmare de tranzacție angajată conține cel puțin următoarele informații:

- a) codul de identificare pe PE al PPE;
- b) codul de identificare pe PE al UD sau CD, după caz;
- c) ziua de livrare;
- d) toate specificațiile tranzacției conform prevederilor Art. 122 -, pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar;
- e) toate specificațiile tranzacției angajate conform prevederilor Art. 137 -, pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de creștere de putere;
- f) toate specificațiile tranzacției angajate conform prevederilor Art. 152 -; pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid de reducere de putere;
- g) toate specificațiile tranzacției angajate conform prevederilor Art. 165 -, pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de creștere de putere;
- h) toate specificațiile tranzacției angajate conform prevederilor Art. 177 -, pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de reducere de putere.

- Art. 189** - În confirmările de tranzacție angajată, OTS marchează distinct fiecare tranzacție utilizată pentru managementul restricțiilor de rețea în conformitate cu prevederile Art. 182 -.
- Art. 190** - Odată cu transmiterea la PPE, confirmările de tranzacție angajată se transmit de către OTS și la ODPE. De asemenea, OTS transmite la ODPE și confirmări de tranzacție angajată pentru fiecare tranzacție pe PE care a fost anulată conform prevederilor referitoare la rezolvarea restricțiilor de rețea, inclusiv marcarea acestora ca anulate.
- Art. 191** - Sunt acceptate contestații la conținutul confirmărilor de tranzacție angajată numai în cazul unor erori rezultate din acțiunile OTS.
- Art. 192** - Orice contestație asupra conținutului unei confirmări de tranzacție angajată este transmisă la OTS de către PPE responsabil nu mai târziu de 2 (două) zile lucrătoare după transmiterea de către OTS a respectivei confirmări de tranzacție angajată.
- Art. 193** - OTS informează PPE asupra acceptării sau respingerii contestației respective nu mai târziu de 2 (două) zile lucrătoare după termenul limită prevăzut la Art. 192 -. În cazul acceptării unei contestații, OTS transmite PPE o confirmare de tranzacție angajată corectată.
- Art. 194** - În cazul în care sunt aprobate contestații la confirmările de tranzacție angajată încheiate în PE, OTS transmite ODPE confirmările de tranzacție angajată corectate, nu mai târziu de 5 (cinci) zile lucrătoare după ziua de livrare.
- Art. 195** - Dacă, în perioada prevăzută la Art. 192 -, un PPE nu transmite nici o contestație la confirmările de tranzacție angajată primite, acestea se consideră ca fiind acceptate.
- Art. 196** - Orice contestație transmisă nu exonerează respectivul PPE de îndeplinirea obligațiilor rezultate din tranzacțiile angajate contestate.
- Art. 197** - Procedurile de urgență pentru PE sunt elaborate de OTS și avizate de ANRE. OTS publică aceste proceduri pe pagina proprie de internet.
- Art. 198** - Procedurile de urgență pentru PE sunt utilizate de OTS și PPE în cazul apariției condițiilor de urgență, după cum urmează:
- a) incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului PE sau a altui sistem informatic utilizat de OTS pentru primirea, verificarea și validarea ofertelor pe PE;

- b) incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului PE sau a altui sistem informatic utilizat de OTS pentru procesarea și selectarea ofertelor pe PE, precum și de emitere a dispozițiilor de dispecer;
- c) întreruperea liniilor de comunicație ale OTS.

Art. 199 - (1) Procedurile de urgență pentru PE pot prevedea utilizarea unor mijloace alternative de comunicație, precum și extinderea sau decalarea oricăror termene limită care trebuie respectate de OTS și PPE, inclusiv ora de închidere a PE.

(2) Atât OTS, cât și fiecare PPE, specifică în convenția de participare la PE una sau mai multe persoane de contact în cazul apariției unei situații de urgență, precum și numerele corespunzătoare de telefon și fax. Atât OTS, cât și fiecare PPE, se informează reciproc în cazul modificării acestor informații.

Art. 200 - OTS publică ofertele și tranzacțiile angajate pe PE ale fiecărui PPE pentru fiecare ID pe pagina proprie de internet, în prima zi lucrătoare a celei de-a doua luni care urmează după luna de livrare, pentru fiecare ID al lunii de livrare.

Art. 201 - Tranzacțiile definitive încheiate pe PE, caracterizate prin preț, cantitate și numele PPE sunt publicate pe pagina proprie de internet a OTS în prima zi lucrătoare a celei de-a doua luni care urmează lunii de livrare, pentru fiecare ID al lunii de livrare.

Capitolul III Reguli pentru decontarea tranzacțiilor pe piața de echilibrare, a penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare și a dezechilibrelor de la notificare

Secțiunea 1-a. Prevederi generale

Art. 202 - Regulile pentru decontare asigură un cadru pentru decontarea tranzacțiilor și stabilirea obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare rezultate conform prevederilor prezentului regulament, între un PPE și OTS.

Art. 203 - Regulile pentru decontare stabilesc principiile și condițiile care stau la baza calculelor pentru decontare, pentru:

- a) tranzacțiile încheiate pe PE, inclusiv aplicarea penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare;

b) dezechilibrele de la notificare pentru fiecare UD/CD, care cuantifică valoarea abaterii dintre producția reală și cea planificată a respectivei unități de producție, ca abateri de la informarea corectă a OTS.

Art. 204 - Pentru a facilita un proces de decontare ordonat, transparent și nediscriminatoriu, prezentele reguli pentru decontare creează în plus cadrul pentru:

- a) stabilirea unui program de determinare, confirmare/contestare și transmitere a informațiilor necesare în vederea facturării și decontării pe PE;
- b) efectuarea calculelor pentru stabilirea drepturilor de încasare și a obligațiilor de plată aferente tranzacțiilor încheiate pe PE;
- c) efectuarea calculelor pentru stabilirea penalizărilor aplicate pentru dezechilibrele de la notificare;
- d) informarea părților în legătură cu obligațiile acestora de plată, respectiv cu drepturile acestora de încasare;
- e) facturarea și efectuarea plăților;
- f) stabilirea și utilizarea garanțiilor;
- g) măsuri în cazuri de neîndeplinire a obligațiilor.

Art. 205 - ODPE și OTS elaborează procedurile pentru realizarea funcțiilor specifice decontării aflate în responsabilitatea fiecăruia conform prezentelor reguli pentru decontare și în urma unui proces de consultare publică. Ulterior avizării de către ANRE, ODPE și OTS publică aceste proceduri pe paginile proprii de internet.

Art. 206 - ODPE stabilește formatul standard pentru toate notele de informare pentru decontare, în urma unui proces de consultare publică. Ulterior avizării de către ANRE, ODPE publică aceste informații pe pagina proprie de internet.

Art. 207 - ODPE este responsabil pentru calculul de decontare și emiterea notelor de informare pentru decontarea lunară.

Art. 208 - OTS și PPE achită, în termenele prevăzute în prezentul regulament, obligațiile de plată reciproce conform facturilor emise în baza notelor de informare pentru decontare.

Secțiunea a 2-a. Fișe de decontare și conturi bancare

Art. 209 - OTS urmărește separat fiecare categorie de obligații de plată/drepturi de încasare în relația sa cu PPE, prin înființarea următoarelor tipuri de fișe de decontare:

- a) Fișe de decontare pentru echilibrare, pentru fiecare PPE;
- b) Fișe de decontare a penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare, pentru fiecare PPE;
- c) Fișe de decontare pentru dezechilibrele de la notificare, pentru fiecare PPE.

Art. 210 - Fiecare PPE este titularul de fișă pentru fișa de decontare corespunzătoare înființată de OTS conform prevederilor Art. 209 -.

Art. 211 - OTS stabilește fișele de decontare prevăzute la Art. 209 - pentru titularul de fișă corespunzător, după înregistrarea acestuia ca PPE, dar nu mai târziu de data la care înregistrarea acestuia ca PPE devine efectivă.

Art. 212 - Obligațiile de plată și drepturile de încasare înregistrate de OTS într-o fișă de decontare pentru echilibrare, într-o fișă de decontare a penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare sau într-o fișă de decontare pentru dezechilibrele de la notificare se întemeiază pe relația contractuală dintre OTS, pe de o parte, și titularul de fișă, pe de altă parte, formalizată prin semnarea Convenției de participare la PE, ale cărei dispoziții reflectă prevederile prezentului regulament.

Art. 213 - Fiecare titular de licență care se înregistrează în calitate de PPE deschide un cont bancar pentru echilibrare la o bancă comercială, denumită în continuare bancă de decontare.

Art. 214 - În scopul îndeplinirii obligațiilor sale conform prezentului regulament, OTS deschide la o bancă comercială de pe teritoriul României un cont bancar pentru echilibrare pentru încasările și plățile aferente tranzacțiilor încheiate pe PE, cele aferente penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare și pentru cele aferente dezechilibrelor de la notificare.

Art. 215 - Titularii de cont asigură solvabilitatea conturilor bancare pentru echilibrare proprii la datele scadente stabilite conform prevederilor prezentului regulament.

Art. 216 - Conturile bancare prevăzute la Art. 213 - și Art. 214 - sunt deschise în moneda națională din România.

Secțiunea a 3-a. Garanții de plată a obligațiilor pe piața de echilibrare

Art. 217 -OTS are dreptul să solicite constituirea unei garanții înainte ca respectivul operator să fie înregistrat ca PPE; în cazul în care PPE nu și-a delegat responsabilitatea echilibrării altui PRE și nu a preluat alți participanți în PRE înregistrată de el în conformitate cu prevederile Regulamentului PRE, OTS poate accepta o garanție comună pentru obligațiile de plată ale operatorului atât în calitate de PPE, cât și de PRE.

Art. 218 - OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru determinarea necesarului și a tipurilor de garanții solicitate, procedurile pentru realizarea și verificarea constituirii garanțiilor și suplimentării acestora, dacă este cazul, precum și procedurile de utilizare a disponibilului rămas din garanția depusă de către PPE. Nivelul garanției solicitate ține seama de probabilitatea ca diferența între obligațiile de plată și drepturile de încasare ale PPE la nivel lunar către OTS să fie pozitivă și este adaptată în conformitate cu eventualele întârzieri la plată înregistrate în perioade anterioare. Ulterior avizării de către ANRE, OTS publică aceste informații pe pagina proprie de internet.

Secțiunea a 4-a. Determinarea energiei electrice pe interval corespunzătoare tranzacțiilor angajate pe PE

Art. 219 - Cu respectarea condițiilor prevăzute în prezenta secțiune, OTS elaborează proceduri detaliate pentru calculul cantităților de energie de echilibrare care trebuie livrate de un PPE în conformitate cu tranzacțiile angajate încheiate în PE și pentru calculul, în baza valorilor măsurate ale energiei electrice livrate/consumate de fiecare UD sau CD, al cantităților de energie de echilibrare efectiv livrate de o UD sau CD, pe fiecare tip de reglaj și în fiecare sens. După avizarea de către ANRE, OTS publică aceste proceduri și orice modificare la ele pe pagina proprie de internet.

Art. 220 - Cantitatea de energie de echilibrare care trebuie să fie livrată de un PPE se determină luând în considerare orice tranzacție în care a intrat respectivul PPE în conformitate cu tranzacțiile angajate înregistrate în confirmările de tranzacție angajate, separat pentru fiecare ID și pentru fiecare UD sau CD, după cum este cazul.

Art. 221 - OTS determină cantitatea de energie de echilibrare, EE_i , care trebuie să fie livrată în timpul ID_i , în conformitate cu tranzacțiile angajate înregistrate în confirmările de tranzacție angajată, astfel:

$$EE_i = \pm Lent_i \pm Rapid_i \pm Sec_i$$

unde:

- *Lent_i* reprezintă cantitatea de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent care trebuie livrată în timpul *ID_i*, determinată ca sumă algebrică a cantităților din confirmările de tranzacție angajată;
- *Rapid_i* - cantitatea de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid care trebuie livrată în timpul *ID_i*, determinată ca sumă algebrică a cantităților din confirmările de tranzacție angajată aferente *ID_i*;
- *Sec_i* - cantitatea de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar care trebuie livrată în timpul *ID_i*, determinată ca sumă algebrică a cantităților rezultate din integrarea pe *ID_i* a comenzilor primite de UD de la regulatorul central de reglaj secundar frecvență-putere.

Art. 222 - Energia de echilibrare se exprimă în valori pozitive în cazul creșterii de putere și în valori negative, în cazul reducerii de putere.

Secțiunea a 5-a. Determinarea energiei electrice efectiv livrate pe PE

Art. 223 - Cantitatea de energie de echilibrare efectiv livrată de o UD sau de un CD se determină de către OTS pe baza notificării fizice aprobate înaintea selectării UD sau CD pentru furnizarea de energie de echilibrare, a cantității de energie de echilibrare cuprinse în confirmările de tranzacție angajată și a producției nete sau consumului net al respectivei UD sau CD, după caz. Cantitatea de energie de echilibrare efectiv livrată în fiecare ID se determină separat pentru fiecare UD sau CD, după caz.

Art. 224 - Cantitățile de energie de echilibrare pentru creștere de putere sau pentru reducere de putere efectiv livrate de o UD sunt stabilite în baza următoarelor reguli:

- a) Dacă pe ID respectiv, UD a fost selectată pentru reglaj secundar, la cantitatea orară de energie electrică rezultată din notificarea fizică aprobată înaintea oricărei selecții pe PE, se adaugă soldul energiei electrice realizate în reglaj secundar, care este determinat considerându-se realizate toate dispozițiile primite de UD de la regulatorul central frecvență-putere, conform înregistrărilor;

- b) Dacă diferența dintre valoarea măsurată a energiei electrice livrate de UD în ID respectiv și valoarea rezultată conform prevederilor lit. a) este pozitivă, iar suma algebrică a cantităților acceptate pentru reglaj terțiar rapid și/sau lent în ID respectiv este pozitivă, atunci cea mai mică valoare dintre cele două este considerată energie de echilibrare efectiv livrată la creștere pentru reglaj terțiar de către UD;
- c) Dacă diferența dintre valoarea măsurată a energiei electrice livrate de UD în ID respectiv și valoarea rezultată conform prevederilor lit. a) este pozitivă, iar suma algebrică a cantităților acceptate pentru reglaj terțiar rapid și/sau lent în ID respectiv este negativă, atunci energia de echilibrare efectiv livrată la scădere pentru reglaj terțiar de către UD se consideră zero;
- d) Dacă diferența dintre valoarea măsurată a energiei electrice livrate de UD în ID respectiv și valoarea rezultată conform prevederilor lit. a) este negativă, iar suma algebrică a cantităților acceptate pentru reglaj terțiar rapid și/sau lent în ID respectiv este pozitivă, atunci energia de echilibrare efectiv livrată la creștere pentru reglaj terțiar de către UD se consideră zero;
- e) Dacă diferența dintre valoarea măsurată a energiei electrice livrate de UD în ID respectiv și valoarea rezultată conform prevederilor lit. a) este negativă, iar suma algebrică a cantităților acceptate pentru reglaj terțiar rapid și/sau lent în ID respectiv este negativă, atunci cea mai mică valoare în modul dintre cele două este considerată energie de echilibrare efectiv livrată la scădere pentru reglaj terțiar de către UD.

Art. 225 - Dacă un CD trebuia să livreze creștere de putere și dacă consumul net al acestuia în ID considerat a fost mai mare decât consumul programat conform cu notificarea fizică aprobată, cantitatea de energie de echilibrare efectiv livrată se va reduce cu diferența pozitivă dintre consumul net și consumul corespunzător notificării fizice aprobate ale respectivului CD, dar nu sub valoarea zero.

Art. 226 - Dacă un CD trebuia să livreze reducere de putere și dacă consumul net al acestuia în ID considerat a fost mai mic decât consumul programat conform cu notificarea fizică aprobată, valoarea absolută a cantității de energie de echilibrare efectiv livrată se va reduce cu diferența pozitivă dintre consumul corespunzător notificării fizice aprobate și consumul net ale respectivului CD, dar nu sub valoarea zero.

Secțiunea a 6-a. Stabilirea tranzacțiilor definitive pe PE

Art. 227 - În cazul în care cantitatea corespunzătoare creșterii de putere, efectiv livrată într-un ID de o UD sau un CD, după caz, este mai mică decât cantitatea care trebuia să fie livrată în conformitate cu prevederile Art. 221 -, se consideră ca fiind efectiv realizate numai acele tranzacții pentru livrarea creșterii de putere pentru reglaj terțiar rapid și/sau lent cu cele mai mici prețuri și cu o cantitate agregată egală cu cantitatea corespunzătoare creșterii de putere efectiv livrată.

Art. 228 - În cazul în care cantitatea corespunzătoare reducerii de putere, efectiv livrată într-un ID de o UD sau un CD, după caz, este mai mică decât cantitatea care trebuia să fie livrată în conformitate cu prevederile Art. 221 -, se consideră ca fiind efectiv realizate numai acele tranzacții pentru livrarea reducerii de putere pentru reglaj terțiar rapid și/sau lent cu cele mai mari prețuri și cu o cantitate agregată egală cu cantitatea corespunzătoare reducerii de putere efectiv livrată; numai în aplicarea prezentului articol, cantitatea corespunzătoare reducerii de putere se exprimă în valori pozitive.

Art. 229 - Cantitățile orare corespunzătoare creșterii de putere și reducerii de putere prevăzute la Art. 227 - și la Art. 228 - se exprimă în MWh, cu 3 zecimale.

Art. 230 - Cantitățile de energie de echilibrare pentru creștere de putere sau pentru reducere de putere efectiv livrate de o UD sau de un CD, după caz, se consideră ca fiind cantitățile de energie de echilibrare aferente tranzacțiilor definitive pe piața de echilibrare, împreună cu prețurile determinate conform prevederilor Art. 227 - și Art. 228 -.

Art. 231 - Cantitățile și prețurile corespunzătoare tranzacțiilor definitive pe PE determinate pentru fiecare ID pentru fiecare UD și CD sunt transmise lunar de către OTS la fiecare PPE responsabil cu acestea și la ODPE incluse în notele lunare de regularizare pe PE, cel târziu după 2 zile lucrătoare de la termenul limită pentru primirea valorilor măsurate ale energiei electrice livrate de fiecare UD/CD stabilit conform Regulilor de măsurare.

Art. 232 - Tranzacțiile pentru pornire în cazul unei UD sau al unui CD, după caz, se consideră ca fiind realizate, cu următoarele excepții:

- a) în cazul unei UD, dacă aceasta nu a fost gata pentru sincronizare cu SEN în momentul pentru care a fost dată dispoziția de către OTS, în conformitate cu tranzacția corespunzătoare;

b) în cazul unui CD, dacă acesta nu a fost gata pentru a-și opri consumul în momentul pentru care a fost dată dispoziția de către OTS, în conformitate cu tranzacția corespunzătoare.

Art. 233 - În cazul unei tranzacții marcată ca anulată din cauza restricțiilor de rețea, cantitatea de energie de echilibrare efectiv livrată de către UD/CD se consideră zero.

Art. 234 - OTS elaborează, în conformitate cu Codul RET, proceduri pentru monitorizarea și testarea conformării unui PPE cu obligațiile sale de a furniza energie de echilibrare către OTS în condițiile de timp și limitări tehnice conforme cu Codul RET și în condițiile tranzacțiilor în care respectiva parte a intrat în PE.

Art. 235 - OTS stabilește obligațiile contractuale angajate pentru livrarea energiei de echilibrare și cantitățile efectiv livrate separat pentru fiecare ID al lunii de livrare, pentru fiecare PPE și pentru fiecare tranzacție pe PE pe care respectivul PPE a încheiat-o în luna de livrare.

Art. 236 - Pentru fiecare PPE, OTS întocmește o notă lunară de regularizare pe PE, cuprinzând toate cantitățile de energie de echilibrare care trebuia să fie livrate conform confirmărilor de tranzacție angajată și pe cele care au fost efectiv livrate de respectivul PPE, precum și prețurile corespunzătoare acestora. Nota lunară de regularizare pe PE cuprinde cel puțin următoarele informații:

a) cantitatea de energie de echilibrare care trebuia să fie livrată de respectivul PPE către OTS, determinată conform prevederilor Art. 221 -; această cantitate este defalcată pe tipuri de energie de echilibrare, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere, pentru fiecare tranzacție angajată pe care respectivul PPE a încheiat-o pe PE în luna de livrare și pentru fiecare ID al lunii de livrare; pentru fiecare tranzacție angajată, se specifică prețul acesteia stabilit conform prevederilor Art. 227 -, respectiv Art. 228 -, după caz, și în plus, UD sau CD corespunzător;

b) cantitatea de energie de echilibrare care a fost efectiv livrată de respectivul PPE către OTS rezultată conform algoritmului prevăzut la Art. 224 -; această cantitate este defalcată pe tipuri de energie de echilibrare, pentru fiecare tranzacție definitivă pe care respectivul PPE a încheiat-o pe PE în luna de livrare și pentru fiecare ID al lunii de livrare; pentru fiecare tranzacție definitivă, se precizează prețul acesteia, stabilit conform prevederilor Art. 227 -, respectiv Art. 228 -, după caz, dacă a rezultat dintr-o tranzacție angajată care a fost marcată ca utilizată pentru managementul restricțiilor de rețea și în plus, UD sau CD corespunzător;

- c) informațiile prevăzute la lit. a), agregate la nivel lunar pe fiecare UD sau CD ale PPE, după caz;
- d) informațiile prevăzute la lit. b), agregate la nivel lunar pe fiecare UD sau CD ale PPE, după caz.

Art. 237 - OTS transmite PPE notele lunare de regularizare pe PE, în termen de 2 zile lucrătoare de la primirea valorilor măsurate.

Art. 238 - Fiecare PPE verifică notele lunare de regularizare pe PE și în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile și/sau cu valorile măsurate și/sau calcule eronate, transmite la OTS în termen de o zi lucrătoare de la primire, contestații motivate la notele lunare de regularizare.

Art. 239 - OTS analizează contestația PPE și răspunde la aceasta, motivat, în termen de o zi lucrătoare de la primire, refăcând calculele și corectând notele lunare de regularizare eronate.

Art. 240 - OTS transmite către PPE corespunzător nota lunară de regularizare pe PE, care cuprinde corecțiile rezultate în urma analizării contestațiilor primite și către ODPE toate notele lunare de regularizare, în termenul prevăzut la Art. 239 -; pentru PPE care n-au trimis contestații, se consideră valabile notele lunare de regularizare transmise la termenul inițial.

Art. 241 - În fiecare lună calendaristică, ODPE efectuează calculele în vederea decontării pe PE, după transmiterea de către OTS a notelor lunare de regularizare pe PE, conform prevederilor Art. 240 -.

Art. 242 - Separat pentru fiecare zi calendaristică din luna de livrare și pentru fiecare PPE, ODPE determină valoarea sumelor zilnice de plătit și separat a celor de încasat corespunzătoare tranzacțiilor definitive cu energie electrică pe PE ale respectivului PPE, după cum urmează:

$$DZI_d = \sum_{i=1}^{24} (\sum_{t=1}^{24} p_{i,t} * q_{i,t}), \text{ respectiv } OZP_d = \sum_{i=1}^{24} (\sum_{s=1}^{24} p_{i,s} * q_{i,s})$$

unde :

DZId reprezintă valoarea drepturilor zilnice de încasare pentru ziua *d*;

OZPd reprezintă valoarea obligațiilor zilnice de plată pentru ziua *d*;

$p_{i,t}$ reprezintă prețul tranzacției definitive t pentru livrarea energiei de echilibrare la creștere de către PPE în ID i al zilei d , stabilit conform prevederilor Art. 227 -;

$p_{i,s}$ reprezintă prețul tranzacției definitive s pentru livrarea energiei de echilibrare la scădere de către PPE în ID i al zilei d , stabilit conform prevederilor Art. 228 -;

$q_{i,t}$ reprezintă cantitatea de energie de echilibrare efectiv livrată la creștere de PPE rezultată conform algoritmului prevăzut la Art. 224 -, în cadrul tranzacției definitive t pentru livrarea energiei de echilibrare în ID i al zilei d , în concordanță cu nota lunară de regularizare pe PE transmisă de OTS;

$q_{i,s}$ reprezintă cantitatea de energie de echilibrare efectiv livrată la scădere de PPE rezultată conform algoritmului prevăzut la Art. 224 -, în cadrul tranzacției definitive s pentru livrarea energiei de echilibrare în ID i al zilei d , în concordanță cu nota lunară de regularizare pe PE transmisă de OTS.

Art. 243 - Pentru fiecare PPE, ODPE determină valoarea drepturilor lunare de încasare pentru echilibrare prin însumarea valorilor zilnice ale drepturilor de încasare determinate conform prevederilor Art. 242 - la care se adaugă valorile însumate ale fiecărei tranzacții pentru pornire realizate, determinate cu respectarea prevederilor Art. 232 - și separat valoarea obligațiilor lunare de plată pentru echilibrare prin însumarea obligațiilor zilnice de plată determinate conform prevederilor Art. 242 - corespunzătoare respectivului PPE.

Secțiunea a 7-a. Determinarea energiei de echilibrare nelivrate și a penalității corespunzătoare

Art. 244 - Pentru fiecare ID în care, conform notei lunare de regularizare pe PE, cantitatea efectiv livrată este mai mică decât cantitatea care trebuia să fie livrată, PPE care este responsabil pentru UD/CD respectivă suportă o penalitate pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare, P (lei), calculată separat pentru energia care nu a fost livrată la creștere sau la scădere, după cum urmează:

$$P_{d,i}^{cres} = k_{d,i}^{cres} * q_{d,i}^{ech,nelivrat}$$

$$P_{d,i}^{red} = k_{d,i}^{red} * | q_{d,i}^{ech,nelivrat} |$$

unde:

$k_{d,i}^{cres}$, $k_{d,i}^{red}$ penalitatea specifică aplicată pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare în ziua d și în ID i , la creștere, respectiv la reducere;

$q_{d,i}^{ech,nelivrat}$ energie de echilibrare nelivrată, egală cu diferența dintre energia electrică care trebuia să fie livrată pe PE în ID i din ziua d , determinată conform prevederilor Art. 221 -, prevăzută în nota lunară de regularizare pe PE conform prevederilor Art. 236 - și energia electrică efectiv livrată pe PE în ID i din ziua d de către UD sau CD, determinată conform prevederilor Art. 224 -, respectiv Art. 225 - sau Art. 226 -, precizată în nota lunară de regularizare pe PE conform prevederilor Art. 236 -.

Art. 245 - Penalitatea specifică $k_{d,i}^{cres}$, respectiv $k_{d,i}^{red}$, prevăzută la Art. 244 -, care se aplică pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare la creștere respectiv la reducere în ziua d și în ID i , se determină astfel:

$$k_{d,i}^{cres} = a * (p_{MAX,i}^{cres} + | PIP_i - p_{MAX,i}^{cres} |) ;$$

$$k_{d,i}^{red} = a * (p_{min,i}^{red} + | PIP_i - p_{min,i}^{red} |)$$

unde :

a este o constantă, stabilită de ANRE; $a = 0,1$;

$p_{MAX,i}^{cres}$ - prețul cel mai mare al ofertelor UD sau CD respectiv, selectate pentru furnizarea energiei de echilibrare/managementului restricțiilor de rețea, corespunzătoare reglajului terțiar la creștere de putere în ID i al zilei d ;

$p_{min,i}^{red}$ - prețul cel mai mic al ofertelor UD sau CD respectiv, selectate pentru furnizarea energiei de echilibrare/managementului restricțiilor de rețea, corespunzătoare reglajului terțiar la reducere de putere în ID i al zilei d ;

PIP_i - prețul de închidere pe PZU în ID i al zilei d ; în cazul în care PIP are valoare mai mică decât limita minimă de preț a ofertei preț-cantitate pe piața de echilibrare prevăzută la art. 61, pentru PIP_i se consideră valoarea limitei minime de preț a ofertei pe piața de echilibrare.

Art. 246 - Pentru fiecare PPE, ODPE determină valoarea lunară a penalității pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare prin însumarea tuturor penalităților pe care respectivul PPE le are de plătit în luna de livrare, determinate conform prevederilor Art. 244 -.

Art. 247 - Pentru fiecare PPE, ODPE întocmește o notă de informare pentru decontarea lunară, care conține cel puțin următoarele informații:

- a) situația lunară privind cantitatea de energie de echilibrare livrată de PPE către OTS, defalcată pe tipuri de energie de echilibrare, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere, precum și valorile corespunzătoare;
- b) valorile sumelor zilnice de plătit și separat a celor de primit corespunzătoare tranzacțiilor cu energie electrică pe PE, determinate conform prevederilor Art. 242 -;
- c) valoarea drepturilor lunare de încasare pentru echilibrare și a obligațiilor lunare de plată pentru echilibrare, determinate conform prevederilor Art. 243 -;
- d) penalitățile care trebuie plătite de respectivul PPE pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare, determinate conform prevederilor Art. 244 -, separat pentru fiecare ID al fiecărei zile calendaristice din luna de livrare, însumate separat pentru fiecare zi a lunii de livrare, determinate conform prevederilor Art. 244 -;
- e) valoarea penalității lunare de plată, determinată conform prevederilor Art. 246 -.

Art. 248 - (1) ODPE pune la dispoziția PPE corespunzători și a OTS, în platforma informatică dedicată, notele de informare pentru decontarea lunară stabilite conform prevederilor Art. 247 -, nu mai târziu de 3 (trei) zile lucrătoare de la primirea notei lunare de regularizare pe PE prevăzută la Art. 240 -.

(2) Platforma informatică dedicată consemnează și reține data la care orice notă elaborată de ODPE conform prevederilor prezentului regulament a fost făcută disponibilă părților implicate

Secțiunea a 8-a. Facturarea obligațiilor pe PE

Art. 249 - OTS emite facturi către fiecare PPE cuprinzând sumele aferente obligațiilor de plată ale respectivului PPE către OTS conform informațiilor din nota de informare pentru decontarea lunară prevăzută la Art. 247 -.

Art. 250 - Fiecare PPE emite o factură către OTS cuprinzând sumele corespunzătoare obligațiilor de plată ale OTS către respectivul PPE, conform informațiilor din nota de informare pentru decontarea lunară prevăzută la Art. 247 -.

Art. 251 - Facturile emise în prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție pe platforma informatică dedicată a notei de informare pentru decontarea lunară trebuie achitate într-un interval de 7 (șapte) zile lucrătoare de la data emiterii. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în contul bancar deschis de PPE, respectiv OTS.

Secțiunea a 9-a. Determinarea dezechilibrelor de la notificare și a penalizărilor corespunzătoare

Art. 252 - PPE are responsabilitatea dezechilibrelor de la notificare pentru a asigura conformitatea cu informațiile transmise referitoare la angajamentele contractuale și cu dispozițiile de dispecer primite de la OTS. Față de angajamentele contractuale, dispozițiile de dispecer au prioritate.

Art. 253 - Un dezechilibru de la notificare indică diferența dintre producția reală/consumul real și cea/cel planificat(ă) a/al unei/unui UD/CD. Dezechilibrele de la notificare se determină separat pentru fiecare UD/CD și pentru fiecare ID.

Art. 254 - Producția reală/consumul real a/al unei/unui UD/CD într-un ID se consideră egală cu producția netă/consumul a/al UD/CD, în conformitate cu valorile măsurate aprobate.

Art. 255 - Producția planificată/consumul planificat a/al unei UD/CD într-un ID se consideră egală cu valoarea din ultima notificare fizică aprobată pentru UD/CD respectiv(ă), ținându-se seama de modul de determinare a cantității realizate de reglaj secundar, prevăzut la Art. 224 -.

Art. 256 - Pentru fiecare UD/CD, dezechilibrele de la notificare se determină după cum urmează:

a)

$$DDN_{gUD,i} = P_{real,i} - P_{plan,i} + q_{d,i}^{ech,nelivrat}$$

unde:

- $P_{real,i}$ reprezintă producția reală/consumul real, conform valorilor măsurate aprobate;

- $P_{plan,i}$ - producția planificată/consumul planificat a/al UD/CD sau a grupului de UD pe parcursul ID i conform notificărilor fizice aprobate;

- $q_{d,i}^{ech,nelivrat}$ - cantitatea de energie de echilibrare nelivrată calculată conform prevederilor Art. 244 -.

b) Pentru calculul sumelor care trebuie plătite pentru dezechilibrul de la notificare în ID corespunzător, un PPE poate solicita OTS formarea unui grup de UD interdependente funcțional și care funcționează pe același amplasament. În acest caz, dezechilibrul de la notificare calculat conform prevederilor Art. 256 -, este suma valorilor dezechilibrelor de la notificare ale fiecărei UD ce formează grupul de UD.

c) OTS realizează, în urma unui proces de consultare publică, o procedură care stabilește condițiile de agregare a UD aparținând PPE într-un grup de UD, pe care o supune avizării ANRE și o publică pe pagina proprie de internet; OTS aprobă pe baza acestei proceduri grupurile de UD propuse de PPE.

Art. 257 - În fiecare lună calendaristică, OTS efectuează calculul dezechilibrelor de la notificare în vederea decontării, după aprobarea valorilor măsurate pentru UD/CD.

Art. 258 - Separat pentru fiecare ID din luna de livrare și pentru fiecare PPE responsabil de UD/CD, OTS determină dezechilibrul de la notificare, în conformitate cu prevederile Art. 256 -.

Art. 259 - Pentru fiecare PPE responsabil de UD/CD, OTS întocmește o notă lunară de regularizare cuprinzând toate dezechilibrele de la notificare ale PPE respectiv în luna de livrare. Nota lunară de regularizare conține dezechilibrele de la notificare pentru fiecare UD/CD a/al PPE respectiv, separat pentru fiecare ID din luna de livrare.

Art. 260 - OTS transmite nota lunară de regularizare stabilită conform prevederilor Art. 259 - către PPE și către ODPE, nu mai târziu de 2 (două) zile lucrătoare după primirea valorilor măsurate ale energiei electrice livrate/consumate de fiecare UD/CD stabilite conform Regulilor de măsurare.

Art. 261 - În fiecare lună calendaristică, ODPE efectuează calculele de decontare pentru penalizarea dezechilibrelor de la notificare, după transmiterea de către OTS a notelor lunare de regularizare conform prevederilor Art. 260 -.

Art. 262 - ODPE determină, separat pentru fiecare ID din luna de livrare și pentru fiecare PPE responsabil de UD/CD, penalizările care trebuie plătite de acesta pentru dezechilibrele de la notificare în ID i , după cum urmează:

$$P_{DDN,i} = \sum_{k=1}^o |DDN_{gUD/CDk,i}| * PDN_i,$$

unde:

- $|DDN_{gUD/CDk,i}|$ – dezechilibrul de la notificare al grupului k de UD/CD $_k$ în ID $_i$, în modul;
- o – numărul de grupuri de UD/CD ale PPE respectiv care au avut abateri de la valoarea notificată în ID $_i$;
- PDN_i – penalizarea unitară pentru dezechilibrul de la notificare în ID $_i$.

Art. 263 - Penalizarea unitară pentru dezechilibrul de la notificare, PDN_i , se determină cu următoarea relație:

$$PDN_i = a + b * PIP_i + c * PDef_i + d * PExc_i,$$

unde:

- a , b , c și d reprezintă constante stabilite de ANRE; constanta a este exprimată în moneda națională a României, iar constantele b , c și d reprezintă cote procentuale;
- PIP_i reprezintă PIP pentru zona națională de ofertare în intervalul de tranzacționare din care face parte ID i ; în cazul în care PIP pentru zona de ofertare națională are valoare mai mică decât limita minimă de preț a ofertei preț-cantitate pe piața de echilibrare prevăzută la Art. 60 -, pentru PIP_i se consideră valoarea limitei minime de preț a ofertei pe piața de echilibrare.
- $PDef_i$ reprezintă prețul pentru deficit de energie în ID $_i$, determinat conform prevederilor din Regulamentul PRE;
- $PExc_i$ reprezintă prețul pentru excedent de energie în ID $_i$, determinat conform prevederilor din Regulamentul PRE.

Art. 264 - Constantele din formula de determinare a penalizării unitare pentru dezechilibrul de la notificare au următoarele valori:

$$a=0; b=1\%; c=0\%; d=0\%$$

Art. 265 - Pentru fiecare zi calendaristică a lunii de livrare și pentru fiecare PPE, ODPE determină valoarea obligațiilor zilnice de plată a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare prin agregarea sumelor care trebuie plătite de respectivul PPE pentru dezechilibrele de la notificare ale UD/CD pentru care este responsabil, determinate conform prevederilor Art. 262 -, în toate ID din ziua calendaristică în cauză.

Art. 266 - Pentru fiecare PPE responsabil de UD/CD, ODPE determină valoarea obligațiilor lunare de plată a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare prin însumarea valorilor obligațiilor zilnice corespunzătoare respectivului PPE, determinate conform prevederilor Art. 265 -.

Art. 267 - Pentru fiecare PPE, ODPE întocmește o notă de informare pentru decontarea lunară a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare. Nota de informare conține cel puțin următoarele informații:

a) sumele care trebuie plătite pentru dezechilibrele de la notificare corespunzătoare fiecăreia dintre UD/CD ale PPE respectiv, separat pentru fiecare ID din luna de livrare, determinate conform prevederilor Art. 262 -;

b) valoarea decontării zilnice pentru penalizarea dezechilibrelor de la notificare, separat pentru fiecare zi a lunii de livrare, determinată conform prevederilor Art. 265 -;

c) valoarea decontării lunare a penalizării dezechilibrelor de la notificare determinată conform prevederilor Art. 266 -.

Art. 268 - ODPE pune la dispoziția OTS și PPE în cauză, pe platforma informatică dedicată, notele de informare pentru decontarea obligațiilor de plată a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare stabilite conform prevederilor Art. 267 - în maxim 5 (cinci) zile lucrătoare după primirea notelor lunare de regularizare prevăzute la Art. 260 -, luând în considerare eventualele corecții transmise de OTS.

Art. 269 - OTS emite facturi către fiecare PPE cuprinzând obligațiile acestuia de plată a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare corespunzătoare lunii de livrare conform notei de informare pentru decontare.

Art. 270 - Facturile emise în prima zi lucrătoare următoare transmiterii notei de informare pentru decontare trebuie achitate într-un interval de 7 (șapte) zile lucrătoare de la data emiterii. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost creditate în contul bancar deschis de OTS.

Art. 271 - (1) În cazul în care valorile măsurate aprobate, stabilite conform prevederilor cuprinse în Regulile de măsurare, diferă de valorile măsurate, determinate conform prevederilor aceluiași reguli, procesul de determinare și verificare a obligațiilor de plată/drepturilor de încasare aferente tranzacțiilor pe PE și dezechilibrelor de la notificare ale UD/CD se reia pe baza valorilor măsurate aprobate.

(2) Diferențele dintre obligațiile de plată/drepturile de încasare care rezultă din aplicarea prevederilor prezentului regulament la valorile măsurate aprobate față de aplicarea acestora la valorile măsurate se evidențiază în facturi de regularizare sub formă de sume de plată/de încasat.

Secțiunea a 10-a. Efectuarea plăților, executarea garanțiilor și penalități de întârziere pe PE

Art. 272 - OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru efectuarea plăților conform prevederilor Art. 251 - și Art. 270 -. Ulterior avizării de către ANRE, OTS publică aceste proceduri pe pagina proprie de internet.

Art. 273 - Procedurile elaborate conform prevederilor Art. 272 - includ modalități de confirmare a plăților și mențiuni privind executarea garanțiilor în cazul plăților întârziate.

Art. 274 - Fiecare parte care primește o factură trebuie să plătească valoarea cuprinsă în respectiva factură, la data limită de plată, indiferent dacă există sau nu o dispută în legătură cu sumele corespunzătoare.

Art. 275 - Orice PPE, precum și OTS, trebuie să plătească o penalizare de întârziere celeilalte părți în oricare din următoarele cazuri:

- a) dacă respectivul PPE sau OTS nu a achitat sumele datorate până la data limită de plată;
- b) dacă respectivul PPE sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute din care au rezultat plăți întârziate;
- c) dacă respectivul PPE sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute pentru care sumele care fac obiectul disputei au fost achitate la timp, dar contestate în mod justificat de cealaltă parte.

Art. 276 - În situațiile prevăzute la Art. 275 - lit. a) și lit. b), penalizarea reprezintă o plată suplimentară față de suma datorată, care trebuie efectuată, și cuprinde dobânda acumulată pentru orice sume datorate și neplătite, începând cu ziua imediat următoare datei limită la care plățile ar fi trebuit efectuate, și sfârșind cu ziua precedentă celei în care sumele restante au fost efectiv achitate.

Art. 277 - În situația prevăzută la Art. 275 - lit. c), penalizarea reprezintă o plată suplimentară față de suma plătită, dar justificat contestată de cealaltă parte, și cuprinde dobânda corespunzătoare acestor plăți, începând cu ziua imediat următoare datei la care plățile au fost efectuate de cealaltă parte, și sfârșind cu ziua precedentă celei în care suma contestată, inclusiv dobânda aferentă, este efectiv returnată.

Art. 278 - Rata dobânzii care se aplică în toate cazurile prevăzute de Art. 275 - pentru fiecare zi de întârziere începând cu prima zi lucrătoare după termenul limită de plată este egală cu nivelul penalității de întârziere percepute pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, cu condiția ca valoarea totală a penalităților să nu depășească valoarea sumei datorate.

Art. 279 - Un PPE se află într-o situație de neîndeplinire a obligațiilor în oricare din următoarele cazuri:

- a) dacă acesta nu îndeplinește cerințele privind garanțiile;
- b) dacă acesta nu își îndeplinește obligațiile rezultate din decontare în conformitate cu prevederile prezentului regulament până la datele limită corespunzătoare;
- c) dacă acesta intră în faliment sau își pierde licența.

Art. 280 - OTS elaborează în urma unui proces de consultare publică procedurile aplicabile pentru situații de neîndeplinire a obligațiilor. Acestea ar putea include instrucțiuni pentru creșterea garanției, blocarea plăților datorate respectivei părți, sau compensarea obligațiilor de plată cu drepturile de încasat, utilizarea garanției disponibile pentru asigurarea plăților sau orice alte măsuri adecvate.

Art. 281 - Ulterior avizării de către ANRE, OTS publică pe pagina proprie de internet procedurile elaborate conform prevederilor Art. 280 -.

Art. 282 - Fiecare titular de fișă este îndreptățit să solicite oricând la OTS informații în legătură cu situația oricăreia dintre fișele proprii înființate de OTS. După înregistrarea unei astfel de solicitări, OTS transmite titularului de fișă informațiile solicitate în maxim 3 (trei) zile lucrătoare, informații care pot include soldul fișei (fișelor) respectiv (respective) pentru ultimele 3 (trei) luni precum și orice sume debitate sau creditate într-o fișă, împreună cu datele și motivele acestor operațiuni.

Art. 283 - OTS poate de asemenea să își îndeplinească obligațiile prevăzute la Art. 282 - prin adoptarea măsurilor de ordin tehnic necesare pentru ca fiecare titular de fișă să

poată avea acces direct la toate informațiile relevante în legătură cu oricare dintre fișele proprii.

Secțiunea a 11-a. Contestații la notele de regularizare și/sau la notele de informare pentru decontarea lunară

Art. 284 - Dacă o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată de către ODPE sau de către OTS, după caz, conform prevederilor prezentului regulament, este incorectă, oricare dintre părțile implicate o poate contesta la emitent, adică la OTS sau ODPE, după caz, și poate pune în discuție orice element sau calcul cuprins în respectiva notă.

Art. 285 - Orice contestație va fi transmisă de partea implicată printr-o notificare scrisă. Notificarea trebuie să specifice în mod clar perioada de timp vizată, cum ar fi ziua de livrare, ID, data emiterii respectivei note, elementul contestat, motivul contestării, valoarea cerută, dacă este cazul, și va fi însoțită de orice probă disponibilă care poate să vină în sprijinul contestației.

Art. 286 - Orice parte implicată poate contesta o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă conform prevederilor prezentului regulament într-un interval de o zi lucrătoare de la data la care nota contestată a fost transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată de ODPE sau OTS.

Art. 287 - Dacă o parte implicată nu a transmis nici o contestație în legătură cu o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă conform prevederilor prezentului regulament în intervalul prevăzut la Art. 286 -, nota respectivă se consideră că a fost acceptată de respectiva parte implicată.

Art. 288 - OTS sau ODPE, după caz, analizează orice contestație transmisă conform prevederilor Art. 286 -, nu mai târziu de o zi lucrătoare de la primirea acesteia.

Art. 289 - Atunci când verifică o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare contestată, emitentul poate solicita părților implicate informații suplimentare. Dacă informațiile suplimentare solicitate nu sunt furnizate de partea implicată, emitentul este îndreptățit să respingă contestația respectivă.

Art. 290 - Emitentul va informa părțile implicate în legătură cu rezultatul verificărilor efectuate. Dacă o notă contestată a fost incorectă, emitentul va reface calculele și va transmite o notă corectată tuturor părților implicate.

Art. 291 - Dacă ODPE sau OTS, după caz, constată existența unei informații eronate într-o notă de informare pentru decontare sau într-o notă de regularizare transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată conform prevederilor prezentului regulament, emitentul reface calculele și transmite o notă corectată tuturor părților implicate în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 10 (zece) zile lucrătoare de la data la care nota eronată a fost transmisă PPE și/sau publicată de ODPE sau OTS.

Art. 292 - În cazul constatării de către un participant, ulterior termenelor de contestare prevăzute la Art. 286 - sau Art. 291 -, a unor erori în procesul de decontare, determinate de greșeli de agregare a datelor, de întreruperi în funcționarea sistemelor informatice ale operatorilor implicați sau de calcule efectuate de OTS sau ODPE, acesta poate solicita corectarea decontării în termen de 6 luni de la primirea notei de informare pentru decontare. În acest scop, participantul trebuie să solicite în scris OTS corectarea, prezentând argumentele și dovezile necesare.

Art. 293 - (1) În termen de 3 (trei) zile lucrătoare, OTS informează ODPE și părțile implicate în mod direct în procesarea informației eronate (OR, OM, PRE, OTS, după caz), solicitând transmiterea unui punct de vedere în termen de 10 (zece) zile lucrătoare părților implicate, și publică solicitarea pe pagina proprie de internet, împreună cu argumentația aferentă.

(2) În termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la primirea punctelor de vedere ale părților implicate, OTS împreună cu ODPE analizează documentele primite și decid asupra acceptării sau respingerii solicitării de corectare, publicând pe pagina de internet a OTS decizia, argumentele și documentele primite.

(3) În termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la publicarea deciziei pe pagina de internet, orice participant sau operator din piață poate transmite OTS o contestație argumentată, care este publicată pe pagina de internet a OTS în maxim o zi de la primire.

(4) În termen de 3 (trei) zile lucrătoare, OTS și ODPE analizează contestațiile primite și publică decizia finală pe pagina de internet a OTS, împreună cu motivarea acesteia.

(5) În cazul apariției unei situații atipice, OTS poate solicita punctul de vedere al ANRE, care va fi publicat pe pagina de internet a OTS.

(6) Corectarea decontărilor se realizează în lunile ianuarie, mai și septembrie ale unui an calendaristic, luând în considerare toate deciziile favorabile luate anterior lunilor respective.

Art. 294 - OTS și ODPE au obligația de a actualiza și publica pe paginile proprii de internet o evaluare privind valoarea costurilor proprii determinate de corectarea decontării.

Art. 295 - În cazul nerespectării termenelor de emitere, contestare, verificare, corectare și transmitere și/sau publicare a notelor de regularizare sau a notelor de informare pentru decontare prevăzute în prezentul regulament, operatorii trebuie să sesizeze în scris ANRE în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la data constatării acestor abateri.

Regulament de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea

CAPITOLUL 1. Dispoziții generale

Art. 1 - Prezentul regulament are drept scop stabilirea regulilor pentru:

- a) înregistrarea titularilor de licență ca părți responsabile cu echilibrarea, retragerea/revocarea înregistrării ca parte responsabilă cu echilibrarea, precum și delegarea responsabilității echilibrării către alte părți responsabile cu echilibrarea;
- b) determinarea dezechilibrului generat de o parte responsabilă cu echilibrarea în SEN în fiecare interval de dispecerizare;
- c) decontarea dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea într-un mod care să reflecte costurile cu echilibrarea sistemului, iar părțile responsabile cu echilibrarea să fie încurajate să se echilibreze înainte de momentul livrării și să nu agraveze dezechilibrul sistemului.

Art. 2 - Prezentul regulament se aplică producătorilor de energie electrică, furnizorilor, traderilor, inclusiv operatorilor economici persoane juridice străine înregistrate într-un stat membru al UE cărora ANRE le-a confirmat dreptul de a desfășura în România activitatea de furnizare sau activitatea traderului de energie electrică, operatorilor de distribuție, operatorului de transport și de sistem și operatorului pieței de energie electrică, care au drept de comercializare a energiei electrice conform legii.

Art. 3 - În înțelesul prezentului regulament, abrevierile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) ANRE - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;
- b) CD - consum dispecerizabil;
- c) CPT – consum propriu tehnologic;
- d) Codul RET – Codul tehnic al Rețelei Electrice de Transport;

- e) EIC –ETSO Identification Code;
- f) EXP_{notif} – exporturi notificate;
- g) EXP_{realiz} – exporturi realizate;
- h) FUI – furnizor de ultimă instanță,
- i) ID – interval de dispecerizare;
- j) IMP_{notif} – importuri notificate;
- k) IMP_{realiz} – importuri realizate;
- l) NF – notificare fizică;
- m) OPE - operatorul pieței de echilibrare;
- n) OPEE – operatorul pieței de energie electrică;
- o) ODPE – operatorul de decontare al pieței de echilibrare;
- p) OM – operator de măsurare;
- q) OR – operator de rețea;
- r) OTS – operatorul de transport și de sistem;
- s) PE - piața de echilibrare;
- t) PI – piața intrazilnică;
- u) PIP - prețul de închidere al PZU;
- v) PPE – participant la piața de echilibrare;
- w) PRE - parte responsabilă cu echilibrarea;
- x) PRE – PZU – partea responsabilă cu echilibrarea constituită de OPEE în calitate de contraparte pentru tranzacțiile încheiate pe PZU;
- y) PRE-SN – partea responsabilă cu echilibrarea constituită pentru urmărirea dezechilibrelor induse de schimburile neplanificate cu alte sisteme;
- z) PZU - piața pentru ziua următoare;
- aa) RPUPCD - Regulamentul de programare a unităților de producție și a consumatorilor dispecerizabili, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;
- bb) SB – schimb bloc;

- cc) SEN - sistemul electroenergetic național;
- dd) SN – schimburi neplanificate;
- ee) STS – servicii tehnologice de sistem;
- ff) UE – Uniunea Europeană;
- gg) UD - unitate dispecerizabilă de producere energie electrică.

Art. 4 - (1) În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) Bancă de decontare - Bancă la care o PRE/OTS și-a deschis contul bancar din/în care se achită/încasează obligațiile de plată/drepturile de încasare înscrise în notele de informare pentru decontare emise de ODPE, prevăzute în facturi
- b) Consum net - Energia pe care un consumator de energie electrică o preia din rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN
- c) Consum propriu tehnologic al rețelelor – diferența dintre energia electrică măsurată la intrarea în rețeaua electrică și energia electrică măsurată la ieșirea din rețeaua electrică respectivă, reprezentând pierderile de energie electrică în elementele componente ale rețelei
- d) Convenția de asumare a responsabilității echilibrării - Convenție standardizată elaborată de OTS în urma unui proces de consultare publică și avizată de ANRE, în conformitate cu regulile cuprinse în prezentul regulament, care prevede drepturile și responsabilitățile reciproce dintre OTS și o PRE; aceasta se semnează de OTS și de titularul de licență care solicită să fie înregistrat ca PRE
- e) Dezechilibru PRE – Diferența dintre valorile măsurate și cele notificate pentru producția, consumul și schimburile aferente unei PRE
- f) Echipament de contorizare pe interval - Echipament de măsurare capabil să măsoare precum și să stocheze și să transmită valorile măsurate ale cantităților de energie activă și reactivă transportate, livrate într-un punct de măsurare, în fiecare ID

- g) Furnizor – persoană fizică și/sau juridică ce desfășoară activitatea de vânzare de energie electrică către clienți, precum și alimentarea cu energie electrică a locurilor de consum aflate în proprietatea sa
- h) Livrare contractuală – Cantitatea de energie electrică ce se consideră ca fiind livrată de la sau către o PRE în baza obligațiilor contractuale încheiate conform prevederilor legale, inclusiv importurile și exporturile, tranzacțiile încheiate pe PZU și pe PI notificate și tranzacțiile definitive încheiate pe PE, într-un ID
- i) Livrare măsurată - Livrările de energie electrică ce sunt măsurate într-un punct de măsurare dintre SEN și un producător sau un consumator, după caz, sau într-un punct de schimb între rețeaua electrică a unui operator de rețea și rețeaua electrică a altui operator de rețea, precum și CPT al unei rețele electrice, într-un ID
- j) Luna de livrare - Luna în care are loc livrarea efectivă/consumul energiei electrice
- k) Operator de decontare al PE - Entitate organizatorică din cadrul OPEE care stabilește obligațiile de plată și drepturile de încasare ale participanților la PE și ale OTS, precum și dezechilibrele cantitative și valorice ale PRE
- l) Operator de rețea – orice persoană fizică sau juridică ce deține, sub orice titlu, o rețea electrică de distribuție/transport și care răspunde de exploatarea, de întreținerea și, dacă este necesar, de dezvoltarea rețelei de distribuție/transport într-o anumită zonă și, după caz, a interconexiunilor acesteia cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a rețelei de distribuție/transport de a satisface un nivel rezonabil al cererii de distribuție/transport de energie electrică
- m) Parte externă interconectată – sistem electroenergetic cu care SEN este interconectat și cu care funcționează sincron
- n) Poziția netă contractuală – Diferența dintre obligațiile de livrare contractuale ale unei PRE și obligațiile de achiziție contractuale ale respectivei PRE într-un interval de dispecerizare
- o) Poziția netă măsurată - Diferența dintre producția netă agregată pentru toți producătorii de energie electrică pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării și consumul net agregat pentru toți consumatorii de energie electrică pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea

echilibrării, inclusiv CPT al rețelei electrice a unui operator de rețea, dacă acesta și-a transferat responsabilitatea echilibrării CPT către acea PRE, într-un ID

- p) Producția netă - Energia electrică ce este livrată de o unitate de producție în rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN, egală cu diferența dintre energia produsă, măsurată la bornele generatoarelor, și CPT asigurat din producția proprie
- q) Punct de schimb – Punctul fizic în care rețeaua electrică a unui OR este racordată la rețeaua electrică a altui OR sau în care s-a convenit formal delimitarea sa, printr-un punct de măsurare
- r) Punct de măsurare - Locul de racordare la care este conectată aparatura și ansamblul instalațiilor care servesc la măsurarea puterii și energiei electrice
- s) Registru pentru PRE– Registru public întocmit și actualizat de OTS care conține informații specifice despre PRE înregistrate
- t) Registru de serviciu pe sistem - Registru întocmit și actualizat de fiecare operator de rețea care conține informații specifice despre utilizatorii de rețea electrică înregistrați
- u) Regulamentul de furnizare – Regulamentul de furnizare a energiei electrice la clienții finali, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;
- v) Regulamentul PE – Regulamentul de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare, prevăzut în anexa nr. 1;
- w) Regulamentul PZU - Regulamentul de organizare și funcționare a pieței pentru ziua următoare de energie electrică cu respectarea mecanismului de cuplare prin preț a piețelor, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;
- x) Regulile de măsurare - Regulile privind măsurarea energiei electrice și utilizarea informațiilor aferente în scopuri comerciale, aprobate prin ordin al președintelui ANRE;
- y) Regulamentul de preluare - Regulamentul de preluare de către furnizorii de ultimă instanță a clienților finali care nu au asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;
- z) Responsabilitatea echilibrării – Responsabilitatea fiecărui titular de licență, față de OTS, pentru menținerea echilibrului între valorile realizate și contractate ale

producției, consumului și schimburilor de energie electrică proprii, după caz, și pentru suportarea financiară a eventualelor dezechilibre

- aa) Schimb neplanificat – Rezultatul deducerii valorii energiei electrice care a fost efectiv schimbată cu alte părți externe interconectate în intervalul de dispecerizare respectiv, fără a lua în considerare efectul variației de frecvență, din valoarea diferenței dintre exporturile și importurile care au fost notificate, în care se includ returnările programate ale unor schimburi neplanificate primite/acordate anterior sau ajutoarele de avarie cunoscute în avans;
- bb) Titular de licență – persoană fizică sau juridică, deținătoare a unei licențe acordate de ANRE; în cuprinsul prezentului regulament, prin titular de licență se înțelege și operatorul economic persoană juridică străină înregistrată într-un stat membru al UE căruia ANRE i-a confirmat dreptul de a desfășura în România activitatea de furnizare sau activitatea traderului de energie electrică
- cc) Tranzacție - Convenție încheiată între două părți pentru transferul comercial de energie electrică, conform dispozițiilor prezentului regulament
- dd) Tranzacție angajată – Tranzacție stabilită între OTS și un PPE prin acceptarea de către OTS a unei oferte făcute de PPE respectiv pe PE pentru o UD/un CD pe care o/îl operează, la prețul specificat în perechea preț-cantitate acceptată și pentru cantitatea acceptată conform prevederilor Regulamentului PE
- ee) Tranzacție anulată – Tranzacție angajată de OTS pe PE conform ordinii de merit, care este apoi anulată de acesta și marcată ca atare în sistemul PE, dacă executarea acesteia ar determina apariția unei restricții de rețea care ar pune în pericol siguranța și stabilitatea funcționării SEN, în conformitate cu prevederile Regulamentului PE
- ff) Tranzacție definitivă –Tranzacție stabilită între OTS și un PPE după determinarea cantității efectiv livrate într-un ID de către UD/CD a cărei ofertă fusese acceptată de OTS, prin modificarea cantității din tranzacția angajată corespunzătoare și aducerea sa la nivelul celei efectiv livrate și prin stabilirea prețului conform regulilor din Regulamentul PE
- gg) Tranzacție financiară – Convenție încheiată între două părți referitoare la achiziționarea sau vânzarea unui instrument financiar

- hh) Tranzacție utilizată pentru rezolvarea unei restricții de rețea – Tranzacție angajată de OTS pe PE prin care acesta evită apariția unei restricții de rețea previzibile în urma analizei notificărilor fizice transmise de PPE corelate cu disponibilitatea elementelor de rețea, indiferent care ar fi sensul dezechilibrului SEN din ID respectiv
- ii) Tranzacție virtuală – Tranzacție/tranzacții care ar fi fost încheiată/încheiate pe PE în baza ofertei/ofertelor care ar fi urmat în ordinea de merit rezultată pentru ID respectiv în urma ultimei dispoziții de dispecer dată în acel ID, dacă nu ar fi fost acceptată în prealabil o ofertă marcată ca utilizată pentru rezolvarea restricțiilor de rețea, în conformitate cu prevederile Regulamentului PE și care este/sunt de același sens și cu aceeași cantitate totală cu cea efectiv livrată aferentă tranzacției marcate ca utilizată
- jj) Tranzit notificat – Operațiunile de import și export realizate concomitent de un titular de licență într-un ID, care nu implică tranzacții realizate în piața națională
- kk) Utilizator de sistem – Utilizator de rețea electrică, conform definiției prevăzută la art. 3, pct 81 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr 123/2012, cu modificările și completările ulterioare
- ll) Zi de livrare – Ziua în care are loc livrarea efectivă/consumul energiei de echilibrare

(2) În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile folosite au semnificațiile definite în Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012 cu modificările și completările ulterioare, în Codul Tehnic al Rețelei de Transport, în Regulamentul de programare a unităților de producție și a consumatorilor dispecerizabili, în Regulamentul de organizare și funcționare a pieței pentru ziua următoare de energie electrică cu respectarea mecanismului de cuplare prin preț a piețelor și în Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobate prin ordin al președintelui ANRE.

CAPITOLUL II. Responsabilitatea Echilibrării

Secțiunea 1-a. Principii generale

Art. 5 - Conceptul de responsabilitate a echilibrării și stabilirea PRE asigură:

- a) închiderea pozițiilor aferente tranzacțiilor cu energie electrică pe piața de energie electrică într-un mod ordonat și just;
- b) stabilirea înainte de intervalul de dispecerizare a balanței de energie electrică în SEN;
- c) separarea tranzacțiilor financiare de cele fizice;
- d) o decontare corectă a tranzacțiilor cu energie electrică pe piață.

Art. 6 - Titularii de licență care devin activi pe piața națională de energie electrică își asumă responsabilitatea financiară pentru impactul acțiunilor lor pe piață asupra operării sigure, stabile și economice a SEN.

Art. 7 - Aplicarea conceptului responsabilității echilibrării în prezentul regulament are ca obiectiv stimularea participanților de a se echilibra înainte de ID, prin modul de stabilire a responsabilității financiare pentru dezechilibrele dintre producția netă și consumul realizate și schimburile de energie electrică notificate conform contractelor, permițând totodată diminuarea aplicării măsurilor penalizatoare asupra titularilor de licență, prin acordarea permisiunii pentru aceștia de a-și agrega dezechilibrele, în limitele prevăzute de prezentul regulament.

Art. 8 - Prezentul capitol stabilește regulile și condițiile referitoare la:

- a) înregistrarea PRE, delegarea responsabilității către altă PRE, retragerea/revocarea PRE;
- b) alocarea responsabilității echilibrării către titularii de licență înregistrați ca PRE;
- c) drepturile și obligațiile PRE;
- d) alocarea locurilor de producere/locurilor de consum, inclusiv CPT al unei rețele, către PRE;
- e) înființarea și completarea registrului pentru PRE de către OTS.

Secțiunea a 2-a. Obligația asumării responsabilității echilibrării, drepturi și limitări

Art. 9 - Conform prezentului regulament, responsabilitatea echilibrării revine titularilor de licență, pentru:

- a) asigurarea echilibrului între producția măsurată în punctele de măsurare aferente locurilor de producere, achizițiile contractate notificate și importurile contractate de energie electrică notificate, pe de o parte, și consumul măsurat în punctele de măsurare aferente locurilor de consum/CPT determinat aflate în responsabilitatea sa, vânzările contractate notificate și exporturile contractate de energie electrică notificate, pe de altă parte;
- b) asumarea responsabilității financiare față de OTS pentru toate dezechilibrele fizice care apar datorită lipsei egalității între producția netă măsurată în punctele de măsurare aferente locurilor

de producere, achiziția contractată notificată, importul contractat notificat, pe de o parte și consumul măsurat în punctele de măsurare aferente locurilor de consum, inclusiv CPT, aflate în responsabilitatea sa, vânzările contractate notificate și exportul contractat notificat de energie electrică, pe de altă parte.

Art. 10 - (1) Fiecare titular de licență își asumă responsabilitatea echilibrării față de OTS, pentru întreaga sa producție, achiziție, import, consum, vânzare și export de energie electrică.

(2) Titularii de licență își asumă contractual responsabilitatea financiară a echilibrării față de OTS prin înregistrarea ca PRE.

Art. 11 - Titularii de licență care achiziționează energia electrică de la producătorii de energie electrică pe care legea îi exceptează de la obligația licențierii sunt obligați să-și asume responsabilitatea echilibrării pentru locurile de producere ale acestora.

Art. 12 - (1) În vederea facilitării funcționării pieței angro de energie electrică, titularilor de licență înregistrați ca PRE li se permite să-și transfere integral responsabilitatea echilibrării unei PRE care a fost înregistrată la OTS de către un titular de licență, doar în situația în care după transfer, aceasta se încadrează în dimensiunea maximă a PRE stabilită conform prevederilor prezentului regulament.

(2) Pe perioada transferului responsabilității echilibrării de la un titular de licență înregistrat ca PRE către alt titular de licență înregistrat ca PRE, prevederile din prezentul regulament se aplică PRE rezultat, conform dimensiunii și structurii acestuia rezultate în urma acestui transfer.

Art. 13 - (1) Dacă un titular de licență nu a reușit să se înregistreze ca PRE sau a fost revocat ca PRE, se va considera că acesta are toate responsabilitățile unei PRE înregistrate, fiind răspunzător pentru toate cheltuielile aferente, fără a avea dreptul de a participa la piața de energie electrică.

(2) Titularilor de licență care la data intrării în vigoare a prezentului regulament și-au transferat responsabilitatea echilibrării către o PRE înregistrată, dar nu sunt înregistrați ei înșiși ca PRE, nu li se aplică alin. (1) pe o durată de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament.

Art. 14 - (1) Un titular de licență nu își poate asuma responsabilitatea echilibrării prin intermediul mai multor PRE sau transfera responsabilitatea echilibrării mai multor PRE, chiar dacă deține mai multe tipuri de licențe.

(2) Fac excepție de la aplicarea prevederilor (1) situațiile prevăzute în prezentul regulament pentru OTS, operatorul de distribuție concesionar și OPEE, situația agregării într-o singură UD

a mai multor grupuri generatoare exploatate de mai mulți titulari de licență, în condițiile prevăzute în Regulamentul PE și situația perioadei de probe a unei capacități de producere, în condițiile prevăzute în *Regulile privind preluarea energiei electrice livrate în rețelele electrice, produsă în perioada de probe a capacităților de producere*, aprobate cu Ordinul ANRE nr. 59/2015.

Art. 15 - (1) Fiecare loc de producere și fiecare loc de consum, inclusiv CPT al unui OR, se află în responsabilitatea unei PRE.

(2) În cazul unui loc de consum și de producere, acesta este considerat loc de producere în ID în care valoarea măsurată în punctul de delimitare indică o injecție de energie electrică în rețele și loc de consum în ID în care valoarea măsurată indică o extragere de energie electrică din rețele.

(3) Fiecare punct de schimb între rețelele a doi OR este luat în considerare la determinarea CPT al fiecăruia din cei doi OR, în cadrul fiecărei PRE care deține responsabilitatea echilibrării pentru fiecare dintre aceștia.

Art. 16 - În cazul consumatorului deservit simultan de mai mulți furnizori la un loc de consum, doar unul dintre aceștia își asumă responsabilitatea echilibrării respectivului loc de consum.

Art. 17 - (1) Transferul responsabilității echilibrării unui titular de licență înregistrat ca PRE către altă PRE este permis cu condiția ca prognoza anuală de producție pentru locurile de producere înregistrate în PRE rezultată să nu depășească 30% din producția netă totală injectată în SEN în anul precedent.

(2) Transferul responsabilității echilibrării unui titular de licență înregistrat ca PRE către altă PRE este permis cu condiția ca prognoza anuală de consum pentru locurile de consum ale tuturor consumatorilor pentru care PRE rezultată și-a asumat responsabilitatea echilibrării să nu depășească 30% din consumul net total din SEN în anul precedent.

(3) În cazul în care în perioada care urmează transferului responsabilității echilibrării, se constată că PRE rezultată nu mai respectă una sau ambele condiții prevăzute la alin. (1) sau alin. (2), nerespectare constatată în baza analizei valorilor actualizate lunar ale dimensiunii PRE conform informațiilor prevăzute la Art. 154 -, OTS are dreptul să limiteze respectiva PRE în a-și asuma responsabilitatea echilibrării pentru alți titulari de licență și să ceară acestuia revenirea la încadrarea în limitele specificate într-o perioadă de maxim 6 luni. Această solicitare se face

transparent, pe baza unei analize descrise într-o procedură publică elaborată de OTS în urma unui proces de consultare publică și avizată de ANRE.

(4) În cazul transferării responsabilității echilibrării conform alin. (1) și/sau alin. (2), PRE care preia responsabilitatea echilibrării altui/altor titulari de licență înregistrați ca PRE are obligația să utilizeze metoda unică de repartizare între PRE membre a costurilor/veniturilor care îi revin conform prezentului regulament și să transmită la OTS situația dezechilibrelor înregistrate de fiecare titular de licență pentru care și-a asumat responsabilitatea echilibrării, separat pentru fiecare ID din luna de livrare.

Art. 18 - Exportul și importul sunt alocate PRE în conformitate cu notificările fizice ale respectivelor PRE, transmise și aprobate conform prevederilor RPUPCD.

Art. 19 - OPEE își asumă responsabilitatea echilibrării pentru toate tranzacțiile comerciale în care se angajează în calitate de contraparte, separat pentru tranzacțiile pe PZU și pentru cele pe PI.

Art. 20 - OPEE nu are dreptul să-și asume responsabilitatea echilibrării pentru:

- a) nici un loc de producere/loc de consum, inclusiv CPT al unei rețele sau
- b) nici o altă PRE.

Art. 21 - OTS înființează PRE separate pentru:

- a) compensarea schimburilor neplanificate cu alte sisteme;
- b) administrarea diferențelor dintre cantitatea de energie electrică achiziționată pentru acoperirea CPT al rețelei electrice de transport și CPT realizat în fiecare ID;
- c) operațiunile comerciale realizate ca agent de transfer pentru PZU în funcționare cuplată.

Art. 22 - Fiecare distribuitor concesionar titular de licență înființează o PRE distinctă pentru administrarea diferențelor dintre cantitatea de energie electrică achiziționată pentru acoperirea CPT al rețelei sale electrice și CPT al rețelei respective realizat în fiecare ID.

Art. 23 - Fiecare PRE transmite notificări fizice conform prevederilor RPUPCD.

Art. 24 - OTS urmărește și identifică, pe baza informațiilor primite conform prevederilor RPUPCD de la fiecare titular de licență, pe cei care au determinat ca o PRE activă să transmită NF în dezechilibru sau NF care indică în mod fals existența echilibrului și le aplică acestora criteriile cuprinse în procedura prevăzută în RPUPCD în vederea declanșării procesului de atenționare a ANRE privind nerespectarea RPUPCD.

Art. 25 - Fiecare PRE își asumă responsabilitatea financiară față de OTS pentru suma dezechilibrelor între producție, achiziție, import, consum, vânzări și export pentru titularii de licență și pentru producătorii exceptați de lege de la obligația licențierii, pentru care are responsabilitatea echilibrării. Dezechilibrele sunt determinate și decontate conform prevederilor din prezentul regulament.

Art. 26 - Fiecare PRE menține pe cheltuiala sa toate sistemele de comunicație necesare pentru transmiterea NF, precum și pentru recepționarea notificărilor de la OTS conform prevederilor RPUPCD.

Art. 27 - Fiecare PRE împuternicește cel puțin o persoană de contact care să acționeze în numele său și care să țină legătura cu OTS pe tot parcursul fiecărei zile calendaristice.

Art. 28 - Fiecare PRE furnizează OTS garanții financiare pentru acoperirea riscurilor de neplată către acesta a obligațiilor rezultate din dezechilibrele înregistrate, conform unei proceduri elaborate de OTS după un proces de consultare publică și avizate de ANRE.

Art. 29 - Suplimentar condițiilor prevăzute în prezentul regulament, fiecare PRE are drepturile și trebuie să îndeplinească obligațiile corelative prevăzute în convenția de asumare a responsabilității echilibrării, încheiată cu OTS.

Art. 30 - Drepturile și obligațiile unei PRE prevăzute în convenția de asumare a responsabilității echilibrării sunt transferabile numai în condițiile prevăzute în prezentul regulament și cu acceptul OTS.

Secțiunea a 3-a. Înregistrarea titularului de licență ca PRE

Art. 31 - Titularul de licență trebuie să solicite în scris către OTS înregistrarea ca PRE. Cererea de înregistrare a PRE se completează conform unei proceduri elaborate de OTS în urma unui proces de consultare publică, avizată de ANRE și publicată de OTS pe pagina proprie de internet.

Art. 32 - Fiecare cerere de înregistrare a PRE conține cel puțin următoarele informații:

- a) numele complet, sediul și datele de contact ale solicitantului, codul EIC;
- b) numărul licenței/deciziei de confirmare a dreptului de furnizare/trading a solicitantului;
- c) numele și datele de contact ale persoanelor împuternicite să acționeze în numele solicitantului;

- d) capacitatea instalată a fiecărei unități de producție pe care solicitantul o exploatează și a fiecăreia din cele pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării;
- e) lista locurilor de consum pentru care solicitantul își asumă responsabilitatea echilibrării și capacitatea agregată a acestora.

Art. 33 - În termen de 2 (două) zile lucrătoare de la primirea unei solicitări de înregistrare a unei PRE, OTS:

- a) verifică corectitudinea informațiilor furnizate de solicitant;
- b) transmite solicitantului convenția de asumare a responsabilității echilibrării;
- c) stabilește garanția financiară inițială care trebuie asigurată de solicitant și îl informează pe acesta asupra cuantumului garanției financiare inițiale.

Art. 34 - În situația în care nu sunt transmise toate informațiile prevăzute la Art. 32 -, OTS solicită completări, iar termenul prevăzut la Art. 35 - se suspendă până la îndeplinirea solicitării OTS.

Art. 35 - OTS aprobă o cerere de înregistrare a unei PRE în cel mult 5 (cinci) zile lucrătoare, dacă se îndeplinesc următoarele condiții:

- a) informațiile transmise de solicitant nu conțin, după cunoștința OTS, nici o informație falsă;
- b) solicitantul deține o licență/decizie de confirmare a dreptului de furnizare/trading valabilă;
- c) solicitantul a completat și a semnat convenția de asumare a responsabilității echilibrării;
- d) solicitantul a constituit garanția financiară inițială.

Art. 36 - În situația în care OTS a decis că nu poate aproba o solicitare, informează de îndată solicitantul, motivându-și decizia. Dacă solicitarea a fost respinsă motivat de lipsa informațiilor sau pentru neconstituirea garanției financiare, termenul prevăzut în Art. 35 - va fi prelungit cu cel mult 2 (două) zile lucrătoare de la primirea de către OTS a informațiilor lipsă sau până la constituirea garanției financiare solicitate, dar nu mai mult de 10 (zece) zile lucrătoare de la primirea solicitării.

Art. 37 - Îndată ce a aprobat solicitarea, OTS:

- a) semnează convenția de asumare a responsabilității echilibrării și transmite o copie către noua PRE;
- b) înscrie noua PRE în registrul pentru PRE;
- c) informează ODPE și pe toți distribuitorii în calitate de OM asupra înregistrării noii PRE, precum și asupra datei de la care noii PRE i se permite să funcționeze.

Art. 38 - (1) Noua PRE își poate exercita drepturile și obligațiile ulterior aprobării de către OTS a cererii de înființare a PRE și înregistrării sale în registrul pentru PRE.

(2) OTS actualizează permanent informațiile înscrise în registrul pentru PRE și le publică pe pagina proprie de internet.

Secțiunea a 4-a. Retragera și revocarea înregistrării ca PRE

Art. 39 - În situația încetării activității pe piața de energie electrică a unui titular de licență, acesta informează OTS în scris referitor la retragerea sa ca PRE. OTS stabilește și publică condițiile și formatul-cadru pentru o astfel de solicitare de retragere, în procedura prevăzută la Art. 31 -.

Art. 40 - Titularii de licență înregistrați ca PRE care nu mai pot respecta obligațiile ce decurg din prezentul regulament trebuie să informeze fără întârziere OTS.

Art. 41 - OTS poate decide din proprie inițiativă să revoce înregistrarea ca PRE a unui titular de licență, pentru oricare dintre următoarele cauze:

a) OTS constată că:

(i) garanțiile financiare furnizate de titularul de licență sunt mai mici decât suma necesară pentru acest PRE și

(ii) titularul de licență nu a reușit să crească nivelul garanțiilor la valoarea solicitată, în termen de 9 (nouă) zile lucrătoare de la data la care OTS i-a cerut și/sau

(iii) titularul de licență nu a redus dimensiunea PRE conform Art. 152 - în termenul prevăzut la punctul (ii), astfel încât garanțiile financiare constituite să fie suficiente sau pentru a se încadra în prevederile Art. 17 - și/sau

(iv) titularul de licență nu și-a transferat în termen de 9 (nouă) zile lucrătoare responsabilitatea echilibrării către altă PRE, care să-și fi majorat în acest interval garanțiile financiare până la suma care acoperă nivelul solicitat de OTS sau

b) OTS i se aduce la cunoștință falimentul sau lichidarea titularului de licență, sau

c) ANRE a informat OTS cu privire la expirarea/retragerea/suspendarea licenței/dreptului de tranzacționare a/al respectivului titular de licență.

Art. 42 - OTS poate, de asemenea, revoca înregistrarea unei PRE dacă titularul de licență respectiv nu și-a îndeplinit în mod repetat sau pentru o perioadă prelungită de timp celelalte

obligații care decurg din prezentul regulament și/sau din RPUPCD, în cazul unor abateri semnificative și/sau frecvente. În acest caz, OTS are dreptul să revoce PRE numai după notificarea titularului de licență și a celorlalte părți prevăzute la Art. 43 - alin. (2) și numai dacă acesta nu și-a îndeplinit obligațiile respective în termen de 12 (douăsprezece) zile lucrătoare de la notificarea prevăzută la Art. 43 - alin. (1).

Art. 43 - (1) Cu 12 (douăsprezece) zile lucrătoare înainte de a decide dacă revocă înregistrarea ca PRE a unui titular de licență conform Art. 41 - lit. a) sau Art. 42 -, precum și în cazurile de retragere la cererea expresă a acestuia, OTS trebuie să-l notifice pe titularul de licență cu privire la declanșarea și termenele procedurii de revocare.

(2) În situația în care motivele revocării subzistă, după 2 (două) zile lucrătoare de la notificarea prevăzută la alin. (1), OTS:

a) notifică pe ODPE, pe toți distribuitorii în rețelele cărora PRE avea puncte de măsurare, precum și pe titularii de licență înregistrați ca PRE și pe producătorii exceptați prin lege de la obligația licențierii, care aveau responsabilitatea echilibrării transferată acestei PRE, cu privire la posibilitatea și termenul de revocare;

b) publică pe pagina proprie de internet o atenționare referitoare la posibilitatea revocării PRE, adresată participanților la piața de energie electrică și PRE-urilor cu care această PRE avea contracte/notifica schimburi bloc.

Art. 44 - (1) În situația în care motivele revocării au fost eliminate până la împlinirea termenelor de conformare prevăzute la Art. 41 - lit. a) sau la Art. 42 -, OTS publică imediat pe pagina proprie de internet menținerea ca PRE a titularului de licență.

(2) Dacă la împlinirea termenelor prevăzute la Art. 41 - lit. a) sau la Art. 42 -, motivele revocării PRE subzistă, în ziua următoare OTS revocă PRE și:

a) nu mai târziu de ora 9:00, anunță pe pagina proprie de internet revocarea titularului de licență ca PRE și transmite o notificare în acest sens tuturor operatorilor de distribuție concesionari;

b) radiază respectiva PRE din registrul pentru PRE și publică versiunea actualizată a registrului PRE;

c) transmite la ANRE informațiile prevăzute în Regulamentul de preluare;

d) solicită ANRE retragerea/suspendarea licenței participantului respectiv, dacă revocarea nu s-a realizat din acest motiv, prezentând toată motivația pentru revocare.

Art. 45 - (1) În situația în care înregistrarea ca PRE a unui titular de licență este revocată în temeiul prevederilor de la Art. 41 - lit. a) sau Art. 42 -, revocarea produce efecte pentru ziua următoare publicării versiunii actualizate a registrului PRE.

(2) Dacă motivul revocării este cel prevăzut la Art. 41 - lit. b) sau c), revocarea produce efecte de la data de la care titularului de licență i se retrage/suspendă/îi expiră licența sau la care intră în faliment, dacă aceasta este ulterioară datei la care OTS a luat cunoștință de această situație, sau în caz contrar, la data luării la cunoștință; la aceeași dată, OTS publică versiunea actualizată a registrului PRE.

(3) În cazul retragerii PRE la cerere, înregistrarea ca PRE își va pierde valabilitatea după 9 (nouă) zile lucrătoare de la solicitarea titularului de licență; în ziua următoare celei în care a primit solicitarea, OTS anunță pe pagina proprie de internet data începând cu care retragerea titularului de licență ca PRE produce efecte.

Art. 46 - (1) În situația revocării ca PRE a unui titular de licență, responsabilitatea echilibrării pentru producătorul exceptat prin lege de la obligația licențierii, pentru care respectiva PRE avea responsabilitatea echilibrării, va fi preluată de către PRE din care face parte titularul de licență care achiziționează energia electrică de la acesta, conform prevederilor Art. 11 -.

(2) Titularilor de licență care își transferaseră responsabilitatea echilibrării către PRE revocată, li se aplică prevederile Art. 56 - și Art. 57 -, termenele aferente începând să curgă de la data notificării prevăzute la Art. 43 - alin. (2).

Secțiunea a 5-a. Transferul responsabilității echilibrării

Art. 47 - (1) Atunci când un titular de licență înregistrat ca PRE intenționează să-și transfere responsabilitatea echilibrării către altă PRE, numită în această secțiune „PRE primitoare”, titularul de licență trebuie să ceară, împreună cu PRE primitoare, aprobarea transferului de către OTS și să comunice data de la care se intenționează transferul.

(2) În această secțiune, PRE care dorește să-și transfere responsabilitatea echilibrării va fi denumită „PRE solicitantă”, iar în cazul în care la momentul solicitării, pentru PRE solicitantă o altă PRE își asuma responsabilitatea echilibrării, aceasta din urmă va fi denumită „PRE abandonată”.

(3) PRE solicitantă trebuie să informeze cu privire la această cerere pe toți titularii de licență cu care are schimburi contractuale de energie electrică, precum și pe OR la rețelele cărora sunt conectate locurile de producere/locurile de consum aflate în responsabilitatea sa, precizând

identitatea PRE primitoare și data de la care dorește efectuarea transferului, precum și orice alte informații necesare.

Art. 48 - În termen de 2 (două) zile lucrătoare de la data primirii de către OTS a solicitărilor de transfer al responsabilității echilibrării atât de la PRE solicitantă, cât și de la PRE primitoare, OTS:

- a) informează PRE abandonată, dacă există, că PRE solicitantă dorește să-și transfere responsabilitatea echilibrării către PRE primitoare;
- b) stabilește noile garanții financiare care trebuie asigurate de PRE primitoare și informează PRE primitoare asupra cuantumului noii garanții financiare;
- c) stabilește nivelul garanțiilor financiare care trebuie asigurate de PRE abandonată, dacă există, și o informează pe aceasta cu privire la modificările apărute.

Art. 49 - (1) OTS aprobă transferul responsabilității echilibrării în termen de maxim 2 (două) zile lucrătoare, dacă se îndeplinesc următoarele condiții:

- a) la data la care se aplică transferul responsabilității echilibrării, PRE primitoare este înregistrată în registrul pentru PRE prevăzut la Art. 67 - ca PRE cu convenția de asumare a responsabilității echilibrării nesuspendată;
- b) PRE primitoare prezintă garanțiile financiare necesare pentru a i se transfera responsabilitatea echilibrării pentru PRE solicitantă, comunicate de OTS;
- c) PRE abandonată, dacă există, confirmă primirea tuturor informațiilor referitoare la transfer;
- d) fiecare OR la rețelele cărora PRE solicitantă are racordate locuri de consum/locuri de producere pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării verifică și comunică OTS respectarea condiției prevăzute la Art. 76 -;
- e) PRE solicitantă, PRE primitoare și dacă există, PRE abandonată, au furnizat către OR în zonele cărora PRE solicitantă are locuri de consum/locuri de producere, toate informațiile solicitate de aceștia, necesare alocării pe PRE și agregării valorilor măsurate referitoare la punctele de măsurare aferente fiecăreia.

(2) Modificarea componenței unei/unor PRE la solicitarea titularilor de licență implicați este consemnată la data aprobării solicitării în registrul pentru PRE publicat de OTS.

(3) Modificarea modului de agregare a valorilor măsurate de consum/producție în cadrul unei/unor PRE se realizează după aprobarea de către OTS conform alin. (1), a solicitării de modificare a componenței respectivelor PRE și se aplică de către OR începând cu ziua următoare celei în care a fost publicată versiunea actualizată a registrului pentru PRE în care figurează aceste modificări.

(4) Toți OR colaborează și elaborează, în urma unui proces de consultare publică, o procedură unică privind modul de stabilire, verificare, confirmare de către părțile implicate și de implementare a modului de agregare a valorilor măsurate aferente unei PRE, pe care fiecare OR o publică apoi pe pagina proprie de internet.

Art. 50 - Dacă OTS nu aprobă transferul responsabilității echilibrării, acesta informează fără întârziere atât pe PRE solicitantă și pe PRE primitoare, cât și pe PRE abandonată și își motivează decizia. În situația în care refuzul este motivat de lipsa informațiilor sau de neconstituirea garanțiilor la nivelul necesar de către PRE primitoare, termenul de aprobare prevăzut în Art. 49 - alin. (1) va fi extins cu până la 2 (două) zile lucrătoare de la primirea de către OTS a informațiilor lipsă sau până la constituirea garanției financiare solicitate; termenul de aprobare prevăzut la Art. 49 - nu poate fi extins la mai mult de 9 (nouă) zile lucrătoare.

Art. 51 - Imediat ce OTS a aprobat transferul responsabilității echilibrării, acesta:

- a) informează PRE solicitantă și PRE primitoare, OPEE, precum și, dacă există, pe PRE abandonată;
- b) informează pe toți OR implicați, pentru ca aceștia să-și actualizeze propriile registre de serviciu pe sistem cu informațiile rezultate din transferul responsabilității echilibrării, publicate pe pagina proprie de internet și
- c) înscrie transferul responsabilității echilibrării în registrul pentru PRE și publică versiunea actualizată a acestuia pe pagina proprie de internet.

Art. 52 - Transferul responsabilității echilibrării produce efecte începând cu ziua calendaristică următoare celei în care OTS a publicat versiunea actualizată a registrului PRE prevăzută la Art. 51 - lit. c).

Art. 53 - Condițiile și termenele prevăzute la Art. 47 - - Art. 52 - se aplică și în situația în care PRE solicitantă dorește să-și asume responsabilitatea echilibrării în nume propriu, caz în care PRE primitoare este aceeași cu PRE solicitantă, respectiv în situația în care PRE solicitantă este PRE în nume propriu și dorește să-și transfere responsabilitatea echilibrării către altă PRE, caz în care PRE abandonată este aceeași cu PRE solicitantă.

Art. 54 - În situația în care OTS nu a aprobat în perioada de 9 (nouă) zile lucrătoare transferul responsabilității echilibrării pentru PRE solicitantă către PRE primitoare sau nu a aprobat asumarea responsabilității echilibrării de către PRE solicitantă în nume propriu, OTS revocă PRE solicitantă în ziua ulterioară expirării acestei perioade și solicită la ANRE activarea FUI, dacă este cazul, și ridicarea licenței PRE solicitante, cu toate motivările corespunzătoare.

Art. 55 - Până la data aprobării transferului, dar nu mai mult de 10 (zece) zile lucrătoare, responsabilitatea echilibrării pentru PRE solicitantă rămâne în sarcina PRE abandonată.

Secțiunea a 6-a. Excluderea din PRE

Art. 56 - (1) O PRE poate renunța unilateral la asumarea responsabilității echilibrării pentru un titular de licență înregistrat ca PRE pentru care își asumase anterior această responsabilitate, în următoarele condiții:

a) PRE îl anunță pe titularul de licență cu privire la decizia sa, cu cel puțin 10 (zece) zile lucrătoare înainte de data de la care intenționează să nu-și mai asume responsabilitatea echilibrării pentru acesta;

b) PRE anunță OTS la aceeași dată despre intenția sa, comunicând toate informațiile referitoare la consumul de la locurile de consum ale titularului de licență, achizițiile și vânzările contractuale ale acestuia în ultima lună, nivelul datoriilor titularului de licență față de PRE, dacă este cazul, precum și data de la care nu își mai asumă responsabilitatea echilibrării pentru acesta.

c) PRE anunță OR la care titularul de licență are puncte de măsurare corespunzătoare locurilor de consum/locurilor de producere aflate în responsabilitatea sa, pe ANRE, dacă titularul de licență are clienți finali, precum și pe PRE cu care acesta avea schimburi comerciale notificate drept schimburi bloc.

(2) În perioada dintre data notificării și data anunțată a excluderii din PRE a titularului de licență, care nu poate fi mai mică de 10 (zece) zile lucrătoare, PRE continuă să fie responsabilă financiar pentru toate dezechilibrele acestuia.

Art. 57 - În situația în care, în maxim 9 (nouă) zile lucrătoare de la data notificării referitoare la excludere, titularul de licență care face obiectul excluderii nu își transferă responsabilitatea echilibrării în calitate de PRE solicitantă către altă PRE, cu respectarea condițiilor prevăzute la Art. 47 - - Art. 53 -, OTS îl revocă pe titularul de licență ca PRE, realizând în ziua ulterioară expirării acestei perioade, acțiunile prevăzute la Art. 44 - alin. (2) lit. a)- d).

Secțiunea a 7-a. Modificarea configurației PRE

Art. 58 - Un titular de licență înregistrat ca PRE își poate modifica configurația în ceea ce privește locurile de producere/locurile de consum proprii sau ale consumatorilor pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării, față de cea anterioară, în următoarele condiții:

- a) furnizează informațiile corespunzătoare OTS, precum și OR la care sunt racordate noile locuri de producere și/sau de consum pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării și/sau cele pentru care nu își mai asumă responsabilitatea echilibrării, cu minimum 2 (două) zile lucrătoare înainte de ziua începând cu care dorește să i se ia în considerare noua configurație;
- b) informațiile sunt confirmate de către PRE în configurația căreia se reflectă modificările respective, fiind verificată condiția prevăzută la Art. 76 - alin. (1), sau în caz contrar, modificarea este motivată corespunzător la OR de către PRE care a solicitat-o, pe baza reglementărilor aplicabile.

Art. 59 - OR implicați aplică modul de agregare a valorilor măsurate corespunzător modificării efectuate, conform procedurii prevăzute la Art. 49 - alin. (4), începând cu data solicitată.

Art. 60 - OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile aplicabile pentru transferul responsabilității echilibrării, excluderea din PRE, modificarea configurației PRE și revocarea unei PRE. Acestea pot include acțiuni prealabile sau concomitente celor prevăzute în prezentul regulament, care să permită participanților conformarea în termenele precizate și diminuarea riscurilor asupra funcționării pieței.

Art. 61 - Ulterior avizării de către ANRE, OTS publică procedurile elaborate conform prevederilor Art. 60 - pe pagina proprie de internet.

Secțiunea a 8-a. Convenția de asumare a responsabilității echilibrării

Art. 62 - Convenția de asumare a responsabilității echilibrării este acordul încheiat între OTS și un titular de licență, care stabilește drepturile și obligațiile reciproce ale OTS și respectiv ale titularului de licență în calitatea acestuia de PRE.

Art. 63 - OTS încheie câte o convenție de asumare a responsabilității echilibrării cu fiecare dintre titularii de licență care au solicitat înregistrarea unei PRE pentru a putea activa pe piața de energie electrică și care îndeplinesc cerințele prevăzute în prezentul regulament.

Art. 64 - Existența unei convenții de asumare a responsabilității echilibrării valabil încheiată este o condiție pentru înregistrarea titularului de licență în calitate de PRE.

Art. 65 - Odată cu transferul integral al responsabilității echilibrării către altă PRE, se suspendă convenția de asumare a responsabilității echilibrării semnată de către titularul de licență înregistrat ca PRE, urmând ca suspendarea convenției să înceteze automat la data aprobată de către OTS pentru reluarea asumării responsabilității echilibrării în nume propriu, în conformitate cu prevederile prezentului regulament.

Art. 66 - Convențiile de asumare a responsabilității echilibrării se încheie conform convenției-cadru, care este elaborată în urma unui proces de consultare publică de către OTS, avizată de ANRE și publicată de către OTS pe pagina proprie de internet.

Secțiunea a 9-a. Registrul pentru PRE

Art. 67 - OTS înființează și completează registrul pentru înregistrarea PRE-urilor.

Art. 68 - PRE care au fost înregistrate de OTS sunt înscrise în registrul pentru PRE. Registrul pentru PRE conține, pentru fiecare PRE, cel puțin următoarele informații:

- a) numele complet, codul EIC, adresa sediului și datele de contact ale titularului de licență care a înființat PRE;
- b) data și numărul de înregistrare a convenției de asumare a responsabilității echilibrării;
- c) codul de identificare al PRE;
- d) numele și datele de contact ale tuturor persoanelor împuternicite să acționeze în numele titularului de licență respectiv;
- e) datele de identificare ale PRE către care și-a transferat responsabilitatea echilibrării, dacă este cazul, și data transferului;
- f) datele de identificare ale PRE-urilor pentru care și-a asumat responsabilitatea echilibrării, dacă este cazul, și data fiecăruia din aceste transferuri;
- g) OR în zona cărora PRE are locuri de consum/locuri de producere pentru care își asumă responsabilitatea echilibrării și lista acestora.

Art. 69 - Fiecare PRE are dreptul să consulte registrul pentru PRE și să ceară corectarea oricărei inexactități care o privește.

Art. 70 - OTS pune la dispoziția ODPE și a tuturor OR informațiile conținute în registrul pentru PRE.

Art. 71 - (1) OTS informează imediat prin poșta electronică pe ODPE și OR asupra oricăror modificări efectuate în registrul pentru PRE.

(2) OTS păstrează istoricul modificărilor realizate în Registrul PRE timp de cel puțin 12 luni.

Art. 72 - OTS informează imediat toate PRE despre înscrierea în registru a unei PRE noi, sau despre transferul, excluderea sau radierea uneia existente, prin publicarea pe pagina proprie de internet a unui anunț și a listei cu toate PRE, inclusiv componența actualizată la zi a fiecărei PRE.

Secțiunea a 10-a. Registrele de serviciu pe sistem

Art. 73 - Fiecare OR înființează și completează un registru de serviciu pe sistem, integrat cu baza de date creată conform Regulamentului de furnizare și Regulilor de măsurare.

Art. 74 - În plus față de informațiile prevăzute de Regulamentul de furnizare și Regulile de măsurare, registrul de serviciu pe sistem al fiecărui OR conține cel puțin următoarele informații pentru fiecare loc de producere al unui producător de energie electrică racordat la rețelele sale:

- a) desemnarea unică a locului de producere/locului de consum și de producere;
- b) capacitatea instalată a locului de producere;
- c) codul de identificare a PRE care deține responsabilitatea echilibrării pentru acel loc de producere; doar în cazul unui loc de consum și de producere, acestuia îi poate fi atașată o PRE pentru ID în care acesta are caracter de loc de producere și altă PRE pentru ID în care acesta are caracter de loc de consum.

Art. 75 - Fiecare utilizator de rețea are dreptul să consulte informațiile care îl privesc din registrul de serviciu pe sistem și obligația să solicite corectarea oricărei inexactități care îl privește.

Art. 76 - (1) OTS solicită informațiile necesare cuprinse în registrele de serviciu pe sistem ale OR și verifică împreună cu aceștia îndeplinirea condiției ca fiecare punct de măsurare să fie

corespunzător unui loc de producere, unui loc de consum, unui loc de consum și de producere sau unui punct de schimb, iar pentru fiecare loc de consum, inclusiv pentru CPT al unei rețele, respectiv loc de producere, să existe o PRE și doar una, care și-a asumat responsabilitatea echilibrării pentru acesta.

(2) În cazul revocării unei PRE cu declanșarea procesului de preluare la FUI a unor consumatori, condiția de la alin. (1) se prezumă îndeplinită pentru locurile de consum în cauză, pe perioada dintre data începând cu care furnizorul actual nu mai îndeplinește condiția de asumare a responsabilității financiare pentru plata dezechilibrelor, rezultată din informarea transmisă ANRE de către OTS conform prevederilor Regulamentului de preluare și data notificării de preluare a locurilor respective de consum la FUI transmisă de ANRE la OR, responsabilitatea echilibrării fiind atribuită la PRE înregistrată de FUI desemnat sau, dacă este cazul, la PRE către care aceasta și-a transferat responsabilitatea echilibrării.

CAPITOLUL III. Regulile Notificărilor Fizice

Art. 77 - Obiectivul regulilor pentru notificări fizice este crearea cadrului pentru furnizarea informațiilor despre capacitățile de producție disponibile pentru SEN, pregătirea programului de producție și consum și determinarea disponibilității STS, necesare pentru a permite OTS să asigure:

- a) integritatea SEN;
- b) siguranța și calitatea alimentării cu energie electrică;
- c) suficientă capacitate disponibilă pentru a asigura în orice moment cererea din SEN și o rezervă corespunzătoare;
- d) gestionarea restricțiilor de rețea;
- e) determinarea dezechilibrelor după ziua de livrare.

Art. 78 - Realizarea fizică a obligațiilor contractuale necesită transmiterea la ODPE, prin intermediul OTS, a notificărilor privind toate schimburile contractuale între PRE, acestea fiind considerate realizate conform valorilor notificate, în condițiile prevăzute în RPUPCD.

Art. 79 - Schimburile contractuale de energie electrică realizate de către o PRE cu altă PRE sunt cuprinse în notificările fizice sub denumirea de schimburi bloc.

Art. 80 - Tranzacțiile definitive încheiate pe PE de un PPE sunt obligații contractuale care sunt tratate, în scopul determinării dezechilibrelor PRE, similar valorilor notificate ca SB ale celorlalte obligații contractuale ale PRE din care face parte PPE.

Art. 81 - Fiecare PRE are obligația să transmită la OTS notificările fizice ale PRE pentru fiecare zi de livrare. OPEE transmite de asemenea la OTS câte o notificare fizică de același tip în calitate de PRE pentru tranzacțiile încheiate drept contraparte pe PZU și în calitate de PRE pentru tranzacțiile încheiate drept contraparte pe PI.

Art. 82 - Notificarea fizică a PRE conține pentru fiecare ID toate informațiile prevăzute în RPUPCD, precum și schimbul de energie electrică între PRE - PZU și PRE Agent de transfer; exporturile și importurile vor avea semnificația de schimburi contractuale între PRE care includ titularii de licență care le-au încheiat, inclusiv PRE Agent de transfer, pe de o parte, și PRE-SN, pe de altă parte.

Art. 83 - Fiecare zi de livrare va avea 24 (douăzeci și patru) de ID consecutive cu o durată de o (1) oră fiecare, primul ID începând la ora 00:00 în ziua de livrare.

Art. 84 - În ziua trecerii de la ora de vară la ora de iarnă, ziua de livrare va avea 25 (douăzeci și cinci) de ID consecutive, iar în ziua trecerii de la ora de iarnă la ora de vară, ziua de livrare va avea 23 (douăzeci și trei) de ID consecutive.

Art. 85 - Notificările fizice pentru schimburile de energie electrică între PRE - PZU și PRE Agent de transfer pot fi transmise numai de OPEE și trebuie să fie limitate la capacitatea disponibilă de interconexiune internațională care a fost alocată prin mecanismul de cuplare a PZU, pentru interconexiunea cu respectiva zonă de ofertare, în conformitate cu prevederile Regulamentului PZU.

Art. 86 - Procedurile pentru programarea schimburilor de energie electrică între SEN și alți operatori de transport și de sistem vor fi convenite între OTS și fiecare dintre acești operatori de transport și de sistem, conform prevederilor Codului RET, prin acorduri bilaterale, reguli comune sau armonizate la nivel UE de schimb de informații și de alocare a capacităților disponibile de interconexiune.

Art. 87 - Structura și modul de transmitere a declarațiilor de disponibilitate și a notificărilor fizice fac obiectul prevederilor RPUPCD.

Art. 88 - OTS transmite la ODPE notificările fizice aprobate pentru ziua de livrare, conform Art. 78 -, Art. 79 - și Art. 82 -, în ziua imediat următoare zilei de livrare.

CAPITOLUL IV. Reguli de calcul al dezechilibrelor PRE

Secțiunea a 11-a. Prevederi generale

Art. 89 - Obiectivul regulilor de calcul al dezechilibrelor este acela de a stabili modul de determinare a diferențelor dintre valorile măsurate ale producției plus cele notificate conform contractelor ale achizițiilor, inclusiv ale importurilor și valorile măsurate ale consumului plus cele notificate conform contractelor ale vânzărilor, inclusiv ale exporturilor, luând în considerare și schimburile fizice între rețele, în cazul PRE care și-au asumat responsabilitatea echilibrării pentru CPT al unei rețele.

Art. 90 - Valorile notificate trebuie să corespundă angajamentelor contractuale pe care participanții la piață și le-au asumat înainte de ID sau ca urmare a încheierii tranzacțiilor definitive pe PE, iar valori măsurate sunt considerate producția, consumul și schimburile ce au avut loc fizic în timpul ID.

Art. 91 - Dezechilibrele se determină agregat la nivelul PRE, pentru a permite compensarea reciprocă între PRE membre, limitată la erorile de prognoză/evenimentele neașteptate, a abaterilor rezonabile dintre valorile măsurate și cele notificate, fără a afecta obligația ca titularii de licență/producătorii de energie electrică exceptați prin lege de la obligația licențierii să prognozeze cât mai bine consumul și producția și să asigure acoperirea consumului/livrarea producției prin contractare.

Art. 92 - Determinarea dezechilibrelor necesită și luarea în considerare a schimburilor neplanificate cu părțile externe interconectate.

Art. 93 - Dezechilibrul unei PRE se determină pe baza poziției nete măsurate și a poziției nete contractuale notificate ale respectivei PRE.

Art. 94 - (1) Determinarea poziției nete contractuale notificate a fiecărei PRE se face pe baza tuturor schimburilor contractuale de energie electrică notificate ca SB stabilite cu alte PRE, inclusiv tranzacțiile derulate prin PZU și prin PI, a celor de import și/sau export care au în acest context semnificația unor schimburi contractuale cu PRE - SN, precum și în urma tranzacțiilor definitive ale PPE pe PE.

(2) Determinarea poziției nete măsurate a fiecărei PRE se face pe baza tuturor livrărilor măsurate de energie electrică, din sau către SEN, sau între diferite părți ale SEN în conformitate cu valorile măsurate aprobate în punctele de măsurare corespunzătoare.

Art. 95 - Calculele prevăzute în cadrul regulilor de calcul al dezechilibrelor sunt efectuate de ODPE.

Secțiunea a 12-a. Poziția netă contractuală a unei PRE

Art. 96 - Următoarele schimburi de energie electrică sunt definite ca schimburi contractuale:

- a) SB cu alte PRE, cuprinse în notificările fizice aprobate;
- b) Importurile aferente contractelor, conform graficelor de schimb notificate la OTS și cuprinse în notificările fizice ale PRE, importurile rezultate din mecanismul de cuplare a PZU notificate de PRE Agent de transfer și importurile aferente returnării, de către OTS vecini, a ajutoarelor de avarie/schimburilor neplanificate acordate în perioade anterioare, notificate de PRE –SN doar la nivelul vânzărilor pe PZU sau pe PI a energiei corespunzătoare;
- c) Exporturi aferente contractelor, conform graficelor de schimb notificate la OTS și cuprinse în notificările fizice ale PRE, exporturile rezultate din mecanismul de cuplare a PZU notificate de PRE Agent de transfer și exporturile aferente returnării, de către OTS, a ajutoarelor de avarie/schimburilor neplanificate primite de la OTS vecini în perioade anterioare sau ajutoarelor de avarie acordate, cunoscute în avans, notificate de PRE –SN doar la nivelul achiziției de pe PZU sau de pe PI a energiei corespunzătoare;
- d) Cantitățile de energie electrică efectiv livrată la creștere de putere de către un PPE, corespunzătoare tranzacțiilor definitive pe PE, determinate conform prevederilor Regulamentului PE;
- e) Cantitățile de energie electrică efectiv livrată la reducere de putere de către un PPE, corespunzătoare tranzacțiilor definitive pe PE, determinate conform prevederilor Regulamentului PE.

Art. 97 - Pentru fiecare PRE, ODPE determină, separat pentru fiecare ID:

a) a) poziția netă contractuală notificată PN_{contr} a unei PRE, alta decât PRE – SN, cu formula:

$$b) \quad PN_{contr} = (\sum SB_{livr} - \sum SB_{prim}) + (\sum EX - \sum IM) + (\sum E_{ech}^{cres} - \sum E_{ech}^{red})$$

b) poziția netă contractuală notificată PN_{contr} a PRE – SN, cu formula:

$$PN_{contr} = (\sum EX - \sum IM) + (E_{PZU/PI}^a - E_{PZU/PI}^v)$$

unde:

PN_{contr} reprezintă poziția netă contractuală notificată a PRE;

SB_{livr} reprezintă schimburile bloc pe care PRE le-a notificat ca vânzări către o altă PRE, inclusiv SB notificate de furnizorul/furnizorii care nu-și asumă responsabilitatea echilibrării pentru un loc de consum al unui consumator alimentat de mai mulți furnizori aflați în PRE diferite, la valoarea consumului asigurat contractual de acesta/aceștia;

SB_{prim} reprezintă schimburile bloc pe care PRE le-a notificat ca achiziții de la o altă PRE, inclusiv SB notificate de furnizorul principal care-și asumă responsabilitatea echilibrării pentru un loc de consum al unui consumator alimentat de mai mulți furnizori aflați în PRE diferite, la valoarea consumului asigurat contractual de furnizorul/furnizorii din alte PRE;

$E_{ech}^{cres} / E_{ech}^{red}$ reprezintă cantitățile de energie de echilibrare efectiv livrate la creștere/la reducere de putere în PE de către PPE pentru care PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării, conform tranzacțiilor definitive pe PE ale acestora;

$E_{PZU/PI}^a / E_{PZU/PI}^v$ reprezintă energia electrică achiziționată/vândută de OTS pe PZU și/sau PI pentru asigurarea/livrarea energiei electrice aferente returnării ajutoarelor de avarie/schimburilor neplanificate acordate/primate în perioade anterioare sau livrării/primirii ajutoarelor de avarie;

EX reprezintă exporturile cuprinse în notificările fizice ale PRE, altele decât cele aferente programelor de compensare/returnare/acordare a ajutoarelor de avarie/schimburilor neplanificate; PRE-SN cuprinde în notificarea fizică toate exporturile notificate ale tuturor celorlalte PRE-uri din zona națională de ofertare, precum și pe cele rezultate din tranzitele notificate;

IM reprezintă importurile cuprinse în notificările fizice ale PRE, altele decât cele aferente programelor de compensare/returnare/primire a ajutoarelor de avarie/schimburilor neplanificate; PRE-SN cuprinde în notificarea fizică toate importurile notificate ale tuturor

celorlalte PRE-uri din zona națională de ofertare, precum și pe cele rezultate din tranzitele notificate.

Art. 98 - Pentru calculul poziției nete contractuale notificate, energia totală vândută sau achiziționată într-un ID este considerată ca fiind livrată la putere constantă pe parcursul întregului ID.

Art. 99 - Cantitățile contractate aferente fiecărei ore sunt exprimate în MWh, cu 3 zecimale.

Secțiunea a 13-a. Poziția netă măsurată a unei PRE

Art. 100 - Livrările măsurate sunt definite ca fiind livrările de energie electrică ce au fost măsurate într-un punct de măsurare între SEN și un producător sau consumator, după cum este cazul, într-un punct de schimb între o rețea electrică a unui operator de rețea și rețeaua electrică a unui alt operator de rețea sau între SEN și rețeaua unui operator de rețea/un consumator/un producător din alt stat.

Art. 101 - Următoarele schimburi de energie electrică sunt definite ca livrări măsurate:

- a) Producția netă, reprezentând energia electrică ce este livrată în rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN la un loc de producere;
- b) Consumul net, reprezentând energia electrică pe care un consumator o preia din rețelele electrice de transport/distribuție ale SEN la un loc de consum;
- c) Schimburile dintre rețelele electrice aparținând de doi operatori de rețea diferiți;
- d) Exporturile realizate din SEN către alte țări;
- e) Importurile realizate din alte țări către SEN;
- f) CPT al rețelelor electrice de transport/distribuție.

Art. 102 - Poziția netă măsurată a unei PRE, alta decât PRE-SN sau PRE a unui operator de rețea sau PRE care și-a asumat responsabilitatea echilibrării pentru un operator de rețea, este determinată după cum urmează:

- a) Producția netă agregată la locurile de producere ale producătorilor pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării, minus
- b) Consumul net agregat la locurile de consum ale consumatorilor pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării; în situația în care consumul la un loc de consum

este asigurat de mai mulți furnizori, incluși în PRE diferite, pentru PRE care nu și-a asumat responsabilitatea echilibrării se consideră valoarea zero pentru consumul măsurat.

Art. 103 - La determinarea poziției nete măsurate a PRE-SN, din toate exporturile măsurate pe toate liniile de interconexiune ale SEN cu alte sisteme se scad toate importurile măsurate pe toate liniile de interconexiune ale SEN cu alte sisteme.

Art. 104 - Poziția netă măsurată se determină separat pentru fiecare PRE și pentru fiecare ID pe baza valorilor măsurate aprobate.

Art. 105 - Pentru calculul pozițiilor nete măsurate, energia totală livrată sau primită într-un ID este considerată ca fiind livrată la o putere constantă pe parcursul întregului ID.

Art. 106 - Livrările măsurate aferente fiecărei ore sunt exprimate în MWh, cu 3 zecimale.

Art. 107 - Poziția netă măsurată a unei PRE înregistrată de un operator de rețea pentru administrarea diferențelor dintre cantitatea de energie electrică achiziționată pentru acoperirea CPT al rețelei electrice și CPT realizat se va considera drept consum net, și anume la nivelul CPT al rețelei electrice din zona de licență a operatorului de rețea, determinat ca fiind diferența dintre cantitatea totală de energie electrică intrată în rețeaua din zona de licență în punctele de măsurare și cantitatea totală de energie electrică livrată din rețeaua din zona de licență în punctele de măsurare, pe baza valorilor măsurate aprobate corespunzătoare următoarelor cantități de energie electrică:

- i. energia electrică primită fizic de la alți operatori de rețea, aceasta incluzând, dacă este cazul, și importurile, plus
- ii. producția netă a tuturor unităților de producție care sunt conectate la rețeaua electrică a operatorului de rețea respectiv, minus
- iii. energia electrică livrată fizic către alți operatori de rețea, aceasta incluzând, dacă este cazul, și exporturile, minus
- iv. consumul net al tuturor consumatorilor care sunt conectați la rețeaua electrică a operatorului de rețea respectiv.

Art. 108 - În situația în care nu toate punctele de măsurare dintr-o zonă de licență sunt dotate cu echipamente de contorizare cu rezoluție la nivel de ID, pentru determinarea CPT în rețelele electrice în zona de licență corespunzătoare și repartizarea acestuia în fiecare ID, operatorul de rețea în cauză, în calitate de OM, utilizează:

- a) procedura pentru determinarea CPT în rețelele electrice de distribuție, elaborată și aprobată de ANRE,

- b) profilurile specifice de consum ale fiecărei categorii de consumatori, determinate pe baza unei proceduri elaborate de operatorul de rețea și aprobate de ANRE și
- c) procedura pentru determinarea și utilizarea profilului rezidual de consum, elaborată și aprobată de ANRE.

Art. 109 - CPT al rețelei electrice determinat conform prevederilor Art. 107 - este considerat valoare măsurată aprobată.

Art. 110 - Poziția netă măsurată a unei PRE care a preluat responsabilitatea echilibrării pentru administrarea CPT al unui operator de rețea se determină conform Art. 102 -, în care consumul include și consumul net aferent CPT al rețelei, determinat conform Art. 107 -.

Secțiunea a 14-a. Dezechilibrul unei PRE

Art. 111 - Dezechilibrul unei părți responsabile cu echilibrarea este dezechilibrul respectivei PRE în fiecare ID și include dezechilibrele individuale ale titularilor de licență înregistrați ca PRE și ale producătorilor exceptați prin lege de la obligația licențierii, pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării.

Art. 112 - Dezechilibrul PRE se determină separat pentru fiecare PRE și pentru fiecare ID, astfel:

- a) dezechilibrul PRE, alta decât $PRE - SN$, ca diferență între poziția netă măsurată a PRE și poziția netă contractuală a PRE și
- b) dezechilibrul $PRE - SN$, ca diferență între poziția netă contractuală și poziția netă măsurată a $PRE - SN$.

Secțiunea a 15-a. Dezechilibrul sistemului

Art. 113 - Dezechilibrul sistemului reprezintă dezechilibrul total din SEN pentru fiecare ID.

Art. 114 - Dezechilibrul sistemului pe fiecare ID se determină astfel:

- a) cantitatea agregată corespunzătoare reducerii de putere care a fost efectiv livrată în acest ID

b) minus cantitatea agregată corespunzătoare creșterii de putere care a fost efectiv livrată în acest ID;

b) minus valoarea schimburilor neplanificate cu toate părțile externe interconectate.

Art. 115 - (1) Valoarea schimburilor neplanificate cu părțile externe interconectate se determină cu următoarea formulă:

$$SN = (EXP_{notif} - IMP_{notif}) - (EXP_{realiz} - IMP_{realiz}),$$

(2) Exporturile notificate cuprind toate exporturile corespunzătoare graficelor de schimb ale PRE, incluzând returnările programate ale ajutoarelor primite de OTS de la părțile externe interconectate în perioade anterioare și/sau exporturile efectuate de acesta conform legislației europene și naționale în vigoare.

(3) Importurile notificate cuprind toate importurile corespunzătoare graficelor de schimb ale PRE, incluzând returnările programate ca grafice de schimb ale ajutoarelor care au fost acordate de OTS către părțile externe interconectate în perioade anterioare și/sau importurile efectuate de acesta conform legislației europene și naționale în vigoare.

(4) Exporturile realizate și importurile realizate se determină pe baza valorilor măsurate aprobate.

Art. 116 - Pentru calculul dezechilibrului sistemului, energia totală livrată pentru creștere de putere sau primită pentru reducere de putere într-un ID este considerată a fi livrată la o putere constantă pe parcursul întregului ID.

Secțiunea a 16-a. Determinarea costurilor pentru echilibrarea sistemului

Art. 117 - ODPE determină costurile pentru echilibrarea sistemului și pentru managementul restricțiilor de rețea în fiecare lună calendaristică, după transmiterea de către OTS a notei lunare de regularizare pe PE conform prevederilor Regulamentului PE.

Art. 118 - Costurile pentru echilibrarea sistemului se determină prin scăderea, din costurile corespunzătoare tranzacțiilor definitive care au fost încheiate pe PE, a costurilor corespunzătoare managementului restricțiilor de rețea.

Art. 119 - Costurile pentru managementul restricțiilor de rețea sunt egale cu:

a) costurile corespunzătoare tranzacțiilor definitive care au fost încheiate pe PE drept consecință a anulării unei tranzacții anterioare în ordinea de merit, marcată ca fiind anulată pentru rezolvarea unei restricții de rețea sau, după caz, care au fost încheiate pe PE și au fost marcate ca fiind utilizate pentru managementul restricțiilor de rețea;

minus

b) costurile evitate pe PE ca urmare a unei restricții de rețea.

Art. 120 - (1) Pentru situațiile în care într-un ID există tranzacții angajate marcate ca anulate din cauza unor restricții de rețea, termenii relației prevăzute la Art. 119 - se determină astfel:

a) costurile evitate prevăzute la Art. 119 - lit. b) reprezintă contravaloarea tranzacțiilor angajate anulate pentru rezolvarea unei restricții de rețea;

b) tranzacțiile definitive încheiate pe PE drept consecință a anulării unei tranzacții din cauza unei restricții de rețea prevăzute la Art. 119 - lit. a) reprezintă tranzacțiile definitive din respectivul ID începând cu prețul cel mai mare în ordine descrescătoare, dacă tranzacția anulată a fost la creștere, respectiv cu prețul cel mai mic în ordine crescătoare, dacă tranzacția anulată a fost la reducere, până la concurența cantității tranzacției marcate ca anulată;

(2) Pentru situațiile în care într-un ID există tranzacții definitive marcate ca utilizate pentru managementul restricțiilor de rețea, costurile evitate prevăzute la Art. 119 - lit. b) reprezintă contravaloarea ofertelor care ar urma în ordinea de merit la creștere rezultată pentru respectivul ID în urma tuturor dispozițiilor concretizate în tranzacții definitive, în ordine crescătoare până la concurența cantităților tranzacțiilor definitive marcate ca utilizate pentru managementul restricțiilor de rețea, dacă acestea sunt la creștere, respectiv contravaloarea ofertelor care ar urma în ordinea de merit la reducere rezultată pentru respectivul ID în urma tuturor dispozițiilor concretizate în tranzacții definitive, în ordine descrescătoare până la concurența cantităților tranzacțiilor definitive marcate ca utilizate pentru managementul restricțiilor de rețea, dacă acestea sunt la reducere.

Art. 121 - ODPE determină surplusul de costuri rezultat din managementul restricțiilor de rețea, separat pentru fiecare ID din luna de livrare, cu formulele:

$$a) \quad SC_{Con, i} = \sum (q_{i,jDef}^{Cres, Max} * p_{i,jDef}^{Cres, Max}) - \sum (q_{i,kAngaj}^{Cres, Anul} * p_{i,kAngaj}^{Cres, Anul}),$$

care se aplică în situațiile în care oferte selectate la creștere au fost anulate deoarece ar fi creat o restricție de rețea,

unde:

- $SC_{Con, i}$ reprezintă surplusul de costuri rezultat din managementul restricțiilor de rețea în ID i ;

- $q_{i,j Def^{Cres}, Max}$, respectiv $p_{i,j Def^{Cres}, Max}$ reprezintă cantitatea, respectiv prețul, corespunzătoare tranzacțiilor definitive j pentru furnizarea creșterii de putere în ID i , luate în considerare în ordinea descrescătoare a prețurilor, începând cu cel mai mare, până la concurența sumei cantităților tranzacțiilor angajate k marcate ca anulate din cauza unei restricții de rețea, identificându-se sub denumirea de tranzacții înlocuitoare ale tranzacțiilor anulate angajate la creștere în ID i ;

- $q_{i,k Angaj^{Cres}, Anul}$, respectiv $p_{i,k Angaj^{Cres}, Anul}$ reprezintă cantitatea, respectiv prețul, corespunzătoare tranzacțiilor angajate k pentru furnizarea creșterii de putere în ID i , marcate ca anulate datorită unei restricții de rețea în conformitate cu prevederile Regulamentului PE;

și/sau

$$b) \quad SC_{Con, i} = \sum(q_{i,l Def^{Cres}, Con} * p_{i,l Def^{Cres}, Con}) - \sum(q_{i,m Virt^{Cres}, Urm} * p_{i,m Virt^{Cres}, Urm}),$$

care se aplică în situațiile în care oferte selectate la creștere au fost marcate ca utilizate pentru managementul restricțiilor de rețea;

unde:

- $q_{i,l Def^{Cres}, Con}$, respectiv $p_{i,l Def^{Cres}, Con}$ reprezintă cantitatea, respectiv prețul, corespunzătoare tranzacțiilor definitive l pentru furnizarea creșterii de putere în ID i marcate ca utilizate pentru managementul unei restricții de rețea în conformitate cu prevederile Regulamentului PE;

- $q_{i,m Virt^{Cres}, Urm}$, respectiv $p_{i,m Virt^{Cres}, Urm}$ reprezintă cantitatea, respectiv prețul, corespunzătoare tranzacțiilor virtuale m pentru furnizarea creșterii de putere în ID i , care ar fi fost încheiate în baza ofertelor care ar urma la creștere în ordinea de merit rezultată pentru ID respectiv în urma ultimei dispoziții de dispecer, în conformitate cu prevederile Regulamentului PE; tranzacțiile virtuale m sunt luate în considerare în ordinea crescătoare a prețurilor, începând cu cel mai mic, până la concurența sumei cantităților tranzacțiilor definitive l la creștere marcate ca utilizate pentru managementul unei restricții de rețea.

În cazul în care valoarea $SC_{Con, i}$ rezultată din aplicarea formulei prevăzute la lit. a) sau a celei de la lit. b) este nulă sau negativă, surplusul de costuri rezultat din aceste acțiuni se consideră

zero, tranzacțiile marcate inițial ca utilizate pentru managementul congestiilor fiind de fapt utilizate pentru echilibrarea sistemului.

Toate cantitățile sunt considerate ca valori pozitive orare, exprimate în MWh, cu 3 zecimale.

Art. 122 - ODPE determină deficitul de venituri rezultate din managementul restricțiilor de rețea, separat pentru fiecare ID i din luna de livrare, după cum urmează:

$$a) \quad DV_{Con,i} = \sum (q_{i,j}^{Def^{Red},Min} * p_{i,j}^{Def^{Red},Min}) - \sum (q_{i,k}^{Angaj^{Red},Anul} * p_{i,k}^{Angaj^{Red},Anul})$$

care se aplică în cazul în care oferte selectate la reducere au fost anulate deoarece ar fi creat o restricție de rețea,

unde:

- $DV_{Con,i}$ reprezintă deficitul de venituri rezultate din managementul restricțiilor de rețea;

- $q_{i,j}^{Def^{Red},Min}$, respectiv $p_{i,j}^{Def^{Red},Min}$ reprezintă cantitatea, respectiv prețul, corespunzătoare tranzacțiilor definitive j pentru furnizarea reducerii de putere în ID i , luate în considerare în ordinea crescătoare a prețurilor, începând cu cel mai mic, până la concurența sumei cantităților tranzacțiilor angajate k , marcate ca anulate din cauza unei restricții de rețea, identificându-se sub denumirea de tranzacții înlocuitoare ale tranzacțiilor anulate angajate la reducere în ID i .

- $q_{i,k}^{Angaj^{Red},Anul}$, respectiv $p_{i,k}^{Angaj^{Red},Anul}$ reprezintă cantitatea, respectiv prețul, corespunzătoare tranzacțiilor angajate k pentru furnizarea reducerii de putere în ID i , marcate ca anulate datorită unei restricții de rețea în conformitate cu prevederile Regulamentului PE;

și/sau

$$b) \quad DV_{Con,i} = \sum (q_{i,l}^{Def^{Red},Con} * p_{i,l}^{Def^{Red},Con}) - \sum (q_{i,m}^{Virt^{Red},Urm} * p_{i,m}^{Virt^{Red},Urm}),$$

care se aplică în situațiile în care oferte selectate la reducere au fost marcate ca utilizate pentru managementul restricțiilor de rețea;

unde:

- $q_{i,l}^{Def^{Red},Con}$, respectiv $p_{i,l}^{Def^{Red},Con}$ reprezintă cantitatea, respectiv prețul, corespunzătoare tranzacțiilor definitive l pentru furnizarea reducerii de putere în ID i , marcate ca utilizate pentru managementul unei restricții de rețea în conformitate cu prevederile Regulamentului PE;

- $q_{i,m}^{Virt^{Red},Urm}$, respectiv $p_{i,m}^{Virt^{Red},Urm}$ reprezintă cantitatea, respectiv prețul, corespunzătoare tranzacțiilor virtuale m pentru furnizarea reducerii de putere în ID i , care ar fi fost încheiate în

baza ofertelor care ar urma la reducere în ordinea de merit rezultată pentru ID respectiv în urma ultimei dispoziții de dispecer, în conformitate cu prevederile Regulamentului PE; tranzacțiile virtuale m sunt luate în considerare în ordinea descrescătoare a prețurilor, începând cu cel mai mare, până la concurența sumei cantităților tranzacțiilor definitive l la reducere marcate ca utilizate pentru managementul unei restricții de rețea.

În cazul în care valoarea $DV_{Con,i}$ rezultată din aplicarea formulei prevăzute la lit. a) sau a celei de la lit. b) este nulă sau pozitivă, deficitul de venituri rezultat din aceste acțiuni se consideră zero, tranzacțiile marcate inițial ca utilizate pentru managementul congestiilor fiind de fapt utilizate pentru echilibrarea sistemului.

Toate cantitățile vor fi considerate ca valori pozitive orare, exprimate în MWh, cu 3 zecimale.

Art. 123 - Nu mai târziu de data limită la care OTS transmite valorile măsurate aferente pozițiilor nete măsurate ale PRE la ODPE conform Regulilor de măsurare, OTS transmite la ODPE separat pentru fiecare ID, detaliile tuturor tranzacțiilor virtuale prevăzute la Art. 121 - și Art. 122 -, determinate conform unei proceduri elaborate de OTS în urma unui proces de consultare publică, avizată de ANRE și publicată pe pagina proprie de internet, pe cele ale tranzacțiilor anulate pentru rezolvarea unor restricții de rețea, precum și pe cele ale tranzacțiilor definitive înlocuitoare ale acestora, separat pentru fiecare ID.

Art. 124 - După determinarea surplusului de costuri și a deficitului de venituri rezultate din managementul restricțiilor de rețea, ODPE determină costurile pentru managementul restricțiilor de rețea, separat pentru fiecare ID i din luna de livrare, după cum urmează:

$$C_{Con,i} = SC_{Con,i} - DV_{Con,i}$$

unde:

- $C_{Con,i}$ reprezintă costurile pentru managementul restricțiilor de rețea în ID i ;
- $SC_{Con,i}$ reprezintă surplusul de costuri, iar $DV_{Con,i}$ reprezintă deficitul de venituri rezultate din managementul restricțiilor de rețea în ID i , așa cum au fost determinate conform Art. 121 - și Art. 122 -.

Art. 125 - (1) ODPE determină costurile pentru echilibrarea sistemului, separat pentru fiecare ID i din luna de livrare, după cum urmează:

$$C_{EchSist,i} = \sum (q_{i,j}^{Cres} * p_{i,j}^{Cres}) - SC_{Con,i}$$

unde:

- $C_{EchSist,i}$ reprezintă costurile pentru echilibrarea sistemului în ID i ;
- $q_{i,j}^{Cres}$ reprezintă cantitatea de energie efectiv livrată corespunzătoare tranzacției definitive j pentru furnizarea creșterii de putere în ID i ; $q_{i,j}^{Cres}$ va fi considerată ca valoare pozitivă orară exprimată în MWh, cu 3 zecimale;
- $p_{i,j}^{Cres}$ reprezintă prețul tranzacției definitive j pentru furnizarea creșterii de putere în ID i .

(2) În cazul în care furnizarea creșterii de putere s-a făcut de către un PPE revocat de către OTS, costurile aferente drepturilor de încasare ale acestuia pe PE în ID respectiv nu se iau în considerare la determinarea costurilor pentru echilibrarea sistemului.

Art. 126 - Costurile aferente tranzacțiilor pentru pornire onorate nu se iau în considerare la stabilirea costurilor pentru echilibrarea sistemului în ID i și nici la stabilirea costurilor pentru managementul restricțiilor de rețea. Aceste costuri sunt luate în considerare la stabilirea veniturilor/costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului.

Art. 127 - ODPE determină veniturile rezultate din echilibrarea sistemului, separat pentru fiecare ID i din luna de livrare, după cum urmează:

$$V_{EchSist,i} = \sum (q_{i,x}^{Red} * p_{i,x}^{Red}) - DV_{Con,i}$$

unde:

- $V_{EchSist,i}$ reprezintă veniturile rezultate din echilibrarea sistemului în ID i ;
- $q_{i,x}^{Red}$ reprezintă cantitatea de energie efectiv livrată corespunzătoare tranzacției definitive x pentru furnizarea reducerii de putere în ID i ;
- $p_{i,x}^{Red}$ reprezintă prețul tranzacției definitive x pentru furnizarea reducerii de putere în ID i .

Art. 128 - După determinarea costurilor și a veniturilor rezultate din echilibrarea sistemului, ODPE determină costurile efective pentru echilibrarea sistemului, separat pentru fiecare ID i din luna de livrare, după cum urmează:

$$CE_{EchSist,i} = \sum (q_{i,j}^{Cres} * p_{i,j}^{Cres}) - \sum (q_{i,x}^{Red} * p_{i,x}^{Red}) - C_{Con,i}$$

unde:

- $CE_{EchSist,i}$ reprezintă costurile efective pentru echilibrarea sistemului în ID i ;

- $q_{i,j}^{Cres}$, $p_{i,j}^{Cres}$ reprezintă cantitatea de energie efectiv livrată, respectiv prețul corespunzătoare tranzacției definitive j pentru furnizarea creșterii de putere în ID i ;

- $q_{i,x}^{Red}$, $p_{i,x}^{Red}$ reprezintă cantitatea de energie efectiv livrată, respectiv prețul corespunzătoare tranzacției definitive x pentru furnizarea reducerii de putere în ID i ;

- $C_{Con,i}$ reprezintă costurile pentru managementul restricțiilor de rețea pentru ID i determinate conform Art. 124 -.

Art. 129 - După determinarea costurilor/veniturilor rezultate din echilibrarea sistemului și a costurilor pentru managementul restricțiilor de rețea, ODPE emite o notă lunară de regularizare, cuprinzând următoarele informații:

a) costurile pentru echilibrarea sistemului, determinate conform prevederilor Art. 125 -, separat pentru fiecare ID din luna de livrare;

b) veniturile rezultate din echilibrarea sistemului, determinate conform prevederilor Art. 127 -, separat pentru fiecare ID din luna de livrare;

c) surplusul de costuri rezultat din managementul restricțiilor de rețea, determinate conform prevederilor Art. 121 -, separat pentru fiecare ID din luna de livrare;

d) deficitul de venituri rezultat din managementul restricțiilor de rețea, determinat conform prevederilor Art. 122 -, separat pentru fiecare ID din luna de livrare;

e) costurile pentru managementul restricțiilor de rețea în luna de livrare, determinate prin însumarea costurilor pentru managementul restricțiilor de rețea determinate conform prevederilor Art. 124 - în toate ID din luna de livrare;

f) costurile efective pentru echilibrarea sistemului în luna de livrare, rezultate prin însumarea costurilor efective pentru echilibrarea sistemului determinate pentru fiecare ID conform prevederilor Art. 128 -.

Art. 130 - (1) ODPE publică pe pagina proprie de internet în platforma informatică dedicată, nota lunară de regularizare determinată conform prevederilor Art. 129 - pe baza valorilor măsurate, nu mai târziu de 3 (trei) zile lucrătoare de la primirea valorilor măsurate/agregate ale producției și consumului de energie electrică aferente fiecărei PRE stabilite conform Regulilor de măsurare și transmite electronic către OTS o atenționare privind publicarea.

(2) Platforma informatică dedicată consemnează și reține data la care orice notă elaborată de ODPE conform prevederilor prezentului regulament a fost pusă la dispoziția părților implicate.

Secțiunea a 17-a. Calculul Prețului pentru Dezechilibre

Art. 131 - Prețurile pentru dezechilibre sunt:

- a) Prețul pentru deficit de energie, care reprezintă prețul unitar pe care o PRE trebuie să îl plătească OTS pentru dezechilibrul negativ al respectivei PRE dintr-un ID și
- b) Prețul pentru excedent de energie, care reprezintă prețul unitar pe care o PRE îl primește de la OTS pentru dezechilibrul pozitiv al respectivei PRE dintr-un ID.

Art. 132 - În fiecare lună calendaristică, ODPE determină prețurile pentru deficit de energie și prețurile pentru excedent de energie, separat pentru fiecare ID din luna de livrare.

Art. 133 - Dacă OTS a dispus livrarea creșterii de putere într-un ID, prețul pentru deficit de energie în acest ID i este determinat astfel:

$$PDef_i = C_{EchSist,i} / (\sum q_{i,j}^{Cres})$$

unde:

- $PDef_i$ reprezintă prețul pentru deficit de energie în ID i ;
- $C_{EchSist,i}$ reprezintă costurile pentru echilibrarea sistemului în ID i , determinate conform prevederilor Art. 125 -;
- $q_{i,j}^{Cres}$ reprezintă cantitatea efectiv livrată, corespunzătoare tranzacției definitive j pentru furnizarea creșterii de putere în ID i ; $q_{i,j}^{Cres}$ este considerată ca valoare pozitivă orară, exprimată în MWh, cu 3 zecimale.

Art. 134 - Dacă OTS nu a dispus livrarea creșterii de putere într-un ID sau dacă $PDef_i$ din formula prevăzută la Art. 133 - are valoarea zero sau aceasta este nedeterminată, prețul pentru deficit de energie în acest ID este stabilit ca fiind egal cu PIP în intervalul de tranzacționare corespunzător ID respectiv; în cazul în care PIP are valoare negativă sau este zero, prețul pentru deficit de energie în acest ID este stabilit ca fiind egal cu limita minimă de preț a ofertei preț-cantitate pe PE.

Art. 135 - Dacă OTS a dispus livrarea reducerii de putere într-un ID, prețul pentru excedent de energie în acest ID i este determinat astfel:

$$PExc_i = V_{EchSist,i} / (\sum q_{i,j}^{Red})$$

unde:

- $PExc_i$ reprezintă prețul pentru excedent de energie în ID i ;
- $V_{EchSist,i}$ reprezintă venitul rezultat din echilibrarea sistemului în ID i , determinat conform prevederilor Art. 127 -;
- $q_{i,j}^{Red}$ reprezintă cantitatea efectiv livrată, corespunzătoare tranzacției definitive j pentru furnizarea reducerii de putere în ID i ; $q_{i,j}^{Red}$ este considerată ca valoare pozitivă orară, exprimată în MWh, cu 3 zecimale.

Art. 136 - Dacă OTS nu a dispus livrarea reducerii de putere într-un ID sau dacă $PExc_i$ din formula prevăzută la Art. 135 - are valoarea zero sau aceasta este nedeterminată, prețul pentru excedent de energie în acest ID este stabilit ca fiind egal cu PIP în intervalul de tranzacționare corespunzător ID respectiv; în cazul în care PIP are valoare negativă sau este zero, prețul pentru excedent de energie în acest ID este stabilit ca fiind egal cu limita minimă de preț a ofertei preț-cantitate pe PE.

Secțiunea a 18-a. Reguli pentru decontarea dezechilibrelor PRE și pentru decontarea costurilor/veniturilor suplimentare rezultate din echilibrarea sistemului

Art. 137 - Regulile pentru decontarea dezechilibrelor PRE și ale costurilor/veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului asigură un cadru pentru decontarea dezechilibrelor PRE și stabilirea obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare rezultate conform prevederilor prezentului regulament, între o PRE și OTS.

Art. 138 - Pentru a facilita un proces de decontare ordonat, transparent și nediscriminatoriu, prezentele reguli pentru decontare creează în plus cadrul pentru:

- a) stabilirea unui program de determinare, de punere la dispoziția părților și de confirmare/contestare a informațiilor necesare în vederea facturării și decontării dezechilibrelor PRE și a costurilor/veniturilor suplimentare provenite din echilibrare;
- b) efectuarea calculelor pentru stabilirea drepturilor de încasare și a obligațiilor de plată aferente dezechilibrelor PRE;
- c) efectuarea calculelor pentru redistribuirea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului;
- d) punerea la dispoziția părților a informațiilor privind obligațiile acestora de plată, respectiv drepturile acestora de încasare;
- e) facturarea și efectuarea plăților;

- f) stabilirea și utilizarea garanțiilor;
- g) măsuri în cazuri de neîndeplinire a obligațiilor.

Art. 139 - ODPE și OTS elaborează procedurile pentru realizarea funcțiilor specifice decontării aflate în responsabilitatea fiecăruia conform prezentelor reguli pentru decontare în urma unui proces de consultare publică, le supun avizării ANRE și le publică pe paginile de internet proprii.

Art. 140 - ODPE stabilește, în urma unui proces de consultare publică, formatul standard pentru toate notele de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor, pentru notele lunare de regularizare și pentru notele de informare pentru decontarea redistribuirii veniturilor/costurilor suplimentare, le supune avizării ANRE și le publică pe pagina de internet proprie.

Art. 141 - ODPE este responsabil pentru calculul de decontare și emiterea notelor de informare pentru decontarea lunară pentru PRE.

Art. 142 - OTS și PRE achită în termenele prevăzute în prezentul regulament obligațiile de plată reciprocă prevăzute în notele de informare pentru decontarea lunară, în baza facturilor corespunzătoare acestora.

Art. 143 - OTS urmărește separat fiecare categorie de obligații de plată/drepturi de încasare în relația OTS cu PRE, prin înființarea următoarelor tipuri de fișe pentru decontare:

- a) Fișă pentru decontarea dezechilibrelor PRE, întocmită pentru fiecare PRE;
- b) Fișă pentru decontarea veniturilor/costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, întocmită pentru fiecare PRE.

Art. 144 - Fiecare PRE este titularul fișei de decontare corespunzătoare, întocmită de OTS conform prevederilor Art. 143 -.

Art. 145 - OTS stabilește fișele de decontare prevăzute la Art. 143 - pentru titularul de fișă corespunzător, după înregistrarea acestuia ca PRE, dar nu mai târziu de data la care înregistrarea devine efectivă.

Art. 146 - Obligațiile de plată și drepturile de încasare înregistrate de OTS într-o fișă de decontare pentru PRE se bazează pe relația contractuală dintre OTS, pe de o parte, și titularul de fișă, pe de altă parte, formalizată prin semnarea Convenției de asumare a responsabilității echilibrării, ale cărei prevederi reflectă prevederile legii și ale prezentului regulament.

Art. 147 - Fiecare titular de licență care este înregistrat în calitate de PRE deschide un cont la o bancă comercială, denumită în continuare bancă de decontare.

Art. 148 - (1) În scopul îndeplinirii obligațiilor sale conform prezentelor reguli pentru decontare, OTS deschide un cont de echilibrare la o bancă comercială de pe teritoriul României, utilizat pentru plățile aferente dezechilibrelor și pentru plățile corespunzătoare redistribuirii costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului;

(2) Contul de echilibrare prevăzut la alin. (1) este același cu cel deschis de OTS conform Regulamentului PE drept cont bancar pentru echilibrare pentru încasările și plățile aferente tranzacțiilor încheiate pe PE, a celor aferente penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare și a celor aferente dezechilibrelor de la notificare;

(3) OTS alimentează lunar contul de echilibrare prevăzut la alin. (1) cu suma corespunzătoare costurilor pentru managementul restricțiilor de rețea, conform Notei lunare de regularizare prevăzute la Art. 129 -, lit. e).

Art. 149 - Titularii de cont trebuie să asigure solvabilitatea conturilor bancare proprii la datele scadente ale facturilor, prevăzute în prezentele reguli pentru decontare.

Art. 150 - Conturile bancare sunt deschise în moneda națională din România.

Secțiunea a 19-a. Garanții de plată a obligațiilor PRE

Art. 151 - OTS are dreptul să solicite titularilor de licență depunerea unei garanții înainte ca respectivul titular de licență să fie înregistrat ca PRE; în cazul în care o PRE este înregistrată de către un titular de licență care este înregistrat ca PPE în conformitate cu Regulamentul PE, iar această PRE nu a preluat responsabilitatea echilibrării altor titulari de licență, OTS poate accepta o garanție comună pentru obligațiile de plată ale titularului de licență atât în calitate de PRE, cât și de PPE.

Art. 152 - (1) Garanția furnizată de un titular de licență înregistrat ca PRE poate limita dimensiunea maximă a acelei PRE, determinată conform prevederilor Art. 154 - și/sau volumul corespunzător al schimburilor bloc, exporturilor și importurilor.

(2) Modul de aplicare a prevederilor alin. (1) trebuie prevăzut în detaliu de către OTS în procedura precizată la Art. 153 - și are drept principiu

limitarea la nivelul garanției depuse, a sumei dintre vânzările nete, consumul și exportul respectivei PRE pe perioada de risc, evaluate în baza informațiilor privind cantitățile de energie electrică tranzacționate conform contractelor de vânzare-cumpărare încheiate și cu considerarea prețului mediu de deficit pe ultimele 3 luni.

(3) Limitarea prevăzută la alin. (2) este solicitată în cazul constatării unor potențiale dezechilibre negative semnificative și/sau înregistrării de întârzieri la plată urmate de utilizarea garanțiilor, fără ca acestea să fie reconstituite ulterior la nivelul necesar.

Art. 153 - (1) OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedura pentru determinarea necesarului și a tipurilor de garanții solicitate, pentru realizarea și verificarea constituirii garanțiilor și suplimentării acestora, dacă este cazul, precum și de utilizare a disponibilului rămas din garanția depusă de către PRE.

(2) Nivelul garanției solicitate ține seama de probabilitatea ca diferența între obligațiile de plată și drepturile de încasare ale PRE la nivel lunar către OTS să fie pozitivă și este adaptat în concordanță cu eventualele întârzieri la plată înregistrate în perioade anterioare.

(3) OTS supune această procedură avizării ANRE și o publică pe pagina proprie de internet.

Secțiunea a 20-a. Dimensiunea PRE

Art. 154 - Fiecare operator de rețea trebuie să transmită lunar la OTS informații privind dimensiunea fiecărei PRE din zona de licență proprie.

Art. 155 - Nu mai târziu de a 5-a zi lucrătoare a fiecărei luni calendaristice, fiecare operator de rețea transmite OTS și fiecărei PRE, următoarele informații din zona de licență proprie:

a) valoarea agregată a producției anuale estimate pentru unitățile de producție, pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării;

b) valoarea agregată a consumului anual estimat pentru consumatorii de energie electrică, pentru care respectiva PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării.

Art. 156 - Producțiile și consumurile anuale estimate pentru următoarele 12 luni, transmise conform prevederilor Art. 155 -, pot avea la bază următoarele informații, fără a se limita la acestea:

- a) cantitățile anuale estimate pentru CPT, utilizate de respectivul operator de rețea pentru determinarea tarifelor de rețea;
- b) producția sau consumul anual, după cum este cazul, înregistrate în ultimele 12 luni pentru respectivul loc de producere/loc de consum; sau
- c) în cazul unui loc de producere/loc de consum pentru care nu sunt disponibile date, o estimare cât mai realistă a cantităților anuale, așa cum au fost convenite de furnizorul locului de consum și/sau de operatorul de rețea cu respectivul utilizator de rețea electrică și/sau PRE.

Art. 157 - În situația în care datele transmise de un operator de rețea conform prevederilor Art. 155 - sunt incorecte, respectiva PRE le poate contesta la operatorul de rețea într-un interval de 5 (cinci) zile lucrătoare de la data la care au fost transmise. Dacă o PRE nu a transmis nici o contestație în acest interval, atunci datele transmise conform prevederilor Art. 155 - se consideră ca fiind confirmate de respectiva PRE.

Art. 158 - Un operator de rețea verifică orice contestație primită în legătură cu datele transmise conform prevederilor Art. 155 - în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare după primirea contestației și trebuie să comunice rezultatul respectivei PRE. Dacă datele au fost incorecte, operatorul de rețea transmite datele corectate către OTS și respectiva PRE.

Art. 159 - OTS și orice operator de rețea pot conveni să limiteze schimbul lunar de informații dintre ei, necesar conform prezentei secțiuni, numai la datele care s-au modificat față de luna anterioară.

Art. 160 - În fiecare lună calendaristică, după transmiterea de către operatorii de rețea a informațiilor prevăzute la Art. 155 -, OTS determină dimensiunea totală a fiecărei PRE prin agregarea informațiilor și le comunică PRE.

Secțiunea a 21-a. Decontarea dezechilibrelor PRE

Art. 161 - ODPE efectuează calculele pentru decontarea dezechilibrelor PRE în fiecare lună calendaristică, după primirea valorilor măsurate/agregate ale producției și consumului de energie electrică în conformitate cu prevederile Regulilor de măsurare.

Art. 162 - Odată cu efectuarea calculelor prevăzute la Art. 161 -, ODPE verifică corectitudinea decontării prin verificarea închiderii bilanțului energiei electrice corespunzătoare tranzacțiilor definitive pe PE cu dezechilibrele PRE; în situația în care ODPE constată o neînchidere a bilanțului mai mare decât o valoare limită, publică pe site-ul propriu existența acesteia și solicită tuturor părților implicate verificarea datelor astfel încât eroarea să fie eliminată în cadrul procesului de decontare ce utilizează valorile măsurate aprobate, conform prevederilor Art. 178 -. Valoarea limită va fi stabilită printr-o procedură elaborată de ODPE și supusă consultării publice.

Art. 163 - Separat pentru fiecare zi calendaristică din luna de livrare și pentru fiecare PRE, ODPE determină valoarea sumelor de plată și separat a celor de încasat corespunzătoare dezechilibrelor înregistrate de fiecare PRE, după cum urmează:

$$DZIDP_d = \sum_i^n DezPoz_i * PExc_i, \text{ respectiv } OZPDN_d = \sum_j^{24-n} DezNeg_j * PDef_j$$

unde:

- $DZIDP_d$ reprezintă valoarea drepturilor zilnice de încasare pentru dezechilibrele pozitive în ziua d , constatate în n intervale orare;
- $DezPoz_i$ reprezintă cantitatea corespunzătoare dezechilibrului pozitiv al respectivei PRE în ID i al zilei d , determinată conform prevederilor Art. 112 -;
- $PExc_i$ reprezintă prețul pentru excedent de energie în ID i din ziua d , determinat conform prevederilor Art. 135 -;
- $OZPDN_d$ reprezintă valoarea obligațiilor zilnice de plată pentru dezechilibrele negative în ziua d , constatate în $(24-n)$ intervale orare;
- $DezNeg_j$ reprezintă cantitatea, în valoare absolută, corespunzătoare dezechilibrului negativ al respectivei PRE în ID j din ziua d , determinată conform prevederilor Art. 112 -;
- $PDef_j$ reprezintă prețul pentru deficit de energie în ID j din ziua de livrare d , determinat conform prevederilor Art. 133 -.

Art. 164 - ODPE determină, separat pentru fiecare PRE, valoarea drepturilor lunare de încasare pentru dezechilibre pozitive, prin însumarea valorilor zilnice ale drepturilor de încasare pentru dezechilibre pozitive stabilite conform prevederilor Art. 163 - și separat valoarea obligațiilor lunare de plată pentru dezechilibre negative, prin însumarea valorilor zilnice ale obligațiilor de plată pentru dezechilibre negative stabilite conform prevederilor Art. 163 -.

Art. 165 - ODPE întocmește separat pentru fiecare PRE o notă de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor. Această notă de informare conține cel puțin următoarele informații:

- a) dezechilibrul pozitiv sau negativ al respectivei PRE, separat pentru fiecare ID din luna de livrare;
- b) prețul pentru excedent de energie și prețul pentru deficit de energie, separat pentru fiecare ID din luna de livrare;
- c) cantitatea agregată a dezechilibrelor pozitive ale respectivei PRE în luna de livrare;
- d) cantitatea agregată a dezechilibrelor negative ale respectivei PRE în luna de livrare;
- e) dezechilibrul lunar net al PRE în luna de livrare, calculat ca diferență între cantitatea agregată a tuturor dezechilibrelor pozitive ale respectivei PRE și cantitatea agregată a tuturor dezechilibrelor negative, în valoare absolută, ale respectivei PRE;
- f) obligațiile de plată sau drepturile de încasare ale respectivei PRE, separat pentru fiecare ID din luna de livrare;
- g) valoarea drepturilor lunare de încasare și valoarea obligațiilor lunare de plată determinate conform prevederilor Art. 164 -.

Art. 166 - ODPE pune la dispoziția PRE corespunzătoare și a OTS notele de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor stabilite conform prevederilor Art. 165 - pe baza valorilor măsurate, prin postarea lor pe platforma informatică dedicată, în maxim 3 (trei) zile lucrătoare de la primirea valorilor măsurate/agregate ale producției și consumului de energie electrică aferente fiecărei PRE, stabilite conform Regulilor de măsurare.

Art. 167 - O notă de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor emisă în luna calendaristică n conține informațiile înscrise în fișa pentru decontare aparținând respectivei PRE, pentru luna calendaristică $n - 1$.

Art. 168 - Facturile sunt emise de OTS, respectiv PRE, în prima zi lucrătoare care urmează postării pe platforma informatică a notelor de informare pentru decontarea lunară a dezechilibrelor, în baza acestora, și trebuie achitate într-un interval de 5 (cinci) zile lucrătoare de la data emiterii. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în contul bancar de echilibrare deschis de OTS.

Secțiunea a 22-a. Costuri sau venituri suplimentare provenite din echilibrarea sistemului

Art. 169 - (1) Costul sau venitul suplimentar lunar provenit din echilibrarea sistemului este egal cu:

a) costurile efective pentru echilibrarea sistemului, calculate ca sumă a costurilor OTS pentru echilibrarea sistemului determinate conform Art. 128 -, pe toate ID ale lunii respective,
plus

b) costurile aferente tranzacțiilor onorate de pornire a UD, rezultate din însumarea valorilor din confirmările de tranzacție realizate conform Regulamentului PE,
plus

c) suma obligațiilor de plată lunare ale OTS către PRE pentru dezechilibrele PRE, rezultate în cazul în care valoarea decontării lunare determinate conform Art. 164 - are semnificația unei sume de primit de către respectiva PRE,
minus

d) suma drepturilor de încasare lunare ale OTS de la PRE pentru dezechilibrele PRE, rezultate în cazul în care valoarea decontării lunare determinate conform Art. 164 - are semnificația unei sume de plătit de către respectiva PRE
minus

e) valoarea lunară a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare ale UD care trebuie plătite de către PPE, rezultate din însumarea valorilor înscrise în notele de informare pentru decontare aferente lunii de livrare, realizate conform Regulamentului PE
minus

f) valoarea lunară a penalităților care trebuie plătite de către PPE pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare, rezultate din însumarea valorilor înscrise în notele de informare pentru decontare aferente lunii de livrare, realizate conform Regulamentului PE.

(2) În cazul în care valoarea rezultată la alin. (1) este pozitivă, aceasta reprezintă costul suplimentar provenit din echilibrarea sistemului, iar în cazul în care este negativă, aceasta reprezintă venitul suplimentar provenit din echilibrarea sistemului.

Art. 170 - După determinarea costului sau venitului suplimentar provenit din echilibrarea sistemului, ODPE întocmește o notă lunară de regularizare, cuprinzând următoarele informații:

a) costurile efective pentru echilibrarea sistemului în luna de livrare, cuprinse în nota lunară de regularizare corespunzătoare, prevăzută la Art. 129 -;

b) suma costurilor aferente tranzacțiilor onorate de pornire a tuturor UD în luna de livrare;

c) suma valorilor decontării lunare corespunzătoare tuturor PRE pentru luna de livrare, rezultate prin însumarea algebrică a drepturilor lunare de încasare pentru dezechilibre pozitive și a obligațiilor lunare de plată pentru dezechilibre negative determinate conform prevederilor Art. 164 -;

d) suma valorilor penalităților pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare și separat, a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare, determinate conform prevederilor din Regulamentul PE; și

e) costurile sau veniturile suplimentare provenite din echilibrarea sistemului în luna de livrare, determinate conform prevederilor Art. 169 -.

Art. 171 - ODPE publică nota lunară de regularizare prevăzută la Art. 170 - pe baza valorilor măsurate, în maxim 3 (trei) zile lucrătoare de la primirea valorilor măsurate/agregate ale producției și consumului de energie electrică aferente fiecărei PRE, stabilite conform Regulilor de măsurare.

Secțiunea a 23-a. Repartizarea către PRE a costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului

Art. 172 - ODPE calculează sumele corespunzătoare repartizării integrale către PRE a costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, în luna care urmează după luna de livrare.

Art. 173 - (1) Venitul suplimentar, respectiv costul suplimentar provenit din echilibrarea sistemului care revine lunar fiecărei PRE, cu excepția PRE-SN și PRE Agent de transfer, se determină pe baza aportului acestuia în fiecare ID la reducerea dezechilibrului sistemului, respectiv la agravarea dezechilibrului sistemului. Valoarea repartizată fiecărei PRE se determină astfel:

$$S_i = \left(C_{tot,i} / \sum_{i=1}^n C_{tot,i} \right) \times S_{res}$$

unde:

- S_i reprezintă valoarea repartizată către PRE i , cu excepția PRE-SN și PRE Agent de transfer, din venitul/ costul suplimentar provenit din echilibrarea sistemului.
- S_{res} reprezintă venitul suplimentar sau costul suplimentar rezultat în luna respectivă din echilibrarea sistemului; iar
- $C_{tot,i}$ reprezintă contribuția la dezechilibrul sistemului a PRE i , cu excepția PRE-SN și PRE Agent de transfer, în luna de livrare, determinată, după caz, astfel:

c) pentru luna de livrare pentru care se înregistrează venit suplimentar din echilibrarea sistemului:

$$d) \quad C_{tot,i} = \sum_{t=1}^{Ol} DezNeg_i^t + \sum_{t=1}^{Ol} DezPoz_i^t ,$$

unde:

- $DezNeg_i^t$ este dezechilibrul negativ (în modul) al PRE i în ID t în care $DEZ_{sistem} > 0$, determinat conform Art. 114 - și 0 (zero) în ID t în care $DEZ_{sistem} < 0$,
- $DezPoz_i^t$ este dezechilibrul pozitiv al PRE i în ID t în care $DEZ_{sistem} < 0$, determinat conform Art. 114 - și 0 (zero) în ID t în care $DEZ_{sistem} > 0$;
- Ol reprezintă numărul de ore al lunii de livrare.

e) pentru luna de livrare pentru care se înregistrează cost suplimentar din echilibrarea sistemului:

$$f) \quad C_{tot,i} = \sum_{t=1}^{Ol} DezNeg_i^t + \sum_{t=1}^{Ol} DezPoz_i^t ,$$

unde:

- $DezNeg_i^t$ este dezechilibrul negativ (în modul) al PRE i în ID t în care $DEZ_{sistem} < 0$ determinat conform Art. 114 - și 0 (zero) în ID t în care $DEZ_{sistem} > 0$,
- $DezPoz_i^t$ este dezechilibrul pozitiv al PRE i în ID t în care $DEZ_{sistem} > 0$ determinat conform Art. 114 - și 0 (zero) în ID t în care $DEZ_{sistem} < 0$;
- Ol reprezintă numărul de ore al lunii de livrare.
- n reprezintă numărul total de PRE, exclusiv PRE-SN și PRE Agent de transfer.

(2) ODPE publică pe pagina proprie de internet semnul și valoarea dezechilibrului sistemului pentru fiecare ID din luna de livrare, determinat conform prevederilor Art. 114 -.

Art. 174 - OTS creditează, în cazul unei valori pozitive, sau debitează, în cazul unei valori negative, valoarea suplimentară repartizată unei PRE, determinată conform prevederilor Art. 173 -, în fișa pentru decontarea veniturilor/costurilor suplimentare aparținând respectivei PRE.

Art. 175 - ODPE pune la dispoziția PRE corespunzătoare și a OTS nota de informare pentru decontarea redistribuirii costurilor/veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului pentru luna n , care cuprinde valoarea suplimentară distribuită respectivei PRE, determinată conform prevederilor Art. 173 -, prin postarea ei pe platforma informatică dedicată, în aceeași zi în care a postat nota lunară de regularizare conform Art. 171 -.

Art. 176 - O notă de informare pentru decontarea redistribuirii veniturilor/costurilor suplimentare emisă în luna calendaristică n va cuprinde:

- a) valoarea totală a drepturilor de încasare sau a obligațiilor de plată, după caz, rezultate din redistribuirea costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, pentru luna calendaristică $n - 1$, precum și
- b) suma dezechilibrelor negative ale respectivei PRE constatate în toate ID în care dezechilibrul sistemului a fost pozitiv, în situația în care în luna respectivă s-a înregistrat venit suplimentar,
- c) suma dezechilibrelor pozitive ale respectivei PRE constatate în toate ID în care dezechilibrul sistemului a fost negativ, în situația în care în luna respectivă s-a înregistrat venit suplimentar,
- d) suma dezechilibrelor negative ale respectivei PRE constatate în toate ID în care dezechilibrul sistemului a fost negativ, în situația în care în luna respectivă s-a înregistrat cost suplimentar și
- e) suma dezechilibrelor pozitive ale respectivei PRE constatate în toate ID în care dezechilibrul sistemului a fost pozitiv, în situația în care în luna respectivă s-a înregistrat cost suplimentar.

Art. 177 - Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare care urmează postării notei de informare pentru decontarea redistribuirii veniturilor/costurilor suplimentare, pe baza acesteia și trebuie achitate în maxim 5 (cinci) zile lucrătoare de la data emiterii. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în contul bancar de echilibrare deschis de OTS.

Art. 178 - (1) În cazul în care valorile măsurate aprobate, stabilite conform prevederilor cuprinse în Regulile de măsurare, diferă de valorile măsurate, determinate conform prevederilor aceluiași reguli, procesul de determinare și punere la dispoziție a notelor lunare de informare, regularizare și decontare și de verificare/contestare a obligațiilor de plată/drepturilor de încasare aferente dezechilibrelor PRE și redistribuirii costurilor sau veniturilor suplimentare pe PE se reia pe baza valorilor măsurate aprobate, cu respectarea aceluiași termene care curg de la data definitivării valorilor măsurate aprobate.

(2) Diferențele dintre obligațiile de plată/drepturile de încasare care rezultă din aplicarea prevederilor prezentelor reguli de decontare la valorile măsurate aprobate, față de aplicarea

acestora la valorile măsurate, se evidențiază în facturi de regularizare sub formă de sume de plată/de încasat.

Secțiunea a 24-a. Efectuarea plăților, utilizarea garanțiilor și penalități de întârziere

Art. 179 - OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru efectuarea plăților conform prezentelor reguli pentru decontare. Ulterior avizării de către ANRE, OTS publică aceste proceduri pe pagina proprie de internet.

Art. 180 - Procedurile elaborate conform prevederilor Art. 179 - vor include modalități de confirmare a plăților și mențiuni privind utilizarea garanțiilor în cazul plăților întârziate.

Art. 181 - Fiecare parte care primește o factură trebuie să o plătească până la data scadentă, indiferent dacă există sau nu o dispută în legătură cu sumele corespunzătoare.

Art. 182 - Orice titular de licență înregistrat ca PRE, precum și OTS, plătește o penalizare celeilalte părți în oricare din următoarele cazuri:

- a) dacă titularul de licență nu a achitat sumele datorate până la data limită de plată;
- b) dacă titularul de licență trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute din care au rezultat plăți întârziate;
- c) dacă titularul de licență trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute pentru care sumele care fac obiectul disputei au fost achitate la timp de cealaltă parte, dar au fost contestate în mod justificat de aceasta.

Art. 183 - În cazurile prevăzute la Art. 182 - lit.a) și lit.b), penalizarea reprezintă o sumă suplimentară față de suma datorată care trebuie plătită și cuprinde dobânda acumulată pentru orice sume datorate și neplătite, începând cu ziua următoare datei limită la care plățile ar fi trebuit efectuate, și sfârșind cu ziua precedentă celei în care sumele restante au fost efectiv achitate.

Art. 184 - În cazul prevăzut la Art. 182 - lit. c), penalizarea reprezintă o sumă suplimentară față de suma care trebuie returnată deoarece a fost plătită de cealaltă parte, dar justificat contestată de aceasta, și cuprinde dobânda corespunzătoare acestei sume, începând cu ziua imediat următoare datei la care plățile au fost efectuate de cealaltă parte și sfârșind cu ziua precedentă celei în care suma contestată, inclusiv dobânda aferentă, este efectiv returnată.

Art. 185 - Rata dobânzii care se aplică în toate cazurile prevăzute de Art. 182 -, pentru fiecare zi de întârziere începând cu prima zi după termenul limită de plată, este egală cu nivelul penalității de întârziere percepute pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, cu condiția ca valoarea totală a penalităților să nu depășească valoarea sumei datorate.

Secțiunea a 25-a. Contestații la notele de regularizare și/sau la notele de informare pentru decontarea lunară

Art. 186 - Fiecare titular de fișă înregistrat ca PRE este îndreptățit să solicite oricând la OTS informații în legătură cu situația oricăreia dintre fișele pentru decontare proprii înființate de OTS. După primirea unei astfel de solicitări, OTS transmite titularului de fișă informațiile solicitate în maxim 3 (trei) zile lucrătoare, informații care pot include soldul rezultat din fișa/fișele respective pentru ultimele 3 (trei) luni precum și orice sume debitate sau creditate într-o fișă, împreună cu datele și motivele acestor operațiuni.

Art. 187 - OTS poate de asemenea să își îndeplinească obligațiile prevăzute la Art. 186 - prin adoptarea măsurilor de ordin tehnic necesare pentru ca fiecare titular de fișă să poată avea acces direct la toate informațiile relevante în legătură cu oricare dintre fișele proprii.

Art. 188 - Dacă o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare pusă la dispoziție de ODPE conform prezentelor reguli pentru decontare, este incorectă, oricare dintre părțile implicate o poate contesta la ODPE și poate pune în discuție orice element sau calcul cuprins în respectiva notă.

Art. 189 - Orice contestație va fi transmisă de partea interesată printr-o notificare scrisă. Notificarea trebuie să precizeze în mod clar perioada de timp vizată, cum ar fi ziua de livrare, ID, data emiterii respectivei note, elementul contestat, motivul contestării, valoarea contestată și va fi însoțită de orice probă disponibilă care poate să vină în sprijinul contestației.

Art. 190 - (1) Orice parte implicată poate contesta o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă conform prezentelor reguli pentru decontare într-un termen de maxim 5 (cinci) zile lucrătoare de la data la care nota contestată a fost postată de ODPE pe platforma informatică dedicată.

(2) Dacă o parte interesată a făcut o contestație la nota elaborată în baza valorilor măsurate, care nu s-a modificat în ceea ce o privește după stabilirea valorilor măsurate aprobate, aceasta nu poate depune o nouă contestație având același obiect.

Art. 191 - Dacă o parte implicată nu a transmis nici o contestație în legătură cu o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă conform prezentelor reguli pentru decontare în termenul prevăzut la Art. 190 -, se consideră că nota respectivă a fost acceptată.

Art. 192 - ODPE analizează orice contestație primită, nu mai târziu de 5 (cinci) zile lucrătoare de la data primirii acesteia.

Art. 193 - Atunci când verifică o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare contestată, ODPE poate solicita părților implicate informații suplimentare. Dacă informațiile suplimentare solicitate nu sunt furnizate de partea implicată, ODPE este îndreptățit să respingă contestația respectivă.

Art. 194 - ODPE informează părțile implicate în legătură cu rezultatul verificărilor efectuate. Dacă o notă contestată a fost incorectă, ODPE reface calculele și pune la dispoziția tuturor părților implicate o notă corectată.

Art. 195 - Dacă ODPE constată existența unei informații eronate într-o notă de informare pentru decontare sau într-o notă de regularizare pusă la dispoziție conform prezentelor reguli pentru decontare, acesta reface calculele și pune la dispoziția tuturor părților implicate în cel mai scurt timp posibil o notă corectată, dar nu mai târziu de 10 (zece) zile lucrătoare de la data la care nota respectivă a fost postată de ODPE pe platforma informatică dedicată.

Art. 196 - În cazul constatării de către un participant, ulterior termenelor prevăzute la Art. 190 - sau Art. 195 -, a unor erori în procesul de decontare, determinate de greșeli de agregare a datelor, întreruperi în funcționarea sistemelor informatice ale operatorilor implicați, erori de măsurare a schimburilor între rețele sau a notificării unor SB neconforme cu tranzacțiile încheiate anterior orei de închidere a porților pe PE, acesta poate solicita corectarea decontării în termen de 6 luni de la postarea pe platforma informatică dedicată a notei de informare pentru decontare. În acest scop, participantul trebuie să solicite în scris OTS corectarea, prezentând argumentele și dovezile necesare.

Art. 197 - (1) În termen de 3 (trei) zile lucrătoare, OTS informează ODPE și părțile implicate în mod direct în procesarea informației eronate, OR, OM, PRE, OTS, după caz, solicitând acestora transmiterea unui punct de vedere în termen de 10 (zece) zile lucrătoare, și publică solicitarea pe pagina proprie de internet, împreună cu argumentația aferentă.

(2) În termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la primirea punctelor de vedere ale părților implicate, OTS împreună cu ODPE analizează documentele primite și decid asupra acceptării sau respingerii solicitării de corectare, publicând pe pagina de internet a OTS decizia, argumentele și documentele primite.

(3) În termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la publicarea deciziei pe pagina de internet, orice participant sau operator din piață poate transmite OTS o contestație argumentată, care va fi publicată pe pagina de internet a OTS în maxim 1 (o) zi de la primire.

(4) În termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la data primirii, OTS și ODPE analizează contestațiile primite și publică pe pagina de internet a OTS decizia finală, împreună cu motivarea acesteia.

(5) În cazul apariției unei situații atipice, OTS poate solicita punctul de vedere al ANRE, care va fi publicat pe pagina de internet a OTS.

(6) Corectarea decontărilor se realizează în lunile ianuarie, mai și septembrie ale oricărui an calendaristic, luând în considerare toate deciziile favorabile luate anterior lunilor respective.

Art. 198 - OTS și ODPE au obligația să actualizeze și să publice pe paginile proprii de internet o evaluare privind valoarea costurilor proprii determinate de corectarea decontării.

Art. 199 - În cazul nerespectării termenelor de emitere, contestare, verificare, corectare și postare și/sau publicare a notelor de regularizare sau a notelor de informare pentru decontare prevăzute în prezentele reguli de decontare, operatorii sunt obligați să sesizeze în scris ANRE în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la data constatării acestor abateri.